

NURLARDAN SEÇMELER

-8-

Hastamonu Lahikası'ndan

Nurlardan
Seçmeler

Risale-i Nur Külliyyatı'ndan

Nurlardan Seçmeler

- 8 -

Kastamonu Lahikası'ndan

Derleyen
Yusuf KARAGÖL

İstanbul - 2011

NURLARDAN SEÇMELER - 8

Copyright © Mustu Yayınları, 2011

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ne aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Aslı KAPLAN

Görsel Yönetmen

Eğin ÇİFTÇİ

Ali Özer

Sayfa Düzeni

Bekir YILDIZ

Kapak

Şaban KALYONCU

ISBN

978-605-5468-30-9

Yayın Numarası

505

Basım Yeri ve Yılı

EMPATİ

Empati Matbaacılık

Sanayi Cad. No:17 34196 Yenibosna İstanbul

Tel: 0212 451 70 70 (Pbx)

Haziran - 2011

Genel Dağıtım

Gökkuşak Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Söğüksu Cad. No: 31

Tek-İR İş Merkezi Mahmutbey / İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Mustu Yayınları

Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1

34696 Üsküdar / İSTANBUL

Tel: (0216) 522 11 44 Fax: (0216) 522 11 78

www.mustu.com

İçindekiler

Kastamonu Kahramanları (Bu bölüm, Abdullah Aymaz, Şahdamar Yayınları, Kastamonu Lahikası Üzerine, adlı eserinden alınmıştır.))	1
Birden ihtar edilen bir mesele (Âhırzamanda bir şahsın hatiât ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide, "Acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi? Ve o âhırzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harap olmasına sebebiyet verir?" diye düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddit esbabını gördük.)	43
Birkaç Biçâre Gençlere Verilen Bir Tenbih, Bir Ders, Bir İhtar-nâmıdır (Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesât cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler. Ben de eskiden Risale-i Nur'dan medet isteyen gençlere dediğim gibi, onlara dedim ki:)	105
Şafıklar	144

Bediüzzaman ve Risale-i Nur

Risale-i Nur Nedir ve Nasıl Bir Tefsirdir?

Kur'ân'ın hakikatlerini müspet ilim anlayışına uygun bir tarzda izah ve isbat eden Risale-i Nur Külliyyatı, her insan için en mühim mesele olan “Ben neyim? Nereden geliyorum? Nereye gideceğim? Vazifem nedir? Bu mevcudat nereden gelip nereye gidiyorlar? Mahiyet ve hakikatleri nedir?” gibi suâllerin cevabını vâzih ve kat’î bir şekilde, çekici bir üslûp ve güzel bir ifade ile beyan edip ruh ve akılları tenvir ve tatmin ediyor.

Yirminci asrın Kur'ân felsefesi olan bu eserler, bir taraftan teknik, fen ve sanat olarak maddiyatı, diğer taraftan iman ve ahlâk olarak mâneviyatı cami ve hâvi olacak Türk medeniyetinin, sadece maddiyata dayanan sair medeniyetleri geride bırakacağını da isbat ve ilân etmektedir.

Ecdadımızın bir zamanlar kalblerinde yerleşen iman ve itikat cihetiyle zemin yüzünde yüz mislinden ziyade devletlere, milletlere karşı imanından gelen bir kahramanlıkla mukabele etmesi, İslâmiyet ve kemâlât-ı mâneviyenin bayrağını Asya, Afrika ve yarı Avrupa’da gezdirmesi ve “Ölsem şehidim, öldürsem gaziyim.” deyip ölümü gülerek karşılayarak, müteselsil düşman hâdisâta karşı dayanması gibi, milletçe medâr-ı iftihar âli seciyemizin bugün biz

gençlerde inkişafı, vatan ve millet menfaati bakımından ve istikbalimizin selâmeti noktasından ne derece elzem olduğu mâlûmdur. Mutlaka her hareket ve hizmette maddî bir ücret ve şahsî menfaatler mülâhaza etmek, Türk'ün millî tarihinin şeref ve haysiyeti ile kabil-i telif olamaz. Bizler, ancak rızâ-yı ilâhî için çalışıyoruz. Bizzat hizmetinde bulunmakla aldığımız telezzüz, kardeş ve vatandaşlarımıza, İslâmiyet'e ve insaniyete yardımda bulunabilmek mazharîyetinden gelen ebedî hayatımıza ait sürur ve ümit, bizim bu babda aldığımız ve alacağımız yegâne hakikî mukabele ve ücrettir.

Risale-i Nur Nasıl Bir Tefsirdir?

Tefsir iki kısımdır:

Birisi: Mâlûm tefsirlerdir ki, Kur'ân'ın ibaresini ve kelime ve cümlelerin mânâlarını beyan ve izah ve isbat ederler.

İkinci kısım tefsir ise: Kur'ân'ın imanî olan hakikatlerini kuvvetli hüccetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın çok ehemmiyeti var. Zahir mâlûm tefsirler, bu kısmı bazen mücmel bir tarzda dercediyorlar. Fakat Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı esas tutmuş, emsâlsiz bir tarzda muannit filozofları da susturan bir mânevî tefsirdir.

Risale-i Nur, sübjektif nazariye ve mütalâalardan uzak bir şekilde, her asırda milyonlarca insana rehberlik yapan mukaddes kitabımız olan Kur'ân'ın hakikatlerinin rasyonel ve objektif bir şekilde izah edilip insaniyetin istifadesine takdim edildiği bir külliyattır.

Risale-i Nur, Kur'ân âyetlerinin nurlu bir tefsiri.. baştan başa iman ve tevhid hakikatleriyle müberhen.. her sınıf halkın anlayışına göre hazırlanmış.. müspet ilimlerle mücehhez.. vesveseli şüphecileri ikna ediyor.. en avâmdan en havassa kadar herkese hitap edip, en muannit filozofları dahi teslime mecbur ediyor.

Risale-i Nur, Nurlu bir külliyat.. yüz otuz eser.. büyüklü-küçüklü risaleler halinde.. asrın ihtiyaçlarına tam cevap verir.. aklı ve kalbi tatmin eder.. Kur'ân-ı Kerîm'in yirminci asırdaki -lafzî değil- mânevî tefsiri...

İspat ediyor, akla gelen bütün istifhamları.. zerreden güneşe kadar iman mertebelerini.. vahdâniyet-i ilâhiyeyi.. nübüvvetin hakikatini...

İspat ediyor, arz ve semâvâtın tabakatından, melâike ve ruh bahsinden, zamanın hakikatinden, haşır ve âhiretin vukuundan, cennet ve cehennemin varlığından, ölümün mahiyet-i asliyesinden ebedî saadet ve şekavetin menbaına kadar, akla gelen ve gelmeyen bütün imanî meseleleri en kat'î delillerle, aklen, mantıken, ilmen isbat ediyor. Pozitif ilimlerin müşevviki.. riyâzî meselelerden daha kat'î delillerle aklı ve kalbi ikna edip, merakları izale eden bir şaheser...

Büyük bir titizlik ve hassasiyetle üzerinde durduğumuz mühim bir husus da, Risale-i Nur'un lâıyk ellere geçmesi ve onun hakikî fiyatı olarak en az yirmi beş kişinin istifade etmesinin temin edilmesidir.

Bu mânevî tefsir, *Sözler, Mektubat, Lem'alar, Şualar* diye dört büyük kısımdan müteşekkil olup, yekûnu yüz otuz risaledir.

Neşrinde çalışanlar

KASTAMONU KAHRAMANLARI...

(Bu bölüm, Abdullah Aymaz, Şahdamar Yayınları, Kastamonu Lahikası Üzerine, adlı eserinden alınmıştır.)

Yıl 1935, aylardan Nisan, Eskişehir’de Bediüzzaman Hazretleri aleyhinde haksız olarak bir dava açılır. Hapisneden çıkmasını müteakip yine haksız olarak Kastamonu’ya sürülür. Hem de uzun bir müddet polis karakolunda kalmaya mecbur edilerek... Daha sonra karakolun tam karşısında bulunan bir evde daimi tarassut altında tutulacaktır. Kastamonu’da geçen sekiz senelik ağır bir baskı ve göz hapsi sırasında aktif bir sabırla hizmetine devam eden Bediüzzaman, eserler ve mektuplar yazma vazifesini bu müddet zarfında asla bırakmaz... Daha sonra yazılan mektuplar, Kastamonu Lâhikası olarak bir kitap hâline getirilir. İmkânsızlıklar sebebiyle kalbine doğan pek çok mesele ise maalesef yazılmadan gelip gidecektir...

Kastamonu’da yazılan lâhika mektupları Karadeniz havâlisinde büyük rağbet görmektedir. Aynı şekilde Risale-i Nurların ilk merkezi olan Isparta ve civarında da bu mektuplar yazılıp çoğaltılmakta ve bütün Anadolu’ya neşredilmektedir.

Yasaklar postanelere de duyurulunca, bu mektuplar “Nur Postacıları” tarafından köyden köye, kasabadan kasabaya, şehirden şehre, elden ele dağıtılmaya başlar. Bu mektuplar Nur Talebelerinin hayat düsturları olduğu gibi,

aynı zamanda o sıkıntılı dönemde birçok ruhî ihtiyaçlarının tatmine de vasıta olmaktadır. İman ve Kur'ân hizmetinde ilmî rehberlikleri yanında bu mektupların, o günün yalan ve iftiralarına, ümit kırıcı ve yönlendirici propagandalarına karşı uyandırıcı tesirleri de olmakta; hizmet aşk ve şevkini kamçılayan, bu inşirah ve sûrur vesileleri, Nur talebelerinin ümitle geleceğe bakmalarını sağlayan parlak birer zafer işareti ve gönüllere hoşnutluk aşılayan müjdeler hükmüne geçmektedir.

Bu mektupların birinci muhatapları olan Kastamonu kahramanlarını anlatmaya bir hâtıra ile başlamak istiyorum...

1981 veya 1982 senesi bir şubat tatilinde Salih, Usâme ve Kâsım arkadaşlarımızla beraber Kastamonu'ya gittik. Yağan kar henüz kalkmamıştı. Mehmet Feyzi Efendi ile görüşmek istiyorduk. Başta Avukat Gültekin Sarıgül olmak üzere saygı duyduğum birçok ağabeyden medhini duymuştum. 1973'te Denizli de birisi şöyle bir vâkayı nakletmişti: Üstad, Denizli hapsine girdiğinde Mehmet Feyzi Efendi de yanındaydı. Hapiste herkesin sakallarını kesiyorlardı. Hapisane müdürü Mehmet Feyzi Efendinin sakallarının kesilmediğini görünce "Nerede bu baş gardiyan? Bunun sakalları niçin kesilmemiş?" diye bağırıyordu. Baş gardiyana söylemeye gittikleri sırada Mehmet Feyzi Efendi askerde bile hiç kestirilmeyen sakalları için endişeye kapılınca Üstad ona "Hiç merak etme o sakallar benim, sende emaneten duruyor. Onları hiç kimse kesemez." demişti. Baş gardiyan da gelince, şöyle bir bakmış ve "Bu sakallar da kesilmez ki!" demişti.

Mehmet Akif'in İstiklal Harbinde vaaz ettiği meşhur Nasrullah Camiinde ikinci namazlarımızı kıldıktan sonra Mehmet Feyzi Efendi'nin evini aramaya çıktık. Kimse yol göstermiyordu. Benim de Kastamonu'ya ilk gelişimdi. Müftü yardımcısının yardımları ile evin kapısına kadar gelmiştik. Kapıda doktoru tarafından, rahatsız edilmemesini ifade eden bir levhanın yazılı olduğunu gördük. Büyük ihtimal o günlerdeki sıkıyönetimin onunla görüşmeleri önlemek için aldığı bir tedbirdi. Ama o zaman biz bunu gerçek bir doktor tavsiyesi ve tedbiri olarak anlamıştık... Ve "Peki rahatsız etmeyelim. Bir defa zili çalalım, eğer kapı açılmazsa dönelim, ama açılırsa sadece elini öpüp hiç rahatsız etmeden hemen geri dönelim." diye düşündük. Zili çaldık, kapı açıldı. Bir iple çekilip açılmıştı. Kapıda kimse yoktu. Avluda çocuklar oynuyordu. Nereye gireceğimizi onlara sorduk. İki katlı evin alt katındaki bir odaya girdik. Yüksek bir sedir üzerinde yatağın içinde oturmuş vaziyette nuranî sîmâlı, hârika bakışlı ve güzel sakallı bir zatla karşılaştık.

Elini öpüp ayakta bekledik. Müsaade isteyip ayrılacaktık ama "Oturun, oturun... Uzaktan geldiniz. Ben aslında yukarıya çıkacaktım sizi bekledim. Sizlerle hiç görüşmedik galiba şu kardeşle bir defa görüşmüştük." dedi. Ben "Efendim ben de bu şehre ilk defa geliyorum." dedim. Hemen çaylar geldi ama artık soğumuşlardı. Anlaşılan biz gelmek için sokaklarda dolaşırken o da çayı demlettirmişti ama biz geç kalmıştık... "Konuşun, sorun, sorun!" dedi. Ama ne soracaktık. Biz sırf onu ziyarete, sadece görmeye gelmiştik. O böyle deyince birkaç gün önce Kütahya'nın Tavşanlı

kazasında birisiyle aramızda geçen bir meseleyi hatırladım ve sordum. Çok güzel izahlarda bulundu... İslâmî ilimlerdeki derinliği hemen seziliyordu. Sonra Risale-i Nur Külliyyatından bir mesele aklıma geldi. Onu da âlim bir zât büyüğümüze sormuştum. Biraz imtihan gibiydi... Durumunu ölçmek istemiştin. Efendimizin (s.a.s.) ibtida ile intihayı birleştirmesi ile ilgili bir soruydu. Mehmet Feyzi Efendi, Miraç mevzuunda geçen ve Peygamber Efendimizin (s.a.s.) hem çekirdek hem meyve olması meselesiyle bunu izah etti. Anlattıkları çok güzeldi ama sorunun tam cevabı değildi. Bu düşünce kafamdan geçtiği anda durdu ve “Biz yaşlandık artık, bazı şeyleri tam bilemiyoruz, kusura bakmayın” deyiverdi. Bu söz karşısında çok utandım ve bir daha soru sormadım.

Bu sefer o, “Esrar-ı Uluhiyet, esrâr-ı nübüvvet, esrâr-ı ulema, esrâr-ı umerâ.” mevzularına girdi ve bana dönerek gazetelerin çok yanlış bir şekilde esrar-ı umeradan olan devlet sırlarını sorumsuzca ulu orta yazıp çizdiklerinden ve bu hiç bahsedilmemesi gereken sırların bu yüzden kahveci çıraklarının ağızlarında dolaşmasının vahametinden bahsetti. Ben bu konuşmasının sırrını ve hikmetini altı yedi sene sonra gazeteciliğe başlayınca anladım ve bu tip haberlerle karşılaşınca hep onu hatırladım. Bir de onun “Ben Cenab-ı Hakk’ın Habîr isminin gereği, haberlere dikkat ederim.” sözünü unutmadım. Hatta zaman zaman Habîr kelimesinin rakam değeri olan 812 defa “Yâ Habîr” çektiğim de olmuştur.

Kastamonu'dan döndüğümüzde olanları büyüğümüze aktardım. O da kendisine yakışır şekilde "Bizler, büyüklerimizin huzurunda, hem dilimize hem de kalbimize sahip olmalıyız." dedi.

Mehmet Feyzi Efendi, vefatından kısa bir müddet önce kendisini ziyaret eden bir arkadaşına "Eskiden hubbî idim. Sonra cubbî oldum. Sonra da sukûfî oldum. Artık yakın bir zamanda turabî olarak toprağa gireceğim." demiş. Yani bir zaman herkesi seviyordum; hubbî idim. Sonra kuyuya düşer gibi bir kenara çekilip turabî oldum. Sonra bana susmam ihtar edildi de sukûfî oldum. Ama artık vefat edip gideceğim, demek istiyordu.

Mehmet Feyzi Pamukçu, 1912'de Kastamonu'da doğmuş. Bediüzzaman Hazretlerine Kastamonu'da altı yıl hizmet etmiş. 1943 tarihinde Denizli'de, 1948'de Afyon'da hapisanede Üstad ile beraber tutuklu olarak bulunmuş. 1990 yılında da vefat etmişti.

Cenab-ı Hak Necmeddin Şâhiner'den râzı olsun... Son şâhitler hakkında bizlere hazinelere değer bir çalışma yaptı... Kastamonu Lâhikası üzerinde dururken, orada isimleri geçen mübarek insanlar hakkında merak ettiğimiz bilgileri Şâhiner'in "Son Şahitler"inde bulduk.

Mehmet Feyzi Efendi diyor ki: "İlk defa 1937 senesinde İstanbul'da Kastamonu'lu bir adam 'Kastamonu'ya bir hoca geldi.' diye Üstad'dan bahsetmişti. Daha sonraları Kastamonu'ya geldikten bir sene kadar geçmişti ki, Üstad'ı

tanımak şerefine erdim. Beni Nurlara celbeden 32. Söz olmuştı. Daha evvel Arapça bildiğim için Hizb-ün Nûr'ı vermişti. 32. Sözü okuduğum zaman yattığımda bir rüya görmüştüm: Büyük bir şose, hava ise sümbülî, alakaranlık. Kalabalık insanlar var. Bu asrın vazifeli şahsiyeti geliyor. Ekin biçildiği zaman çıkan tırpan sesi işitiyorum. Hışır-tı devam ediyordu... Daha sonraki senelerde Üstad'la beraber tevkif edilip Denizli'ye gittiğimiz zaman aynen o yolu orada gördüm. Nazif Çelebi'de bulunan Üstad'ın abası, rüyadaki aynı aba idi... Denizli hapisânesinden mahkemeye gidiş gelişlerimizde ikişer kişi hâlinde kelepçe takarlardı. Bir gün beni Üstad'la beraber bağladılar. Tam kabristanının yanından geçerken Üstad 'Fatiha!' diyerek okumaya başladı. Kelepçe, zincirli ve asma kilitliydi. Yan gözümle Üstad'a baktım. Fâtîha'yı okuduktan sonra ellerini yüzüne sürdü. Elimiz beraber bağlı olduğu halde, benim elim kalkmadı. Bunu Üstad'ın bir kerâmeti olarak bizzat müşâhede ettim..."

"Mektupları ve Risaleleri dağda veya evde temize çekdim. Bazan da Üstad'ın kendi ağzından yazardım. Üstad'ın Arabî, Türkî, kendi eserleri olan Risale-i Nurların tamamını, kendisine baştan sona okudum. İşte ben bununla iftihar ederim."

Kastamonu Lâhikası'nda ismi geçenlerin en mühimlerinden birisi de Emin Çayırılı'dır. Çaycı Emin diye meşhurdur. Şark aşiret beylerinden olan Emin Bey, Kastamonu'da Bediüzzaman Hazretlerine hizmet etmiştir. 1943'te Denizli

hapisanesinde 9 ay tutuklu kalmıştır. 1967 yılında Van'da bir trafik kazasında yanarak vefat etmiştir.

Doğu Anadolu'dan sürgün olarak Kastamonu'ya gelen Emin Bey, Nasrullah Câmîi'nin yanında bir çay ocağı kurup çaycılık yapmaktadır. 1936'da bir gün camiin şadırvanında yaşlı bir ihtiyar görür. Giyim, kuşamı bir hoca efendiye benzemektedir... Bir bekçinin şadırvandan doldurduğu bir testinin başında durur. Bu sarıklı cübbeli, heybetli zâta yaklaşan Çaycı Emin, "Sen nerelisin kurban?" diye sorar. O da "Beni takip ediyorlar, bana yaklaşma, sana zararım dokunur." der. Sonra kendisini sorup, soruşturur, Çarşı Polis Karakolunda kaldığını ara sıra bir bekçi ve polisle birlikte Kastamonu Kalesine çıktığını öğrenir. Bir gün kendisini bir polis çağırır ve onunla birlikte kaleye çıkar. Orada Üstad'la görüşür. Üstad polise "Kardeşim bu Emin, benim hemşehrime. Sen bir-iki dakika bizden ayrıl; ben onunla biraz konuşacağım." der. Polis yanlarından ayrılınca kendi durumunu anlatır ve "Şeker, çay gibi ufak tefek şeyleri almamda bana yardımcı ol. Benim yanıma kimseyi bırakmıyorlar. Ben komisere söyleyeceğim, yatağımı birisine satacağım. Bu arada bir vasıta olsun ki, ara sıra gel, birşeyler lâzım oldukça, hem onları alırsın hem de bu yatak meselesini hallederiz." der. Sonra Çaycı Emin'e üç tane sarı altın verir ve "Bunlar Harb-i Umûmî'den kaldı. Uzun yıllardır, saklıyordum. Bunları yanına al bozdurur ve bana lâzım olanları bunlarla alırsın." der. O, "Benim durumum iyi." diyerek almak istemeyince "Katiyyen karşılıksız bir şey kabul etmem." der.

Çaycı Emin diyor ki: "Karakolun üst katına kaldığı yere çıktık yatağa baktım... 25 lira kıymet biçtik. Yatağı tekrar kendisine kiraladım. Ne kadar yatarsa o kadar para verecekti. Bu vesileyle hergün yatağın kirasını almak için karakola gidip geliyordum. İhtiyaçlarını böylece temin ediyordum... Nuri isminde bir komiser vardı. Üstad'a eziyet ediyordu. Birgün çok şiddetli hasta olmuş. Kafası ve kulağı ağrıyormuş. Bir çare bulamamışlar. Kayın pederi 'Sen Bediüzzaman'a eziyet ettiğin için bu hastalık başına geldi.' demiş. Komiser gelip Üstad'dan özür diledi ve dua istedi. Sonra da beni çağırarak: "Bundan sonra sen Bediüzzaman'ın hizmetini göreceksin. Sana kimse karışmıyacak. İstediğin zaman gelip yanına çıkabilirsin." dedi. Üstad'ın yanına kimseyi yanaştırmıyorlardı ama ben rahatça yanına gelip gidiyordum.

Havalar iyi olduğu günlerde, beraber dağlara giderdik. Akşamları kitapları tashih ederdi. Hergün ikindiden sonra kapısını kilitleirdi. Kastamonu'nun kışı şiddetli geçerdi. Bazı günler odasındaki yer tahtalarının arasına kırağı yağmış gibi olurdu. Küçük bir sobası vardı. Odayı pek iyi ısıtmazdı. Üstad, bekçi ile bir mangal ve bir de tahta kürsü aldırılmış, yorganı kürsünün üzerine atarak, içindeki mangalla bu şekilde ısıniyordu. Komiser bir müddet sonra yine rahatsız etmeye başlamıştı. Birgün odasını ararken komiser elini yorganın altına, kürsünün içine sokmuş. Eli de ateş dolu mangalın içine girmiş... Eli yanınca da çok mahçup olmuş. Üstad ona: 'Senin ismin Hâfız Nuri, Risale-i Nur'un ismi de Nur'dur. Bu sana tokattır. Dikkat et, bir daha ilişme!' demiş.

Sabahları erkenden evine gidip sobasını yakardım. Yi-ne böyle bir gün gitmiştim. Seccâdenin üzerinde ibadet ediyordu. Mum ışığında, seherin soğuşunda, hazin bir sesle dua ediyor, için için yalvarıyordu. Ben heyecan içerisinde tam bir buçuk saat ayakta bekledim. Bu ulvî hâli, titreyerek ve ürpererek seyrettim. Nihayet ezan sesleri uzaklardan gelmeye başladı. Ama o zamanki malûm Türkçe ezan sesleri... Dönüp bana 'Emin, sen çok büyük bir hata ettin. Kâsem ederim ki, benim bir vaktim vardır, o vakitte melâike de gelse, katî bir surette kabul etmem. Sen çok yanlış ettin. Bir daha böyle hareket etme. Bu kadar erken gelme... Ezan okunmayınca gelme!' dedi. 'Efendim affet, kusura bakma! Ay ışığı dolayısıyla vakti bilemedim. Erken gelmişim. Bir daha ezandan önce gelmem.' dedim.

Kastamonu kahramanlarından birisi de Selahaddin Çelebidir. Uzun yıllar Nur Risalelerine talebelik yapan Selahaddin Çelebi 1913 doğumludur. 1977'de de vefat etmiştir.

1936'da askerden gelince, Bediüzzaman isminde bir âlimin Kastamonu'ya sürgün olarak geldiğini öğrenir ve babasına bahseder. Babası Ahmet Nazif Çelebi de şöyle der: "Ben bu zâtı tanırım. 1908 Meşrutiyetinden sonra yanında bir heyetle 'İnebolu'ya gelmişti. İnebolu'nun meşhur âlimi Hacı Ziyâ Efendi ile birlikte şehirdeki câmileri gezmişti. Şadırvanda abdest alırken yüzlerce insan toplanmış, hürmet ve sevgi ile kendilerini seyrediyorlardı. Ziya Efendi, halka 'Ayrıptır, çekilin.' deyince, heyetten bir zât: 'Bırakın, baksınlar. Bu zât bakılacak bir zâttır.' dedi. Yahya

Paşa Câmii'nde namaz kıldılar. Vapura uğurlarken cadde-
nin iki tarafına dizilen halk, elini kalbinin üzerine getirerek
selâmlamıştı. İstanbul gazetelerinde de yazılarını okudum.
Yarın Kastamonu'ya gidip ziyaret edeceğim."

Gerçekten gitti. Üstad kendisine 4. Şua'yı verdi. Oğlu
Selâhaddin Çelebi'yi de Üstad'ın yanına gönderdi.

Selahaddin Bey diyor ki: "Kastamonu yakınlarında bir
saatlik mesafede yürüyerek dağa çıktım. Karadağ'da ufak
bir tepenin zirvesinde bir ağacın altında beyazlar giyinmiş
bir zât namaz kılıyordu. İçimden 'Her halde bu zattır.' de-
dim. Selam verdikten sonra, başı ile oturmamı işâret et-
ti. Diz çöktüm duasına 'Âmin' dedim. İnsanlığın ve İslâm
dünyasının huzur ve selâmeti, dünyevî ve uhrevî saadeti
için hazin bir sadâ ile niyaz ediyordu. Sonra getirdiğim ki-
tabı verdim. 'Sen, hoş geldin kardeşim, bu Risalenin tas-
hihâtını yapayım.' dedi. Tashih işi yarım saat sürdü. Bu
esnada ilk defa gördüğüm Hoca Efendiye dikkat ediyor-
dum. Dikkatle tashihat yapıyor, kelimedeki noksanlıkları
harf ve noktalara kadar düzeltiyordu. 'Sen de yazı biliyor
musun?' dedi. Bir cümle yazdırdı. 'Mâşâallah... Keçeli gü-
zel yazıyorsun, sana bir Risale vereceğim, yazar mısın?'
dedi. 'Memnûniyetle' deyince, birden dokuza kadar Kü-
çük Sözler'i verdi. Yazacağımı ifâde ettim. Babama da ay-
rıca 11. Söz ve 12. Söz'ü gönderdi. 'Eğer arzu ederse yaz-
sın ve bana tashihe göndersin. Eserler aynen yazılmalı-
dır.' dedi. İşte Nur Risalelerinin İnebolu'ya girişi böyle ol-
du. Bu tarihten sonra İnebolu'da yüzlerce parmak Nurla-
rı yazmaya başladı. Nâfizler, İbrahimler, İzzetler, Ziyalar,

Osmanlar, Sâlihler, Ömerlerin kalemleri, beş sene boyunca matbaa tesisleri gibi işledi. Kastamonu İnebolu arasında Nur Postacıları da teşekkül etmişti. Nurlar İnebolu limanından Anadolu'ya sevk ediliyordu. Bu postacılığı Recep Dilek, Ahmet Köroğlu ve Değirmencioğlu yapıyorlardı.”

Selahaddin Çelebi, Denizli Mahkemesi tutuklamaları sırasında o da gözaltına alınmıştı... O günlerden bahsederken diyor ki: “Öğleden sonra, Vali Nevzat Tandoğan'ın belediyyede bizi beklediğini bildirdiler. Hemen belediyyeye götürüldük. İçeri girerken merdivende genç bir hanımla karşılaştık. ‘Siz de mi polissiniz?’ diye sordum. Hanım, ‘Hayır ben felsefe hocasıyım. Bediüzzaman'a bayram tebriği yazmıştım.’ dedi. Arkamızdaki polisler, ‘Konuşmayın.’ diye bizi ikaz ettiler. Belediyyede başkan odasına evvelâ felsefe hocasını çağırdılar. 20 dakika sonra o çıktı. ‘Beni serbest bıraktılar. Allah yardımcın olsun.’ dedi ve gitti. (...)

Bizi İnebolu Cezaevine sevkettiler. Alt kattaki koğuşta bir arada idik. Ramazan-ı Şerifin sevinciyle, o mübarek günlerin kıymetinden istifadeye çalışıyorduk. İhlâsla ibadet yapılyordu. Onbir kişi aramızda cüzler taksim ederek, günde bir hatim indiriyorduk. Hac farızasını ifâ ederken vefat eden Hacı Halil Enercan, ayrıca üç günde hatim yapıyordu. Bir ikindi namazında imam olan rahmetli Telyeli İzzet Turgut'u biz ümmî zannederdik. Namaz sonrası bir murâkabe yaptı. Sonra başını kaldırarak, ‘Arkadaşlar şimdi ricâl-i gayb hazerâtı geldiler. Elleriinde yeşil sancak vardı. Sancakta ‘İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ’ âyet-i kerimesi yazılı idi. Bir de âbide diktiler. Üzerinde yine ‘İnnâ fetahnâ

leke fethan mübînâ' âyet-i kerimesi yazılı idi. Ziya Bey'e hitaben, 'Biz sizi muhafaza edeceğiz, hiç korkmayın.' dediler. Arkadaşlar İzzet Turgut'u gülerek dinlediler. Ve 'İçimizde bir de evliya varmış.' diye şakalaştılar. Ziyâ Dilek, 'Bunlar, henüz murakabeyi bilmiyorlar, sen ne için sırı ifşa ettin?' deyince, 'Ben onları, olgunlaşmış zannettim. Fakat yanılmışım. Şimdi ben bu ifşâ etmenin cezasını çekerim.' dedi. İki saat sonra döndüğünde, boğazını göstererek, 'Jandarma kumandanı boğazımı sıktı ve jandarma koğuşunun altına bir kömür dolabına hapsedti. Orada ayakta durmanın imkanı yoktu. İki kat, iki büküm orada kaldım. Beni çıkardıktan sonra, 'Siz Almanlarla muhabere ediyormuşsunuz, söyle bakalım, alıcı-verici radyonuz nerede?' diye işkence ederek dövdüler.

Üstadı ziyaretimin birinde Ayasofya hakkında düşüncelerini sormuştum. 'Keçeli keçeli' diyerek güldü. Sonra birden ciddileşerek 'Ayasofya, Hristiyanlığın İslâmiyete devir ve tesliminin bir âbidesidir. Bunun için kilise iken câmi olmuştur. Elbette tekrar câmiye çevrilecektir.' dedi."

Kastamonu Nur kahramanlarından birisi de Küçük Şeyhlerin Hilmi Semâ Erkaldır. 1936'da Kastamonu Valisi Avni Doğan yol açma, park yapma gibi bahanelerle türbeleri, mübarek dergâhları, tekkeleri ve mescitleri yıkarak tahrip ediyordu. Atalarının, mübarek merkatlerini mutlak surette yıkmayı kararlaştırmışlardı. Hilmi Bey de bütün didinmelerine rağmen bu yıkım işine bir türlü engel olamayınca vâli Avni Doğan'ı öldürmeye karar vermişti... Bütün plânlarını ve hazırlıklarını yapan Hilmi Bey, silahını da temin ettikten sonra,

günün birinde dalgın ve düşünceli bir halde Araba Pazarı semtindeki Çarşı Polis Karakolu'nun karşısındaki altı odunluk, üstü iki küçük odalı bulunan Üstad'ın kaldığı menzili-
nin önünden geçiyordu. Bu esnâda pencereden camı tıkırdatan Üstad Bediüzzaman'a Hilmi Bey başını kaldırarak cam sesinin geldiği pencereye baktı. Penceredeki Üstad, ince, uzun parmaklarıyla işaret ederek Küçük Şeyhlerin Hilmi Beyi şefkat dolu sinesine basmak için çağırıyordu. Kafasındaki karışık problemlerle, bu davete uymak için dönen Hilmi Bey, 'Bu ihtiyar Hoca Efendi de acaba ne istiyor, bana ne diyecek?' diyerek düşünce düşünce ahşap evin merdivenlerini çıkmıştı. Üstad Bediüzzaman, Hilmi Bey'in eline Tahmidiye Duâsını vererek kendisine bu duadan bir tane yazmasını istemişti. Kendisini yukarıya çağıran Üstad'ın bu kadar kolay bir isteği olduğunu gören Hilmi Bey daha da şaşırılmıştı. Bu kudsî dualar mecmuasını alır almaz hemen o gece yazmaya başlamıştı. Saatlerce Tahmidiyeyi yazan Hilmi Bey, duayı yazıp bitirdiği zaman değil adam öldürmek, bir karıncaya bile ayak basamaz bir hâle gelmişti. Artık Hilmi Bey melekler gibi şefkatli hâliyle vâliyi öldürmekten vazgeçmişti. Üstad'ın dağıttığı Kur'ân hakikatlarının nuruna kendisi de pervâne olmuştu.

1905'te İnebolu'da doğan İbrahim Mırmır da Kastamonu'da Bediüzzaman'ı tanıyıp onunla Denizli'de hapis-
telerdendi. 1937'de Üstad'la tanışmıştı. Denizli hapsinde bir mahkeme dönüşü Üstad kendisine "Sen Büyük İbrahimsin." dedi. Fakazlı İbrahim Efendiye de Küçük İbrahim ismini verdi...

Kastamonunun en mühim talebelerinden birisi belki en başta geleni Abdullah Yeğin'dir. Bediüzzaman Hazretlerini küçük yaşta tanımıştır. Kendisi diyor ki: "Kastamonu Lisesi, orta ikinci sınıftaydım. (1940-1941) Ziyaret için Üstad'ın odasına girdiğimizde, karyola gibi yüksek bir divanın üstüne oturmuş, dizlerine yorganı çekmiş geriye doğru yaslanmıştı. Elinde bir kitap vardı. Saçları kulaklarının hizâsına kadar gelmişti. İnce gözlüğünün üzerinden bize bakarak, 'Sefa geldiniz.' dedi. (...) "Muallimlerimiz Allah'tan bahsetmiyorlar. Bize Hâlıkımızı tanıttır." diye bir gidişimizde bir soru sormuştum. Bu mevzuda uzun uzun izahlarda bulundu. Bu sualinizin cevabı ne zaman yazıldı, iyice hatırlamıyorum. Yanına gittiğimizde Âyetül-Kübrâ'dan, Küçük Sözler'den, Mehmet Feyzi Pamukçu okur, biz de defterlerimize yeni yazı ile yazardık. Ekseriyetle kâtipliğini Mehmet Feyzi Efendi yapardı. Kastamonu civarında Karadağ ve Hacı İbrahimdağ denilen yerlere Pazar ve tatil günlerinde müteaddit defalar Üstad'la birlikte giderdik. Üç dört kişi kırdâ, Âyet'ül- Kübrâ'dan ve Sözler'den okurduk. Bazen iki Risaleyi karşılaştırır, tashih ederdi. İmânî ve İslâmi mevzularda konuşmalar ve sohbetler olurdu."

Üstad'ın mektuplarında Araçlı Abdullah diye ismi geçen Abdullah Yeğin'in Yeni Lügat isimli bir eseri vardır.

İnebolu'da 1912 tarihinde doğan İbrahim Fakazlı da Üstad'ı ilk defa 1940 yılında Kastamonu'da ziyaret etmiştir. Kendisi şöyle diyor: "İkinci Cihan Savaşında ihtiyat askeri iken bir gece rüyamda karargâh çadırında oturuyorduk. O sırada askerler bana dediler ki: 'Peygamber Efendimiz

(s.a.s.) karargâhımıza geldi.' Bu haberi duyar duymaz 'Neden şimdiye kadar haberim olmadı?' diye çadırların arasından koşarak hem hüngür hüngür ağılıyor, hem de anyordum. Birden karşımdan geldiklerini gördüm. Boyu uzuna yakındı. 30-40 yaşlarında yiğit bir kahraman görüntüsündeydi. Belinde yerlere kadar değen bir kılıç başında o zamana kadar hiç görmediğim uzun bir sarık, ayağında normal bir şalvar, üzerinde göğsü açık bir gömlek, çok nûrânî, sakalsız, bıyıklı bir zat. Ağlayarak kendimi ayaklarına attım. Bir taraftan ellerini ve ayaklarını öpüyor, bir taraftan da 'Haberinizi ancak şimdi aldım, bizi af buyurun!' diyerek yalvarırken uyandım. Yanımda yatan arkadaşım ağladığını anlamıştı. Bu rüyayı arkadaşlara anlattım. Onlar da o günkü şartlar içinde rüyamı terhis müjdesi olarak tabir ettiler.

Terhis olduktan sonra Ahmet Nazif merhumun verdiği 10. Söz'ü yazarak Gülcü Hüseyin Efendi ile beraber Kastamonu'ya Üstadımızı ziyarete gittik. Çaycı Emin Efendi bizi Hz. Üstad'ın evine götürdü. Fakat eve varmadan, evi ve kapısını uzaktan gösterek kendisi gerisin geriye döndü. Sağı solu iyice konrolden geçirdik. Çünkü evin tam karşısında polis karakolu bulunuyordu. Kapıya yaklaştık, dışarı sarkan ipi çektik kapı açıldı. Ev eski bir yapıydı, yukarıya tahta merdivenle çıkılıyordu. Yukarı çıktık, birkaç adım atarak bir odanın kapısına geldik. Kapı açıktı. Gülcü Hüseyin Usta önden girdi, ben de arkadan girdim. Üstad Hazretleri bizi görür görmez, birkaç tahtadan yapılmış ve üzeri ince bir şilte gibi basit bir yatak konmuş olan divanın üzerinden bir

yay gibi fırlayarak ayağa kalktı. Hüseyin Efendi'nin, Üstadın ellerini öptüğünü farketmedim. Zira ben Üstadımızı görür görmez, askerde gördüğüm rüya gözümün önüne geldi. Rüyada Peygamber Efendimizi (s.a.s.) aynı sarık, aynı kıyafet ve aynı endam ve nurâniyet içinde görmüştüm. Bunun için şaşkın ve perişan bir halde ağlayarak Üstad'ın mübarek ayaklarına kapanmışım. 'Ancak gelebilirdim!' diyemiyordum. Mübarek elleriyle başımı kaldırdı ve bizi karşısına, yerdeki bir mindere oturttu. Rahmetli Mehmet Feyzi Efendi de bir dizini dikmiş bir Risaleyi temize çekiyordu. Bize hitaben kapının her zaman ipi içeride çekili olduğu halde, bir tevâfuk olarak o anda ipi dışarıya bıraktığını, bizim gelmemizin de bir tevâfuk eseri olduğunu, Risale-i Nur'un imanları kurtaran bir nur olduğunu ve Risale-i Nur'un şahs-ı manevisinin on iki tarikatın temsilcisi olduğunu anlattı."

İbrahim Fakazlı, Denizli hapsinden tahliye olduktan bir sene sonra iade edilen kitapları almak için gelmişti. Şunları aktarmaktadır: "Denizli'ye geldiğim gün çok şiddetli bir yağmur vardı. Delikli çınar semtinde bir meydanlığın ortasında şemsiyesi elinde Mahkeme Reisi Ali Rıza Beyi görerek elini öptüm ve kendisine, 'Hz. Üstad'a gideceğim, bir emriniz var mı?' dedim. 'Çok selamlarımı söyleyiniz, bize dua etsin.' derken gözlerinden yaşlar akıyordu."

Bu araya Hâkim Ali Rıza Bey ile ilgili bir bilgiyi not etmek istiyorum:

Ali Rıza Bey, Denizli Mahkemesi sırasında tanıyıp okuduğu Risale-i Nurları, İzmir'deki bir dostuna önem

ve değerlerini anlatarak hediye etti. O dostu da kızlarını İzmir'in gayr-i millî ve gayr-i İslamî hayatından kurtarmak için şehir dışına yaptırdığı bir evde sanki koruma altına almıştı. Bu ev, Reşat Nuri Güntekin'in Çalığışu isimli meşhur romanını yazdığı yerdeydi. Şimdi orası Çalığışu Mahallesi olarak bilinmektedir. Romanını dayanarak yazdığı ağaç bile bir hatıra olarak tam yolun ortasında durmaktadır. Daha sonra bu zatın kızlarından Zehrâ hanımefendinin kocası Hacı Nefi Akyazılı, Risaleleri ve Üstad'ı tanıyınca, Hâkim Ali Rıza Efendi'nin kayın pederine verdiği kitapları hatırladı... 1972 de kurulan Akyazılı Vakfına Çalığışu Mahallesindeki binanın olduğu araziyi bütün aile vakfettiler. Oraya bir öğrenci yurdu yapıldı. Daha sonra bu yurt Yamanlar Koleji oldu. Biz 1972'de yine bu ailenin bazılarının yaşadığı kendi apartmanlarında kiracı olarak kaldık. İlk girenlerden olduğumuz için İlhan İşbilen Bey'in teklifi ile apartmanın ismini Kardeş koyduk. Sabah namazlarından sonra elinin taze simidi ile câmiden gelen Hacı Nefi Akyazılı Bey evimize uğrar sohbet ederdik. Bir seferinde Hanımlar Rehberinden bir bölüm okumuştuk. Nefi Bey ağlayarak, "Ah koca Üstad, sen hiç evlenmedin, bir aile hayatın bile olmadı ama bu ailevî incelikleri nereden biliyor ve güzel bir aile yaşayışı için bu hârika reçeteleri nasıl yazabiliyorsun?" dedi.

Kastamonu Lâhikasındaki mektuplarda ismi geçenlerden birisi de Ahmet Özkan (Kureyşi) dır. Hatıralarını anlatırken diyor ki: "Üstad Hazretlerini geriden geriye görmüştüm. Kendisini kalben ve ruhen çok sevmiştim. Bir

gece rüyamda beni çağırmıştı. Uyandığımda bunun beni ikaz eden bir hakikat olduğunu anladım. Hemen imâlâtını yaptığımız cevizli ezmeden bir mikdar hazırladım, doğruca Üstad'ın bulunduğu haneye gittim. Vardığımda bana, 'Sen hoş geldin kardeşim.' diyerek hitap etti. 'Bu hediyeyi başkasından olsaydı almazdım, ama senin bu hediye alacağım.' dedi. Yanından ayrıldım. İçinde hayli mal sattığım dükkanda büyük bir asma saat vardı. Onu bir gece rüyamda bizim Devrekâni Çarşı Câmiine elimle astığımı gördüm. Bunun üzerine o saati aynı câmiye elimle astım. Hâlihazırda saat o câmidedir. Ondan sonra tekrar Üstad Hazretleri'nin yanına gittim. Bana 'Dükkanlar satıldı mı?' diye sordular. 'Ben senin için şöyle dua etmiştim; elindeki dükkânlar satılsın, ondan sonra Nurlara hizmet etsin.' diyerek, hemen oradan Küçük Sözler'i verdiler. 'Bunu yaz, hemen bana getir.' dediler. Yanından ayrılıp Devrekâni'ye gittim. Eseri yazıp babamla gönderdim. Tashihte şu işaretleri gördüm: 'Yedinci Söz'ün nihayetindeki dua kısmında Ahmed Kureyşi' demiş. Ben ilk defa Nur'ları yazdığımdan, 'Herhalde unutmuş.' dedim. Nihayetindeki 'Dokuzuncu Söz'ün dua kısmında da aynı şekle Ahmed Kureyş, diyerek ilâve etmişlerdi. O zaman şüphelendim. 'Onuncu Söz'ü göndermişlerdi. Onu da sür'atle yazıp, kendisine gittim. O zaman bana dediler ki: 'Sen Arapsın ve Seyyidsin!' O esnada Feyzi ve Emin Efendiler de vardı. Bizim evvelce soy ismimiz Tekkenişoğlu'ydu. Bir zamanlar merkez idare heyetinden 'Soyadınızı değiştirin.' demişlerdi. Ben de Özkan'ı soyadı olarak almıştım. Sonra eski kitaplar arasında 'Seyyid' olduğumuzun vesikası

elimize geçmişti. Bir ziyaretimde Üstad bana şöyle buyurmuştu. ‘Bize yakında bir hal olduğu zaman seni buraya bırakacağım. Vazifen var.’ Aradan 15 gün geçti, sonra Denizli hâdisesi çıktı. Öyle oldu, herkesi topladılar, bana bir şey olmadı. Bir zaman sonra her tarafa gidip kardeşleri teselli etmeye çalıştım.”

Lâhika mektuplarında “Sadık Bey” diye geçen Taşköprülü Sâdık Bey, Plevne kahramanlarından Sâdık Paşa’nın torunudur. 1902’de Kastamonu Taşköprü’nün Kadıköy’ünde dünyaya geldi. Taşköprülü Sâdık Bey, Sinop, Tosya, Kastamonu, Çankırı, Düzce ve Adapazarı havalisinin ün yapmış efesi idi. Plevne’nin şanlı gazisi Osman Paşa’nın silah arkadaşlarından olan Sadık Paşa’nın torunu, edâniye baş eğmeyen bir insandı. Kastamonu ve civarının hâkimi idi. Ayağında çizme, altında ak bir küheylan, belindeki silâhlarıyla “Taşköprülü Sâdık Bey” deyince dost ve düşman temennâyâ dururdu. Onun hayatta kimseye bir zulmü ve kötülüğü olmamıştır.

1935 baharında, polis nezaretinde, Kastamonu’ya sürülen Bediüzzaman’ı tanıyınca Sadık Bey, beyliği, ağalığı bir tarafa bırakıp “Senin kapındaki kullar, sultandan da değerli” diye hizmetine koşmuş, Risale-i Nurları altın suyu ile yazmıştı.

İnebolulu Ahmet Köroğlu da Kastamonu ile İnebolu arasında Nur postacılığı yapıyordu. Zaten mesleği şoförlüktü. Kastamonu’da yazılan Risaleleri Nur yazıcılarına ulaştırıyordu.

Kastamonu şâhitlerinden birisi de Ahmet Ataklı idi. Şarktan sürgün edilenlerdendi. Ailecek perişan hallerini görünce Bediüzzaman Hazretleri "Hemşehrilerimi böyle zillet ve eziyet içinde bırakamam." diyerek kendisine tahsis edilen evi onlara bırakmış, karakol karşısındaki başka bir evi kiralayarak kendisi oraya taşınmıştı.

Ahmet Ataklı diyor ki: "Bir Kurban Bayramı günüydü. Bayram namazını Bediüzzaman kıldıracaktı. Her nasılsa Üstad gelmedi. Biz namazdan sonra evine giderek kapısını çaldık. Israrla çaldığımız halde kapı açılmadı. Onun evde olmadığına kanaat ettik. Fakat neredeyse gelecek diye bekliyorduk. Çok geçmeden kapıyı açtı ve 'Buyurun evladım, sizi çok mu beklettim?' deyip bizi içeri davet etti. Üzerinde müthiş bir yorgunluk vardı. Sanki uzun bir yolculuktan gelmiş gibi bir hâli vardı. Bediüzzaman'ın üzerindeki ter ve yorgunluğu görünce kati kanaat getirdik ki, bu zat, bayram namazını Mukaddes Belde'de kılıp öyle gelmiştir. Bayramlaştıktan sonra ayrıldık."

"Kastamonu başkomiserlerinden Elyakutlu Hâfız, Bediüzzaman'a muâriz idi. Üstada büyük bir kin ve garazı vardı. Her fırsatta Üstadı rahatsız ediyor, ona ilişiyordu. Birgün Üstad'a hiddetle bağırarak: 'Kur'ânı hiç elinden düşürmüyorsun. Seni her gördüğümde böylesin. Yeni yazıyı okumuyorsun. Sarığını boynuna asıp çarşıda dolaştırı dolaştırı seni rezil edeceğim Molla Said-i Kürdî!' dedi. Üstad; 'Bana karışma!' deyince Komiser, 'Bize, kanuna muhalefet ediyorsun. Bütün hocalar şapka giydi, sen hâlâ sarık bağılıyorsun! Senden vazgeçmem, gözüne bile ilişirim!'

diye bağıırıyordu. Üstad ise, tarif etmekten âciz kaldığım bir tavır takındı ve o mânâlı gözlerle komiserle şöyle bir baktı, 'Münafıkl.' diye seslendi ve 'Sen, bana ve Kur'ân'a hiç bir şey yapamazsın!' dedi. Etraftakileri ürperten Üstadın o hâlinde ve sözlerinden sonra komiser Hâfız aniden kamını tuttu ve sancısı giderek şiddetlendi. Hemen doktora götürdüler. Fakat müdahale ve tedbirlere rağmen kurtulamadı."

Kastamonu Lâhikasında ismi çok geçenlerden birisi de Hasan Âtîf Egemendir. Aslen Sinopludur. Babası ilk mektep muallimidir ve Meşhur Rıza Nur'un da hocasıdır...

Hasan Âtîf'in güzel yazısı vardır. Aydınli Hasan diye imza attığı için Üstad bir mektubunda "Aydınli Hasan'ın hakikaten gayet müstesnâ bir kalemi var ve yazılarında bir ihlâs görünüyor. Bu zât ne vakitten beri Risale-i Nur'a girdiğini ve ne halde olduğunu merak ediyorum." demiştir. 1941 senesinde İbrahim Fakazlı ile Kastamonu'da Üstad'ı ziyaret ettiğinde Üstad'ın yanında Mehmet Feyzi Efendi bulunmaktadır. Sohbet sırasında Üstad, "Âtîf evli misin, bekar mısın?" diye sorar. O da ağız alışkanlığı ile "Çok şükür bekârim." diye cevap verir. Üstad, Mehmet Feyzi'ye dönüp "Bak görüyor musun Âtîf ne diyor?" der. O da mahcubiyetle yere bakar. Çünkü o günlerde annesi evlendirmek için uğraşmaktadır. Hasan Âtîf daha sonra Isparta'nın Savköyüne gider ve köyün Sinop mahallesinde kalır. Mahalleye bu isim, orada kalan Sinoplu bir evliya sebebiyle verilmiştir. Davraz dağının dibinde bu zâtın mezarı bulunmaktadır. Onun duası ile su çıktığında "Bu suda yıkananlar kuduz tesir etmez." dediği rivayet edilmektedir.

Salih Uğurtan da Kastamonu'da Bediüzzaman ile görüşen bahtiyarlardandır. Bazı eski kitaplardan kıyamet alâmetleri ile ilgili bazı şeyler öğrenmiştir. Meselâ hadiste deccalın eşiğinin kulaklarının fil kulağı gibi kocaman olacağı, ayaklarının yumuşak olacağı, yürürken de arkasından şiddetli bir ses ve pis bir koku bırakacağı rivayetini okumuştur. Bu konuyu Bediüzzaman'a sorduklarında şu cevabı verir: "Kardeşim, şu bildiğiniz otomobil bir parça o tarife benzemiyor mu? Bunun da kapıları fil kulağı gibi ayakları (lastikleri) yumuşak ve giderken arkasından hem pis bir koku, hem de ses çıkarıyor."

Salih Uğurtan diyor ki: "Üstadı karakolda merdiven altı gibi dehşetli soğuğun bulunduğu bir yere kapatıp Alman kilidi vuruyorlar. Sinoplu polise de 'Bunu zehirle, öldür ne yaparsan yap.' diye emir veriyorlar. Hâdiselerin birinci şâhidi Sinoplu polis o an kalbine tarifinden güçlük çektiği bir hürmet ve hizmet etme arzusu olduğunu beyan ediyor. İlk hafta içerisinde bir gece sabaha karşı kontrole geliyor. Fakat kocaman Alman kilidi sökülmüş, demir parmaklıklı dış kapı açık. İçeriye yatağın olduğu yere koşuyor, yatak sıcak. Ama kimse yok. Kendi tabiriyle 'Can korkusuyla kan beynime sıçradı.' diyor. Biraz sonra Hz. Üstad elinde su ibriği içeriye giriyor. Elini Sinoplu polisin göğsüne dokundurarak: 'Korkma Mehmed! Bu zâlimler ne sana, ne bana dokunamayacaklar.' diyor. Ve hemen ardından kapıların kendi kendine şangır şangır kapandıklarına şâhit oluyor. Bediüzzaman bu ilk ikamete mecbur bırakıldığı yerde üç ay tutuluyor. Bu üç ay süresince Kastamonu'nun bütün

askerî ve mülkî âmirleri hastalanıyorlar. Daha sonra başlarına gelen bu musibetin Üstad'ı sıkı işkence ve zulüm altında tutmalarından kaynaklandığına hükmederek Bediüzzaman'ın ev kiralamasına izin veriyorlar."

Üstad İnebolu'yu ve İnebolu'daki talebelerini çok medetmektedir. Bazı köylerinde bin kalemin Risale çoğalttığını bildiğimiz Isparta'ya benzeterek şu şirin ilçe İnebolu'ya 'Küçük Isparta' namını takmıştır. Bilindiği gibi Risale-i Nurları çoğaltmakta ilk teksir makinesi de bu talebeler tarafından kullanılmıştır. O sıralar Beşinci Şua yazılmaktadır. Bu çok mühim Risaleyi çoğalttıkları sırada tanımadıkları garip kuşlar gelir. Hemen her Nur talebesi bu hâdiselere şâhit olur. Ne zaman Beşinci Şua'yı yazmaya dursalar gelip camlara vurmakta, ısrarla içeri girmek istemektedirler. Bediüzzaman Hazretleri bu hadiseleri 'Kuşların yapılan hizmetleri ve özellikle asrımız müminleri için çok mühim olan Beşinci Şua'nın neşrini müjdelemek ve tebrik etmek için geldikleri.' mânâsında yorumlar.

Kastamonu kahramanlardan bu bir demet hatırayı naklettikten sonra... Kastamonu Lâhikası'nın başından başlayarak, bazı bölümlerini yine Risale-i Nur Külliyyatı'nın parçaları ile izâh etmeye çalışacağım.

Aziz, sıddık ve fedakâr ve vefâkâr kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede kuvvetli ve kıymetli ve çalışkan ve muktedir arkadaşlarım,

Bu dünyada benim için medâr-ı teselli sizlersiniz ve hakkınızda büyük ümitlerimi doğru çıkardınız. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun, âmîn...

İrsâlâtınız ve bilhassa "Onuncu Söz" buraya o derece fayda verdi ki her bir sayfasına mukabil, elimden gelseydi, büyük bir hediye verirdim. Çoktan beri görmediğim için, ben hangisini okursam "En birinci budur." derdim. Ötekine bakardım, "Bu birincidir." Daha öbürüsüne baktıkça hayret ederek kat'î kanaatim geldi ki Risaletü'n-Nur'un kitapları birbirine tercih edilmez. Her birinin kendi makamında riyâseti var. Ve bu zamanı tenvir eden bir mucize-i mânevîye-i Kur'âniye'dir.

Evet, bu asrın ehemmiyetli ve mânevî ve ilmî bir mürşidi olan Risaletü'n-Nur'un heyet-i mecmuası, sâir şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvâfık ve hakikat-i iltimaye münasip olarak, birkaç nevide ve bilhassa hakâik-i imaniyenin izharında, intişarında azîm kerametleri olduğu gibi, üç keramet-i zâhiresi bulunan "Mucizât-ı Ahmediye", "Onuncu Söz" ve "Yirmi Dokuzuncu Söz" ve "Âyetü'l-Kübrâ" gibi çok risaleleri dahi her biri kendine mahsus kerametleri bulunduğunu çok emâreler ve

Âyetü'l-Kübrâ: "En büyük delil" anlamında Şuâlar kitabında bulunan 7. Şuâ.

Heyet-i mecmûa: Genel yapı, bir şeyin bütünü.

İntişar: Yayılma.

İrsâlât: Gönderilen şeyler.

İzhar: Açığa çıkarma, gösterme.

Keramet-i zâhire: Açık, gözle görülen keramet.

Mu'cize-i mânevîye-i Kur'âniye: Kur'an'ın mânevî mu'cizesi.

Riyâset: Önderlik, reislik.

vâkıalar bana kat'î bir kanaat vermiş. Hatta sekeratta bulunan talebelerine imanını kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştigiğine, müteaddit vâkıalar şüphe bırakmıyor.

"Bir saat tefekkür, bir sene ibadet-i nâfile hükmünde..."¹
Bir misali, Nurun Hizb-i Ekberi'dir diye müşâhede ettim ve kanaat getirdim.^{2(Hâşiye)}

Sizlere Risaletü'n-Nur'un Hizb-i Ekber'ini ve Kur'ân'ın Hizb-i Âzam'ını göndermek isterdim. Fakat Hizb-i Âzam çok uzun olduğundan daha yazdıramadım. Hizb-i Ekber ise, tercüme etmek istedim, şimdilik vazgeçtim. Sizin gibi kardeşlerin tercümeğe muhtaç olmadığınızı düşünüp, yalnız Arabî suretini göndereceğim, inşaallah.

Sizlere evvelce Âyetü'l-Kübrâ'nın Birinci Makamının hülâsası namıyla gönderdiğim parça, o Hizbin esasıdır. İhtiyarsız, o esasa küçük fıkralar ve bazı kayıtlar ilâve edildiği vakit, birden başka bir şekil aldı; inkışaf ve inbisat

¹ el-Gazâlî, İhyâ ulûmî'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmî'l-Kur'ân 4/314; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.82; el-Adlûnî, Keşfü'l-hafâ 1/370.

² (Hâşiye) Âyetü'l-Kübrâ'nın üçüncü menziline başında, Ahmed-i Fârûkî Risale-i Nur hakkında demiş ki: "Mütekelliminden biri gelecek, bütün hakâik-i imaniye-yi kemâl-i vuzuh ile beyan ve isbat edecek." Zaman isbat etti ki o adam, adam değil, belki Risale-i Nur'dur. Ehl-i keşif, Risale-i Nur'u ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşâhede etmişler, "bir adam" demişler.

Ehl-i keşif: Eşyanın perde arkasına, gaybî âlemlere ait bilinmezleri Allah'ın izni ölçüsünde keşfeden veliler.

Hizb-i Âzam: Üstad Hazretleri'nin, Kur'ân-ı Kerim'den Risale-i Nur'un üstadı ve kaynağı kabul ettiği bazı âyetleri zikir ve dua maksadıyla okumak için derleyerek bir araya getirdiği dua kitabı.

Hizb-i Ekber: Hizb-i Nuriye de denilen, asıl adı Hizbü'l-Virdü'l-Ekber olan, Zülfiakar adlı eserin sonunda yer alan ve bizzat Üstad Hazretleri'nin "On günde bir defa okunsa, imana büyük inkışaf ve kuvvet verir." dediği tefekkürî bir risale.

İnkışaf / inbisat etmek: Açılmak, gelişmek, ilerlemek.

Kemâl-i vuzuh: Tam bir açıklık, açık-seçiklik.

Müşâhede etmek: Kalb ve ruh gözüyle görmek, şahit olmak.

Mütekellimün: İslâm'ın inanca ait meselelerini inceleyen Kelâm İlmi'nin âlimleri.

Sekerat: Can çekilme anı, ölümlü eşigi.

ederek Âyetü'l-Kübrâ'nın misal-i müsağğarı gibi şehâdet-i tevhidiyesi parladı; manaları ziyalandı, ruhuma, kalbime, fikrime büyük bir inşirah vermeye başladı. Ben de en yorgunluk ve usanç zamanımda onu mütefekkirâne okudum, büyük zevk ve şevk hissettim.

Aziz, tam sıddık kardeşlerim,

Benim, bu dünyada medâr-ı tesellim ve sürûrum sizlersiniz. Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım. Sizin sebat ve metanetiniz, bana da kuvvetli bir sabır ve tahammülü verdi. Birden hatıra gelen dört nokta:

Birincisi: Kardeşlerim, bu zelzele benim itikadında “Şakk-ı kamer” gibi bir mucize-i Kur’ân’dır; en mütemerri-di dahi tasdiğe mecbur eder bir vaziyete girdi.

İkincisi: Eski zamandan beri hiçbir cemaat, Risale-i Nur’un şakirtleri kadar hak ve hakikat mesleğinde pek çok iş görmekle beraber, pek az zahmetle kurtulmamışlar. Bizim hizmetimizin ondan birini yapanlar, zahmetimizin on mislini çekmişler. Demek biz, daima “Şükür ve elhamdülillâh” dedirten bir hâldeyiz.

Üçüncüsü: Ben gönderilen risaleleri mütalâa ettim. Bir kısım hakikatleri mükerrer gördüm. Makam münasebetiyle tekrar edilmiş. Benim arzu ve belki ihtiyarım olmadan niçin böyle olmuş, kuvve-i hafızama gelen nisyandan sıkıldım.

Misal-i musağğar: Küçük numûne, örnek.

Mütemerriid: Dik kafalı, inatçı.

Nisyan: Unutma, unutkanlık.
Şakk-ı Kamer: Hz. Peygamber Efendimiz’in (s.a.s.) parmak işaretleriyle ayı ikiye bölerek gösterdiği mu’cize.

Şehâdet-i tevhidiye: Allah’ın varlığına ve birliğine şahitlik etme, tevhid nurlarını gösterme.

Birden, şiddetli bir ihtar ile “On Dokuzuncu Söz’ün âhırine bak!” denildi. Baktım, risalet-i Ahmediye’nin (*aleyhissalâtü vesselâm*) mucize-i Kur’âniye’inde tekrarâtının çok güzel hikmetleri, tam tefsiri olan Risaletü’n-Nur’da tamamiyla tezahür etmiş. O tekrarât, o hikmetler için tam yerinde ve münasip ve lâzım olmuş.

Hem Lütfü, hem Abdurrahman, hem Hâfız Ali hükümünde Küçük Ali sizin namınıza da Yirmi Dokuzuncu Lem’a-yı Arabiye’nin tefsir ve tercümesini istemiş. Benim şimdi onunla meşgul olmaya ne vaktim var ve ne de hâlim müsaade eder. İnşaallah ileride Risaletü’n-Nur’un başka bir şakirdi o vazifeyi yapacak.

Hem Yirminci Mektup ile Otuz İkinci Söz bir derece o Lem’a’yı izah ederler. Hazreti Ali (*radıyallâhu anhu*) iki defa **تَفَادُ سِرَاجِ الثَّوْرِ سِرًّا** sırmıyla, perde altında gizli parlamasına işareti, bizi ihtiyata sevk ve emreder.

Bir meseleye gayet kısacık bir remizle zekâvetinize, fehminize havale ediyorum:

Suâl: “Yerin korkudan titremesi ve hiddeti neden Rus’a gelmiyor ve yalnız...?”

Cevap: Çünkü nesholup tahrif olmuş bir dine karşı dinsizlik ile ihanet başka. Ve hak ve ebedî bir dine karşı ihanet ise, yeri titretiyor, kızdırıyor.

¹ “Nurun kandili gizlice (sırlı şekilde) yakılır.” (Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb* (Evrâd-ı Şâzeli) s. 509)

Mukaddime-i haşriyenin makamâtını istiyorsunuz. Şimdiki vaziyetim hiçbir vecihle müsaade etmediği gibi, haşre dair yazılan hakikatler, burhanlar umuma nispeten ihtiyaca tam kâfi olduğundan, çabuk yazmasına mânen icbar edilmiyorum. Bir parça tehir edildi ve tâcîl edilmedi. Hem ben burada kayıtlar altındayım. ¹الْصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ وَالشُّرُورُ

Kardeşlerim,

Bugünlerde biri Risaletü'n-Nur talebelerine, diğeri bana ait iki mesele ihtar edildi. Ehemmiyetine binaen yazıyorum.

Birinci Mesele: Birinci Şuâ'da iki-üç âyetin işârâtında², Risaletü'n-Nur'un sâdık talebeleri imanla kabre gideceklerine ve ehl-i cennet olacaklarına dair kudsî bir müjde ve kuvvetli bir beşaret bulunduğu gösterilmiştir. Fakat bu pek büyük meseleye ve çok kıymetli işarete tam kuvvet verecek bir delil ister diye beklerdim, çoktan beri muntazırdım. Lillâhilhamd, iki emâre birden kalbime geldi:

Birinci emâre: İman-ı tahkikî, ilmelyakûnden hakkalyakûne yakınlaştıkça daha selbedilmeyeceğine ehl-i keşif ve tahkik

¹ "Sabır, kurtuluşun ve sevincin anahtarıdır." (Bkz.: el-Meydânî, *Mecmeu'l-emsâl* 1/418; el-Kalkaşendî, *Subhu'l-a'sâ* 2/289. Ayrıca bkz.: ed-Deylemî, *el-Müsned* 2/415; es-Sehâvî, *el-Makâsîdü'l-hasene* s.260)

² Bkz.: En'âm sûresi, 6/122; Hûd sûresi, 11/108; Bûrûc sûresi, 85/10.

Beşaret: Müjde, muştı.

Ehl-i keşif ve tahkik: Eşyanın perde arkası -Allah'ın izni ölçüsünde- kendilerine açılıp ilhama mahzar olan, daima hak ve hakikat peşinde olan veliler.

Hakkalyakûn: Bir şeyin hakikatine, özüne ulaşarak, yaşanarak öğrenilen bilgi.

İcbar etmek: Zorlamak, mecbur etmek.

İlmelyakûn: Okuyup öğrenerek elde edilen bilgi.

İşârât: İşaretler, imalar.

Mukaddime-i Haşriye: Haşir inancına dair olan mukaddime. (Bkz.: Şuâlar, 9. Şuâ).

Muntazır: Bekleyen.

Selbedilmek: Çekilip alınmak, yok edilmek.

Tâcîl etmek: Hızlandırmak, çabuklaştırmak.

Tehir etmek: Sonraya bırakmak, geciktirmek, ertelemek.

hükmetmişler ve demişler ki: "Sekerat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şüpheler verip tereddüde düşürebilir." Bu nevi iman-ı tahkikî ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırta, hem öyle letâife sirayet ediyor, kökleşiyor ki şeytanın eli o yerlere yetişemiyor. Öylelerin imanı zevalden mahfuz kalıyor.

Bu iman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan bir yolu, *velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhûd ile hakikate yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa mahsustur, iman-ı şuhûdîdir.*

İkinci yol, iman-ı bilgayb cihetinde, sırr-ı vahyin feyziyle, burhanî ve Kur'ânî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizacıyla, hakkalyakîn derecesinde bir kuvvetle zaruret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakînle hakâik-i imaniyeyi tasdik etmektir.

Bu ikinci yol, Risaletü'n-Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risaletü'n-Nur hakâik-i imaniyeye muhalif olan yolları gayr-i mümkün ve muhal ve mümteni derecesinde gösterdiğini görecekler.

Bedâhet: Açıklık, gözle görülür olma.

Burhanî: Delili, delili olan, dille dayanan.

Ehass-ı havas: Toplumda en önde olanlar, ileri gelenler, seçkinler.

Gayr-i mümkün / muhâl / mümteni: Mümkün olmayan, imkânsız.

İman-ı bil'-gayb: İmanî hakikatlere mahiyetlerine vâkif olmadan, görmeden inanma.

İman-ı şuhûdî: İmanî hakikatleri basiret ve kalbe müşahede ettikten sonra hâsıl olan iman.

İmtizaç: Karışma, birleşme, uyuşma.

Keşif: Allah dostlarının ilâhî ihsan ve ilham ile bazı sırların, hakikatleri keşfetmesi.

Letâif: Mânevî duyular, ruhânî dinamikler.

Sekerat: Can çekişme anı, ölüm eşiği.

Sirayet etmek: Birbirine geçmek, nüfuz etmek.

Şuhûd: İnanca dair gaybî meseleleri basiret ve kalbe müşahede etme, hakikate emme.

Velâyet-i kâmile: Allah'a kulluk ve yakınlığın, tarikat ve velâyetin kendine mahsus usûl, yol ve yöntemlerine âzamî riâyet etmek suretiyle kazanıldığı ve büyük velilere has olan kâmil velâyet yolu.

Vusûl: Erme, ulaşma.

Zeval: Kaybolup gitme, yok olma.

İkinci emâre: Risaletü'n-Nur'un sâdık şakirtleri, hüsn-ü âkıbetlerine ve iman-ı kâmil kazanmalarına o derece kesretli ve makbul ve samimî dualar oluyor ki o duaların içinde hiçbiri kabul olmamasına akıl imkân veremiyor.

Ezcümle: Risaletü'n-Nur'un bir hâdimi ve bir tek şakirdi, yirmi dört saatte, Risaletü'n-Nur talebelerinin hüsn-ü âkıbetlerine ve saadet-i ebediyeye mazhar olmalarına yüz defa Risaletü'n-Nur talebelerine ettiği duaları içinde hiç olmazsa yirmi otuz defa selâmet-i imanlarına ve hususî hüsn-ü âkıbetlerine ve imanla kabre girmelerine, aynı duayı, en ziyade kabule medar olan şerâit içinde ediyor.

Hem Risaletü'n-Nur'un talebeleri bu zamanda her cihetten ziyade hücumâ mâruz olan iman hususunda, birbirine selâmet-i iman hakkındaki samimî, mâsum lisanlarıyla dualarının yekûnu öyle bir kuvvettedir ki rahmet ve hikmet onun reddine müsaade etmezler. Faraza, mecmuu itibarıyla reddedilse, tek bir tane onların içinde kabul olursa, yine her biri selâmet-i imanla kabre gireceğine kâfi geliyor. Çünkü her bir dua umuma bakar.

İkinci Mesele: Yirmi sene evvel tab edilen Sünûhât Risalesi'nde, hakikatli bir rüyada, âlem-i İslâm'ın mukadderatını meşveret eden ruhanî bir meclis tarafından bu asrın hesabına Eski Said'den sordukları suâle karşı verdiği

Faraza: Varsayalım, mesele.

Kesretli: Çokça, çok sayıda.

Medar: Sebep, vesile.

Meşveret etmek: İstişare etmek. Fikir alış verişinde

bulunmak, fikir danışmak.

Mukadderât: Cenâb-ı Hak tarafından takdir edilen kadere ait her şey, alın yazısı.

Selâmet-i iman: İmanın kurtulması, selâmeti.

Şerâit: Şartlar.

Tab' edilmek: Basılmak.

Yekûn / mecmû: Toplam, hepsi.

cevabın bir parçası şimdilik tezahür etmiştir. O zaman, o mânevî meclis demiş ki:

“Bu Alman mağlûbiyetiyle neticelenen bu harpte Osmanlı Devleti’nin mağlubiyetinin hikmeti nedir?”

Cevaben Eski Said demiş ki:

“Eğer galip olsaydık, medeniyet hatırı için çok mu-kaddesatı feda edecektik. Nasıl ki yedi sene sonra edildi. Ve medeniyet namıyla âlem-i İslâm, hususan Haremeyn-i Şerifeyn gibi mevâki-i mübârekeye, Anadolu’da tatbik edilen rejim kolaylıkla, cebren teşmil ve tatbik edile-cekti. İnâyet-i ilâhiyeye onların muhafazası için kader mağlûbiyetimize fetva verdi.”

Aynen bu cevaptan yirmi sene sonra, yine gecede:

“Bîtaraf kalıp, giden mülkünü geri almakla beraber, Mısır ve Hind’i de kurtararak, bizimle ittihadı getirmek, siyaset-i âlemce en büyük muzafferiyet kazanmak varken, şüpheli, dağdağalı, faydasız bir düşmana (İngiliz) taraftarlık göstermekle muzaaf bir surette ve zararlı bir yolu tercih etmek, böyle zeki, belki dâhi insanların nazarında saklı kal-masının hikmeti nedir?” diye suâl benden oldu.

Gelen cevap, mânevî cânipten geldi. Bana denildi ki:

Bîtaraf: Tarafsız.

Cânib: Yön, taraf.

Cebren: Zorla.

Dağdağalı: Gürültülü, sı-kıntılı.

Haremeyn-i Şerifeyn: Mek-ke-i Mükەرreme ve Medine-i Münevvere.

Mevâki-i mübâreke: Mübâ-rek mekanlar.

Muzaaf: Kat kat, katmerli.

Teşmil etmek: Yaymak, genişletmek.

“Sen, yirmi sene evvel mânevî suâle verdiğin cevap, senin bu suâline aynı cevaptır. Yani, eğer galip tarafı iltizam edilseydi, yine mimsiz medeniyet namına gâlibâne mümanaat görmeyecek bir tarzda, bu rejimi âlem-i İslâm’a, mevâki-i mübârekeye teşmil ve tatbik edilecekti. Üç yüz elli milyon İslâm’ın selâmeti için bu zâhir yanlışlığı görmediler, kör gibi hareket ettiler.”

Kardeşlerim,

Size latîf bir hikâye: Bir zaman, Barla’da bir zât, ağaçtan bir kutuda, cevizli bir tatlı bana göndermişti. Mukabilini verdiğim o bir buçuk kilo lokmalardan her gün altışar tane ben kendim yedim ve bazen o kadar ve daha ziyade başkalara teberrük olarak verirdim. Sıddık Süleyman bu hâdiseyi belki tahattur eder. Bir aydan ziyade devam etti. Sonra, merhum Galip Bey ile hesap ettik, onun beş-altı misli bereket içinde olduğuna kanaatimiz geldi. Ben o vakit dedim: “Bu zâtta ehemmiyetli bir bereket, bir ihlâs var.”

Şimdi tahmin ve tahattur ediyorum ki o zât Hacı Hâfız imiş. O acîb bereketin şimdi sırrı çıkmış. **الْحَمْدُ لِلّٰهِ**

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي¹

¹ Allah’a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

İltizam etmek: Taraf tutmak, kabullenmek, benimsemek.

Mimsiz medeniyet: Değersiz medeniyet. “Medeniyet” kelimesinin başındaki “m”

ve “e” harfi (Osmanlıca’da mim harfi) olmazsa “değersizlik, alçaklık” anlamında “deniyet” kalır.

Mümânaat: Mâni olma, engelleme.

Tahattur etmek: Hatırlamak.

Teberrük: Bereket niyetiyle, bereket umarak verilen veya alınan şey.

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin ve mübâreklerin köyleri ortasında, duada, Sav köyü mevki almış. Tam bir senedir ahyâ yüzünden emvât dahi hisse alıyorlar.

Risaletü'n-Nur'un hizmetinde ekser şakirtleri birer nevi keramet ve ikram-ı ilâhî hissettikleri gibi, bu âciz kardeşiniz çok muhtaç olduğu için, çok nevilerini ve çeşitlerini hissediyorum. Ve bu sıralarda bu havalideki şakirtleri, yeminle itiraf ediyoruz ki *"Biz Nur'un hizmetinde çalıştıkça hem maişetçe, hem istirahat-i kalbce bir genişlik, bir ferah zâhir bir surette hissediyoruz."* Ben kendimce o kadar hissediyorum ki nefis ve şeytanım dahi o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Biliniz ki bir seneden ziyadedir, ben duada, Risaletü'n-Nur'un şakirtlerinin risalelerle alâkadar olan ezvaç ve evlât ve vâlideynlerini dahi dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi, başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve çocuklarıyla daireye girmeleridir.

Adalet-i ilâhiye, İslâmiyet'e ihanet eden mimsiz medeniyete öyle bir azab-ı mânevî vermiş ki bedevîliğin ve vahşiliğin derecesinden çok aşağıya düşürmüştü. Avrupa'nın ve İngilizin yüz sene ezvâk-ı medeniyesini ve terakki ve tasallut ve hâkimiyetin lezzetlerini hiçe indiren mütemâdî korku ve dehşet ve telâş ve buhran yağdıran bombaları başlarına musallat etmiş.

Ahyâ: Diriler.

Emvât: Ölümler.

Ezvâç: Eşler.

Ezvâk-ı medenîye: Medenî ve modern hayatın zevkleri, lezzetleri.

Mübârekler: Hz. Üstad'ın Isparta'nın Atabey ilçesine bağlı Kuleönü köyünden olan Nur talebelerine verdiği bir unvan.

Mütemâdî: Devamlı, sürekli.

Tasallut: Musallat olma.

İşte böyle bir zamanda en lüzumlu, en ehemmiyetli, en birinci vazife imanı kurtarmak olduğundan, bu zamana ve bu seneye bakan beşâret-i Kur'âniye ve **فَضْلًا كَبِيرًا¹، فَضَّلَ اللَّهُ** **بُؤْيُيَهُ مِنْ يَسَاءٍ²** âyetlerin müjdesi en büyük bir fütuhât suretinde Risaletü'n-Nur'un mânevî fütuhât-ı imaniyesini gösteriyor.

Evet, bir adamın imanı, ebedî ve dünya kadar bir mülk-ü bâkinin anahtarı ve nurudur. Öyleyse, imanı tehlikeye mâruz her adama, bütün küre-i arzın saltanatından daha faydalı bir saltanat, bir fütuhât kazandıran Risaletü'n-Nur, elbette bu âyetlerin, bu asırda, bu beşâretlerinin kastî bir medâr-ı nazarlarıdır.

Nur ve gül fabrikalarının hademe ve sahipleri, insanın başında iki göz gibidir; zâhiren ikidir, fakat bir görürler. Ahvel (şası) gözlü, iki görür. Lillâhilhamd, bu iki cereyan-ı nuranî kemâl-i ittihadadırlar.

Âhiret kardeşlerime mühim bir ihtar

İki maddedir.

Birincisi: Risale-i Nur'a intisap eden zâtın en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak ve yazdırmaktır ve intişarına

¹ "...pek büyük bir lütf u ihsan)" (Ahzâb sûresi, 33/47)

² "...Allah'ın öyle bir lutfudur ki, onu dilediğine verir." (Mâide sûresi, 5/54)

Beşâret-i Kur'âniye:
Kur'ân-ı Kerim'in müjdesi.
İntisap etmek: Bağlanmak,
ait olmak.

Kemâl-i ittihad: Son dere-
ce mükemmel, tam bir itti-
hat, birlik.
Lillâhilhamd: "Allah'a şü-
kürler olsun ki..."

Medar-ı nazar: Bakılma,
görülme sebebi.
Mülk-ü bâki: Kalıcı, dâimî
mülk.

yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, "Risale-i Nur talebesi" unvanını alır. Ve o unvan altında, her yirmi dört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazen daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi dua eden kıymettar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hem, dört vecihle dört nevi ibadet-i makbule hükmünde bulunan kitabesinde, hem imanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının imanlarını tehlikeden kurtarmasına çalışmak, hem hadisin hükmüyle, bir saat tefekkür bazen bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen tefekkür-ü imanîyi¹ elde etmek ve ettirmek, hem hüsn-ü hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmekle hasenâtına iştirak etmek gibi çok faydaları elde edebilir. Ben kasemle temin ederim ki bir küçük risaleyi kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye hükmüne geçer; belki her bir sayfası bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci madde: Maatteessüf, Risale-i Nur'un, imansız ve emansız cin ve ins düşmanları onun çelik gibi metin kalelerine ve elmas kılıç gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafî vâsıtalar ile haberleri olmadan yazanların şevklerini kırmak ve fütur vermek

¹ el-Gazâlî, *İhyâü ulûmî'd-dîn* 4/423; el-Kurtubî, *el-Câmi' lî ahkâmî'l-Kur'ân* 4/314; Aliyyülkârî, *el-Masnû'* s.82; el-Aclânî, *Keşfü'l-hafâ* 1/370.

Desise: Hile, oyun.

Fütur: Gevşeklik, usanç.

Hafî: Gizli, kapalı.

Hüsn-ü hat: Güzel yazma, güzel yazı.

İbadet-i makbule: Yerinde, kabul edilen ibadet.

Kasem: Yemin.

Kitabet: Yazı, yazma.

Okka: 400 dirhem. Yaklaşık

1300 gr. ağırlığında eski bir ağırlık ölçü birimi.

Tefekkür-ü imanî: İmanı pekiştiren tefekkür, düşünme.

ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar çok az ve düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan, bu memleketi o Nur'lardan bir derece mahrum ediyor.

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam hangi risaleyi açsa, benimle değil, hâdim-i Kur'ân olan Üstadıyla görüşür ve hakâik-i imaniyeden zeukle bir ders alabilir.

بِاسْمِهِ مَنْ ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ﴾¹
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ
عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ²

Aziz, siddik, vefadar, sebatkâr kardeşlerim,

Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür ve hamd olsun! Sizin gibi sâdık, ciddî, faal zâtları Risale-i Nur'un etrafında topla-
yıp bağlamış; iman ve Kur'ân hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemelerini çalıştırtıyor.

¹ Öyle bir zâhn adıyla ki, "Yedi kat gök, dünya ve onların içinde olan herkes Allah'ı takdis ve tenzih eder. Hatta hiçbir şey yoktur ki O'na hamd ile tenzih etmesin." (İsrâ sûresi, 17/42-44)

² Aynlık günlerindeki dakikaların âşireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Kardeşlerim! Bu defa irsâlâtınız o kadar beni memnun ve minnettar etti ki her bir sayfası bir kıymettar hediye ve güzel bir mektup hükmünde göründü, hüznlerimi, gamlarımı izale edip ve kalbimi sürûr ve sevinçle doldurdu. Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn onların hurufları adedince size rahmet etsin ve sizden razı olsun!

Hâfız Ali kardeşim! Bir zaman Barla'da Cuma gecesinde dua ederken, senin "Âmin!" sesini iki defa sarîhan işittim. Arkama baktım, dedim: "Hâfız Ali ne vakit gelmiş?" Dediler: "O burada yoktur."

Ben şimdi o vâkıadan diyebilirim ki üç-dört saat mesafeden duama âmîn'ini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zayıf davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir âmîn hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok mânidar bir tevafuktur.

Sıddık Sabri! Senin cisminde (ayağında) kardeşliğimin sikkelerini gördüğüm zaman bir hiss-i kablelvukuyla kalbime geldi: Bu zât mühim bir vakitte bana çok ehemmiyetli bir kardeşlik edecek. Ve muvaffak oldun, yaptın. Allah senden ebeden razı olsun!

Abdülmecid'e, Beşinci Şuâ'yı haber vermiştim, cevap gelmedi. Belki ihtiyaten sükût ettiler, göndermedim. Siz, evvelce muhabere ediniz, sonra gönderebilirsiniz. Eğer Hastalar Risâlesi'ni bana gönderirseniz, İhtiyarlar Risalesi de beraber olsa daha iyi olur. Mektubunuzda selâm gönderen vefadar kardeşlerime binler selâm.

Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn: Merhametlilerin en merhametlisi Cenâb-ı Hak.

İrsâlât: Gönderilen şeyler.
Sarîhen: Açıkça.
Sikke: Mühür.

Sükût etmek: Susmak, konuşmamak.

Bugünlerde mânevî bir muhaverede bir suâl ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülâsasını beyan edeyim. Biri dedi:

Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidatları ve küllî techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derecede hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler:

Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor; belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyet'i içine alan dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kaleyi tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi ve umurun, bâhusus avâm-ı mümininin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şedâirler kırılmasıyla, bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câzıyla o geniş yaralarını, Kur'ân'ın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler,

Kalb-i umumî / vicdan-ı umumî: Toplum kalbi, kamu vicdanı.

Avâm-ı müminin: Sıradan müminler.

Efkâr-ı âmme: Kamuoyu.

Hakkalyakîn: Bir şeyin hakikatine, özüne ulaşarak, yaşanarak öğrenilen bilgi.

İ'câz: Mu'cizeli oluş. İnsanları benzerini yapmaktan âciz bırakan üslûb.

İstinadgâh: Dayanak.

Muannid: İnatçı.

Muhâvere: Karşılıklı konuşma, diyalog.

Muhit: Şümûllü, kapsamlı.

Müfsit: İfsat eden, bozan, yıkan.

Rahnelenmek: Delinmek, gedik açılmak.

Şedâir: Dini temsil eden semboller.

Tahşidât: Üzerinde çok çok dumalar, sık sık aynı şeyi hatırlatmalar.

Tedârik: Elde etme, hazırlama.

Teraküm: Birikme, yığılma.

cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerrep ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın i'câz-ı mânevîsinden çıkan Risale-i Nur, o vazifeyi görmekle beraber, İmanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır, diye- rek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işit- tim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum.

Bu hâdise münasebetiyle yine bugünlerde hatırıma ge- len bir vâkıayı beyan ediyorum:

Ben, namaz tesbihatının âhırinde otuz üç defa kelime-i tevhidi zikrederken, birden kalbime geldi ki: Hadis-i şerifte, "Bazen bir saat tefekkür, bir sene ibadet hükmüne geçer."¹ Risale-i Nur'da o saat var; çalış, o saati bul, ihtar edildi. Adetâ ihtiyarsız bir surette, Kur'ân'ın âyetü'l-kübrâsının iki tefsiri olan iki "Âyet-i Kübrâ" risalelerinden mülâhhas tefekkürî bir tekellüm, tam bir saat devam etti. Baktım, size gönderdiğim "Âyetü'l-Kübrâ" risalesinin Birinci Makamın hülâsasından muntehap güzel bir sımını hülâsayla, Yirmi Dokuzuncu Lem'a-yı Arabiye'den müstahreç nurlu, tatlı fıkralardan terekküp ediyor.

¹ el-Gazâlî, İhyâu ulûmî'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmî'l-Kur'ân 4/314; Aliyyükkârî, el-Masnû' s.82; el-Aclûnî, Keşfü'l hafâ 1/370.

Edviye: İlaçlar.

Kelime-i tevhid: "Lâ ilâhe illallah" cümlesi.

Medar: Vesile, vâsita, se- bep.

Mücerreb: Denenmiş, tec- rûbe edilmiş.

Mükâleme: Karşılıklı ko- nuşma, diyalog.

Mülâhhas: Özet, özellen- miş.

Muntehap: Seçilmiş, güzî- de.

Müstahreç: Çıkarılmış, alın- mış.

Tefekkürî: Tefekkür kay- naklı, tefekkür ile meydana gelen.

Terakkiyat / Inkişâfât: İler- lemeler, yükselmeler, geli- meler.

Terekküp etmek: Birden fazla şeyin bir araya gelerek birleşmesi.

Tiryak: İlaç.

Ben, kemâl-i lezzetle, her gün tefekkürle okumaya başladım. Birkaç gün sonra hatırıma geldi ki: *Madem Risale-i Nur bu zamanın bir mürşididir, talebelerine bir vird-i ekber olabilir diye kaleme aldım. Ve bütün risalelerin hususî menbaları, madenleri olan binden ziyade âyât-ı Kur'âniye'yi, kendi Kur'ân'ımda, evvelce işaretler koyup bir Hizb-i Âzam-ı Kur'ânî yapmak niyet etmiştim. Şimdi bu Hizb-i Âzam ve bu vird-i ekber, Risale-i Nur mensuplarına bazı eyyam-ı mübâreke de okunması için bir zaman size de göndermek hakkınız var. İnşaallah, bir zaman sonra size gönderilecek. Bazı kelimelerini tercüme ve bir kısım kayıtlarını tefhim için vakit bulsam, gayet kısa hâşiye gibi birşeyi yazacağım.*

Umum kardeşlerime ve hizmet-i Kur'âniye'de bütün arkadaşlarıma hasret ve iştiaqla binler selâm.

Dualarınıza muhtaç
Said Nursî

Eyyâm-ı mübâreke: Mübârek günler.

Hâşiye: Sayfa kenarına veya altına düşülen dipnot, açıklama.

Hizb-i Âzam: Üstad Hazretleri'nin, Kur'ân-ı Kerim'den Risale-i Nur'un üstadı ve kaynağı kabul ettiği bazı âyetleri zikir ve dua maksadıyla okumak için derleye-

rek bir araya getirdiği dua kitabı.

Hizb-i Âzam-ı Kur'ânî: Kur'ân-ı Kerim'deki bazı âyet veya sûrelerin zikir ve dua maksadıyla okunmak üzere derlenmesiyle meydana getirilen dua kitabı.

Tefhim: Anlatmak.

Vird-i Ekber: Hizb-i Nuriye de denilen, asıl adı Hizbül-

Virdü'l-Ekber olan, Zülfikar adlı eserin sonunda yer alan ve bizzat Üstad Hazretleri'nin "On günde bir defa okunsa, imana büyük inkişaf ve kuvvet verir," dediği tefekkür bir risale.

**Emin'le Feyzi'nin sordukları bir suâlê
Üstaddan aldıkları cevap:**

Suâl: Bize verdiğiniz cevapta diyorsunuz: Siyasî geniş daireleri merakla takip eden, küçük daireler içindeki vazifelerinde zarar eder. Bunun izahını istiyoruz.

Cevap: Üstadımız diyor ki:

"Evet, bu zamanda merak ile radyo vâsıtasıyla ciddî alâkadarâne küre-i arzdaki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve mânevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır, mânevî bir divane olur; ya kalbini dağıtır, mânevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır, mânevî bir ecnebî olur.

Evet, ben kendim gördüm: Lüzumsuz bir merakla mütedeyyin iken âmî bir adam, beride ilme mensubiyeti varken, eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlûbiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beyt'ten seyyidler cemaatinin bir kâfire karşı mağlûbiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmî bir adamın alâkası, bir geniş daire-i siyaset hatırı için böyle kâfir bir düşmanı, mücahit bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve akli dağıtmaklığın en acib bir misali değil midir?

Evet, haricî siyaset memurları ve erkân-ı harpler ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan

Âl-i Beyt: Hz. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) kızı Hz. Fâtıma ve damadı Hz. Ali vasıtasıyla devam eden mübarek soyu.

Âmî: Halktan, sıradan, herhangi biri.

Erkân-ı harp: Harp işlerini idare eden kumay subaylar.

Mütedeyyin: Dindar, dinine bağlı kimse.

siyasetin geniş dairelerine ait mesâîli, basit fikirli ve idâre-i ruhiye ve diniyesine ve şahsiyesine ve beytiyesine ve kar-yesine ait lüzumlu vazifesini geri bıraktırmakla onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalblerini de hakâik-i imaniye ve İslâmiye'ye ait zevklerini, şevklerini kırıp havalandırmak ve o kalbleri serseri etmek ve mânen öldürmek ile dinsizliğe yer ihzar etmek tarzında, kemâl-i merak ile onlara göre mâlâyânî ve lüzumsuz mesâîl-i siyasiyeyi radyoyla ders verip dinlettirmek, hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye'ye öyle bir zarardır ki ileride vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.

Evet, her bir adam vataniyle, milletiyle, hükûmetle alâkadardır. Fakat bu alâkadarlık, muvakkat cereyanlara kapılıp millet ve vatani ve hükûmetin menfaatini bazı şahısların muvakkat siyasetlerine tâbi etmek, belki aynını telâkki etmek çok yanlış olmakla beraber; o vatan-perverlik, millet-perverlik hissinden ve vazifesinden herkese düşen vazife bir ise, kendi kalb ve ruhundan idare-i şahsiye ve beytiye ve diniye ve hâkeza.. çok dairelerden hakikî vazifedar olduğu hizmet ve alâka ve merak on, yirmi, belki yüzdür. Bu ciddî ve lüzumlu bu kadar alâkaların zararına olarak, o birt tek lüzumsuz ve ona göre mâlâyânî olan siyaset cereyanlarına feda etmek divanelik değil de nedir?"

Üstadımızın bize gayet aceleyle verdiği cevabı bu kadar. Biz de o acele ifadeyi acele kaydettik; kusura bakmayınız.

Hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye: İslâmî sosyal hayat.
İdâre-i ruhiye ve diniye ve şahsiye ve beytiye: Ruhî,

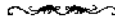
dinî, şahsî hayatın ve ev hayatının idaresi.
Mesâîl: Meseleler.

Mesâîl-i siyasiye: Siyasî meseleler.

Muvakkat: Kısa süreli, geçici.

Biz de bütün kuvvetimizle bunu tasdik ediyoruz. Çünkü bunu kendimizde ve gördüğümüz dostlarımızda tecrübelerle müşâhede ettik. Hatta çokları meraklarından, cemaati, belki de namazı terk eder derecede ifratla, tam namaz vakitinde konuşan radyoyu dinleyip, mimsiz medeniyetin sefahat ve dalâlet ve İslâm'a ettiği ihanet cezası olarak mütemadiyen başına gelen tokatlarına ve boğuşmalarına ve geniş siyaset dairelerine alâkadârâne dikkat etmekle ve nefesi zehirli ve başı sarhoş şahıslardan, radyodan ders almak, kudsî ve mühim vazifelerine de tam zarar ediyorlar.

Risale-i Nur şakirtlerinden
Feyzi, Emin (rahmetullâhi aleyhimâ)

Birden ihtar edilen bir mesele:

Âhırzamanda bir şahsın hatiât ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide, "Acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi? Ve o âhırzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harap olmasına sebebiyet verir?" diye düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddit esbabını gördük.

Ezcümle: Müteaddit o vücuhundan radyom ile anlaşıldı ki o bir tek adam, birtek kelimeyle bir milyon kebâiri

Hatiât: Hatalar, yanlışlar.
Heyet-i mecmûa: Genel yapı, bir şeyin bütünü.
İfrat: Aşırılık, bir şeyin çok fazla olması (tefrîtin zıddı).

İhênec: Küçük görme, hafife alma.
Kebâir: Büyük günahlar.
Sefâhet: Haram helâl demeden zevk peşinde olma,

eğlence düşkünlüğü, beynsizlik.
Vücuh: Yönler, şekiller, tarzlar.

birden işler. Ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günahlara sokar.

Evet, küre-i havanın yüz binler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan radyo unsuru, nev-i beşere öyle bir nimet-i ilâhiyyedir ki küre-i havayı bütün zerrâtıyla şükür ve hamd ü senâyla doldurmak lâzım gelirken, dalâletten tevellüd eden sefahet-i beşeriye o azîm nimeti şükrün aksine istimâl ettiğinden, elbette tokat yiyecek.

Nasıl ki havânîk-ı medeniyet namı altındaki ihsanat-ı ilâhiyyeyi bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimâl ile şükrünü eda edemeyerek tahribata sarfedip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki bütün bütün saadet-i hayatiyeyi kaybettirdi. Ve en medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşağıya indirdi. Cehenneme gitmeden evvel, cehennem azabını tattırıyor.

Evet, radyonun küllî nimetiyet ciheti küllî bir şükür iktiza eder; ve o küllî şükür de Hâlık-ı arz ve semâvâtın kelâm-ı ezelisinin şimdiki bütün muhataplarına birden yetiştirmek için, küllî yüz bin dilli semâvî bir hâfız hükmünde, her vakit kâinatta Kur'ân'ı okumalıdır, tâ o nimetin küllî şükrünü edâ ve o nimeti idame etsin.

Said Nursî

Dereke: Aşağı indiren basamak.

Hâlık-ı arz ve semâvât: Göklerin ve yerin yaratıcısı.

Havânîk-ı medeniyet: Medeniyet harikaları, olağanüstü gelişmeler.

İdame etmek: Devam ettirmek, sürdürmek.

Kelâm-ı ezeli: Cenâb-ı Hakk'ın zamanları aşan yüce kelâmı, Kur'ân-ı Kerîm.

Küre-i hava: Atmosfer.

Mimsiz medeniyet: Değersiz medeniyet. "Medeniyet" kelimesinin başındaki "m" ve "e" harfi (Osmanlıca'da mim harfi) olmazsa "değersizlik, alçaklık" anlamında "deniyet" kalır.

Sefâhet-i beşeriye: İnsanların haram helâl demeden, tamamen zevk, eğlence peşinde olması, beyinsizliği.

Tevellüd etmek: Doğmak, meydana gelmek.

Zerrât: Zerreler. Atom veya molekül gibi maddenin çok küçük parçaları.

Şefkat yüzünden esasat-ı İslâmiye'nin haricindeki bid'at ve dalâlet yollarına sapanları çeviren bir hakikattir.

Şefkat-i insaniye, merhamet-i rabbâniyenin bir cilvesi olduğundan, elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten li'l-âlemîn Zât'ın (aleyhissalâtü vesselâm) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sakam-ı kalbidir.

Mesela, kâfir ve münafıkların cehennemde yanmalarını ve azap ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve teville sapmak, Kur'ân'ın ve edyân-ı semâviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzip olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.

Çünkü mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himâyetkârâne şefkat etmek, o biçâre hayvanlara şedit bir gadr ve vahşi bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i iman su-i âkibetine ve müthiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârâne taraftar olmak ve merhametkârâne cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şenî bir gadirdir.

Bid'at: Dinde bir ahlak olmıyıp sonradan ortaya çıkan âdet veya ibadet.

Edyân-ı semâviye: Semâvî, ilâhî dinler.

Gadîr: Zulüm, haksızlık.

Himâyetkârâne: Koruyup gözeterek.

İlhâd: İnançsızlık, dinsizlik.

Kısm-ı azîm: Büyük bir kesim.

Maraz-ı ruhî: Ruhî hastalık.

Rahmeten li'l-âlemîn: Bütün bir varlığa rahmet kaynağı.

Sakam-ı kalbî: Kalbî hastalık.

Sû-âkubet: Kötü son, sonuç.

Şenî: Çirkin.

Tekzip: Yalanlama.

Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki küfür ve dalâlet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudâta bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzûlüne vesiledir. Hatta, deniz dibinde balıklar, cânilerden şekvâ ederler ki "İstirahatımızın selbine sebep oldular." diye rivayet-i sahiha vardır.¹

O hâlde kâfîrin azap çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâayık hadsiz mâsumlara acıymıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir. Yalnız bu var ki müstehaklara âfât geldiği zaman mâsumlar da yanarlar; onlara acımamak olmuyor. Fakat, cânilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.

Bir zaman, eski Harb-i Umumi'de, düşmanların ehl-i İslâm'a ve bilhassa çoluk ve çocuklara ettikleri katl ve zulümlerinden pek çok müteallim oluyordum. Fıtratımda şefkat ve rikkat ziyade olduğundan, tahammülüm haricinde azap çekerdim.

Birden kalbime geldi ki o maktul masumlar şehid olup veli olurlar; fâni hayatları, bâki bir hayata tebdil ediliyor. Ve zâyî olan malları sadaka hükmünde olup bâki bir mal ile mübâdele olur. Hatta o mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine göre o dünyevî âfâttan çektikleri

¹ Bkz.: et-Taberî, Câmiu'l-beyân 2/55; el-Begavî, Meâlimü't-tenzîl 1/134.

Âfât: Afetler, belalar.

Maktul: Öldürülen, öldürülmüş.

Mübâdele: Değişirme, değiş tokuş.

Nüzûl: İnş, inme.

Ref: Ortadan kaldırma.

Rikkat: İncelik, yufka yüreklilik, yumuşaklık.

Rivayet-i sahiha: Sahih, doğru rivâyet.

Selb: Çekip alma, yok etme.

belâlara mukabil rahmet-i ilâhiyenin hazinesinden öyle mükâfatları var ki eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlara haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görüp, "Yâ Rabbi, şükür elhamdülillâh!" diyeceklerini bildim ve kat'î bir surette kanaat getirdim. Ve ifrat-ı şefkatten gelen şiddetli teessür ve elemenden kurtuldum.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size bu defa iki parçayı gönderiyorum.

Birisi: Evvelce bir kısmını size göndermiştim. Şimdi bir ihtar-ı mânevî ile o parça hem tekmil edildi, hem ehemmiyetli olduğu bildirildi. Eski Said'in siyasetle münasebettar, eski eserlerini görenlere faydası var; fakat bir parça mahremcedir. Lâhikaya girmeli.

İkinci parça: Mânevî bir ihtara binaen Risale-i Nur'un hizmetine bilmeyerek zarar verebilen bazı yeni eserleri alan bir kardeşimizi bir ikaz, bir ihtardır ki sâir Risale-i Nur talebeleri vazifelerine hâlel vermemek için bir tenbihtir. Bu da Lâhikaya girsin.

Hulûsi-i Sâlis imzasıyla ehemmiyetli ve beni çok mesrur eden ve Küçük Lütfü'nün bir vârisi olan bir zâtın Risale-i Nur'a kıymettar hizmeti ve tesahubunu beyan eden bir mektubunu aldım. O zât kimdir? Ben çok selâm ve duayla onu tebrik ediyorum.

Hâlel vermek: Zarar vermek, bozmak.

Hulûsi-i Sâlis: "Üçüncü Hulûsi" manasında Üstad

Hazretleri'nin Abdullah Çavuş Abi'ye verdiği unvan.

İfrat-ı şefkat: Aşın şefkat.

Tekmil etmek: Bitirmek, tamamlamak.

Tesâhub: Sahip çıkma, benimseyip koruma.

Gül ve Nur fabrikaları ve mübârekler başta olarak umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Bu memleketi tenvir eden ve cennet kokularıyla rayihalandıran o fabrikaları Cenâb-ı Hak muvaffak ve dâim eylesin, âmîn... Biz burada onların parlak nurlarıyla ve şirin güzel kokularıyla âlem-i bekanın rayihasını istişmam ediyoruz.

بَاشِمْ شُبْحَانَهُ¹

Telifinden otuz dört sene sonra, Münâzarat namındaki esere baktım. Gördüm ki Eski Said'in o zamandaki inkılâptan ve o muhittten ve tesirat-ı hariciyeden neşet eden bir hâlet-i ruhiye ile yazdığı bu gibi eserlerinde hatîât var. O kusurat ve hatîâtımdan bütün kuvvetimle istiğfar ediyorum ve o hatîâttan nedâmet ediyorum. Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden niyazım odur ki ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale niyetiyle ettiği hatîât hüsn-ü niyetine bağışlansın, affedilsin!

Eski Said'in bu gibi eserlerinde iki esas-ı mühim hükmediyor. O iki esasın hakikatleri vardır. Fakat ehl-i velâyetin keşfiyâtı tevîlâta; ve rüya-yı sâdikanın tevile

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Âlem-i bekâ: Ebedî âlem, âhiret yurdu.

Ehl-i velâyet: Veliler, Âliah dostları.

İstîsmam etmek: Koklamak.

İzale: Giderme, yok etme.

Keşfiyât: Keşifler. Tas.: Kalb ve nûh gözüyle, basiretle eşyanın perde ötesine nüfuz ederek vâkıf olunan bilgiler.

Me'yusiyet: Ümitsizlik.

Mübârekler: Hz. Üstad'ın Isparta'nın Atabey ilçesine bağlı Kulebûnü köyünden olan Nur talebelerine verdiği bir unvan.

Nedâmet etmek: Pişman olmak.

Rayihalandırmak: Kokulamak.

Rüya-yı sâdika: Şuuraltı veya bir hastalık neticesi ol-

madan, dupduru ve tertemiz duygularla beklenmedik anda görülen, müjde, teşvik, ilham, yol gösterme, ilâz ve ibret ihtiva eden, irşada yönelik doğru rüya.

Te'vîlât: Te'viller, yorumlar, açıklamalar.

Tesirât-ı hariciye: Dış tesirler.

muhtaç oldukları gibi, o hiss-i kablelvukuun dahi, daha ince tâbirlerle lüzumu varken, Eski Said'in o hiss-i kablelvuku ile hissettiği o iki hakikatin tevilsiz, tâbirsiz bir surette beyanı, kısmen kusurlu ve kısmen hilâf görünüyor.

Birinci esas: Ehl-i imanın me'yusiyetine karşı, "İstikbalde bir nur var." diye müjde verdiğiidir. Bir hiss-i kablelvuku ile Risale-i Nur'un istikbalde, dehşetli bir zamanda çok ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip o adese ile Hürriyet inkılâbındaki siyaset dairelerine bakmış. Tâbirsiz, tevilsiz tatbike çalışmış; siyaset ve kuvvet ve kemiyet noktasında zannetmiş. Doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci esas: Eski Said, bazı dâhi siyasî insanlar ve harika ediplerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip ona karşı cephe almışlardı. O hiss-i kablelvuku tâbir ve teville muhtaç iken, bilmeyerek resmî, zayıf ve ismî bir istibdat görüp ona karşı hücum gösteriyorlardı. Hâlbuki onlara dehşet veren, bir zaman sonra gelecek olan istibdatların zayıf bir gölgesini asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksat doğru, fakat hedef hata.

İşte Eski Said de eski zamanda böyle acîb bir istibdadı hissetmiş. Bazı âsârında, ona hücum ile beyanatı var. O müthiş istibdâdât-ı acîbeye karşı meşruta-yı meşruayı

Âsâr: Eserler.

Hiss-i kable'l-vuku: Bir şeyi olmadan önce hissetme, içine doğma, önsezi.

Hürriyet inkılâbı: 1909'da

başlayan 2. Meşrûtiyet.

İstibdad: Baskı, hâkimiyet.

İstibdâdât-ı acîbe: Hayret verici, benzeri görülmemiş istibdatlar, baskılar.

Meşrûta-yı meşrûa: Meşrû, dinî sınırlar içindeki yönetim şekli, meşrûtiyet.

bir vâsita-yı necat görüyordu. Ve hürriyet-i şer'îye, Kur'ân'ın ahkâmı dairesindeki meşveretle o müthiş muşibeti defeder diye düşünüp öylece çalışmış.

Evet, zaman gösterdi ki hürriyet-perver namını alan bir devletin, o istikbalde gelen istibdadın bir numûnesi olarak, üç yüz müstebit memurlarıyla, üç yüz milyon Hindistan'ı, üç yüz seneden beri, üç yüz adam gibi kolay bağlayıp deprenmeyecek derecede istibdat altına alarak, eşedd-i zulmü âzamî bir derecede, yani birisinin hatasıyla binler adamı tecziye etmek olan kanun-u müstebidâneye, inzibat ve adalet namını vermiş; dünyayı aldatmış, ateşe vermiş.

Münâzarat namındaki eserde, bazı latîfe suretinde bazı kayıtlar, hâşiyecikler bulunur. O eski zaman telifinde zarifü't-tab' talebelerine bir mülâtafe nev'indendir. Çünkü onlar, o dağlarda beraberindeydiler. Onlara ders suretinde beyan ediyormuş. Hem bu Münâzarat risalesinin ruhu ve esası hükmünde olan hâtimesindeki Medresetü'z-Zehrâ hakikati ise, istikbalde çıkacak olan Risale-i Nur'a bir beşik, bir zemin ihzar etmek idi ki bilmediği, ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir hiss-i kablelvuku ile o nuranî hakikati bir

Hâtîme: Son, son söz.

Hürriyet-i şer'îye: İslâm'ın insanlara sunduğu asil hürriyet.

Hürriyet-perver: Hürriyeti esas alan yönetim taraftan, hürriyete düşkün.

İnzibat: Disiplin.

Kanun-u müstebidâne: Keyfi, baskıcı bir tarzda kanun.

Medresetü'z-Zehrâ: Bedi-üzzaman Hazretleri'nin Bi-

rinci Dünya Savaşı'ndan önce açılması için teşebbüs ettiği üniversite projesinin adı. Burada okuyan gençlere hem pozitif, modern ilimler; hem de dinî ilimler birlikte verilecek, böylece insanlar bütün yönleriyle yetişip gelişecek; kalb ve akıl bütünlüğü ile çağın problemleri gerçek anlamda çözüme kavuşacaktı. Daha sonra kaleme aldığı Risale-i Nur'u da bu manada değer-

lendirmektedir.

Meşveret: İstişare. Fikir alış verişinde bulunma, fikir danışma.

Mülâtafe: Birbirine latîfe etme, şakalaşma.

Müstebit: Despot, baskıcı.

Tecziye etmek: Cezalandırmak.

Vâsita-yı necat: Kurtuluş aracı, vesilesi.

Zarifü't-tab': İnce, zarif tabiatlı.

maddî surette anyordu. Sonra o hakikatin maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı.

Sultan Reşad, 19 bin altın lirayı Van'da temeli atılan o Medresetü'z-Zehrâ'ya verdi, temel atıldı. Fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı.

Beş-altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o hakikate çalıştım. İki yüz meb'ustan 163 meb'usun imzalarıyla, o medresemize 150 bin banknot iblâğ ederek o tahsisat kabul edildi. Fakat binler teessüf, medreseler kapandı, onlar ile uyuşmadım, yine geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn, o medresenin mânevî hüviyetini İsparta vilâyetinde tesis etti. Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi. *İnşallah, istikbalde Risale-i Nur şakirtleri o âli hakikatin maddî suretini de tesis etmeye muvaffak olacaklar.*

Eski Said'in İttihad-ı Terakki Komitesi'ne şiddet-i muhalefetiyle beraber, onların hükûmetine ve bilhassa orduya karşı tarafgirâne yüksek takdiratı ve iltizamları ise, bir hiss-i kablelvuku ile, yaği içinde bulunan o cemaat-i askeriyede ve o cemiyet-i milliyede bir milyona yakın ve evliya mertebesinde olan şühedayı altı-yedi sene sonra tezahür edeceğini hissetmiş, ihtiyarsız olarak, meşrebine muhalif, onlara dört sene tarafgir bulunmuş. Sâbık Harb-i Umumî çalkamasıyla o mübârek yaği alındı, yaği alınmış bir ayrına döndü. Yeni Said dahi Eski Said'e muhalefet edip mücahedesine döndü.

Banknot: Devlet eliyle çıkarılan kağıt para.

Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn: Merhametlilerin en merhametlisi Cenâb-ı Hak.

Çalkama: Çalkalama, sarsma, sallama.

İblâğ etmek: Ulaştırmak, erişirmek.

İltizam: Benimseme, taraf-tar olma.

Meb'us: Milletvekili.

Tecessüm ettirmek: Maddî bir varlık, bir cisim hâline getirmek.

Feyzi kardeşim,

Sen Isparta vilâyetindeki kahramanlara benzemek istiyorsan, tam onlar gibi olmalısın. Hapishanede –Allah rahmet eylesin– mühim bir şeyh ve mürşid ve cazibedar bir Nakşî evliyasından bir zât, dört ay mütemadiyen Risale-i Nur'un elli-altmış şakirtleri içinde celbkârâne sohbet ettiği hâlde, yalnız birtek şakirdi muvakkaten kendine çekebildi. Mütebâkisi, o cazibedar şeyhe karşı müstağni kaldılar. Risale-i Nur'un yüksek, kıymettar hizmet-i imaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu.

O şakirtlerin gayet keskin kalb ve basireti şöyle bir hakikati anlamış ki: Risale-i Nur'a hizmet ise, imanı kurtarıyor; tarîkat ve şeyhlik ise, velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın imanını kurtarmak ise, on mümini velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevaplıdır. Çünkü iman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için, bir mümine, küre-i arz kadar bir saltanat-ı bâkiyeyi temin eder. Velâyet ise, müminin cennetini genişlettirir, parlatırır. Bir adamı sultan yapmak, on neferi paşa yapmaktan ne kadar yüksek ise, bir adamın imanını kurtarmak, on adamı velî yapmaktan daha sevaplı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı, senin Ispartalı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umurunun keskin kalbleri görmüş ki benim gibi bîçâre günahkâr bir adamın arkadaşlığını evliyalara, belki de eğer bulunsaydı müctehidlere dahi tercih ettiler.

Celbkârâne: Kendine çeker bir tarzda.

Müctehit: Dinin temel kaynaklarından hüküm çıkarma

bilgi ve kabiliyetine sahip olan kimse,

Mütebâki: Geriye kalan, diğer.

Nakşî: Nakşibendî tarikatına mensup.

Bu hakikate binaen, bu şehre bir kutup, bir gavs-ı âzam gelse, "Seni on günde velâyet derecesine çıkaracağım," dese, sen Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un kahramanı olan Hüsrev'in bu defaki iki hediye-i kudsiyesi ve kerametkârâne o iki semâvî hediye-nin mânevî i'câzını gözlere de gösterir bir tarzda bu şuhûr-u selâsede bizlere ve bu muhite hediye etmesi, Risale-i Nur nokta-yı nazarında mucizâne bir hizmettir. İnşallah, o Gül fabrikasının kalemi, buraları da bir gülistana çevirecek. Cenâb-ı Hak, o kalem sahibine, yazdığı her harf-i Kur'ân'a mukabil, leyle-i Kadir'deki gibi otuz bin sevap ve rahmet ve hasene versin, âmîn, âmîn, âmîn...

Aziz kardeşlerim! Sadâkatinizden tereşşuh eden ve haddimin pek çok fevkinde hüsn-ü zannınıza karşı bundan evvel verdiğim cevabın bir tetimmesi olarak, bu gelecek fıkrayı iki gün evvel yazmıştık. Sizin fevkalâde sadâkat ve ulüvv-ü himmetinizden tereşşuh eden bir hafta evvelki mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki:

Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki her şeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî

Cerh etmek: Çürütmek, yaramak.

Gavs-ı âzam: Sıkışıklara, darda kalanlara Allah'ın izniyle -Hızır gibi- imdâd

eden; velilere de mânevî seyahatlerinde karşılaştıkları vartalarda hususî yardımında bulunan büyük veli.

Kutup: En büyük veli, hidayet rehberi, insan-ı kâmil.

Tereşşuh etmek: Sızmak.
Ulüvv-ü himmet: Yüksek gayret.

beklenen ve bir asır sonra gelecek o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten ferâgat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mesele var: Biri hayat, biri şariat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en âzamı, iman meselesidir.

Fakat, şimdiki umumun nazarında ve hâl-i âlem ilcaatında en mühim mesele hayat ve şariat görüldüğünden, o zât şimdi olsa da üç meseleyi birden umum rûyu zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev-i beşerdeki câri olan âdetullaha muvâfık gelmediğinden, her hâlde en âzam meseleyi esas yapıp, öteki meseleleri esas yapmayacak; tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avâmın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksatlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem, yirmi seneden beri tahripkârâne eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadâkat kaybolmuş ki ondan, belki de yirmiden birisine itimat edilmez. Bu acîb hâlâta karşı çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadâkat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır, zarar verir.

Âdetullah: Cenâb-ı Hakk'ın icraatında uyguladığı kanunlar.

Eşedd-i zulüm: Çok şiddetli zulüm.

Ferâgat etmek: Maddî-mânevî her türlü hakkından

vazgeçmek, şahsî bir şey istememek.

Hamiyet-i İslâmiye: Dini değerlere sahip çıkma, koruma duygusu, gayreti.

İğfal olunmak: Aldatılmak, kandırılmak.

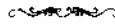
İlcâât: Zorlamalar, mecburiyetler.

Tahripkârâne: Tahrip edici, yıkıcı bir şekilde.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet Risale-i Nur şakirtlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir. Her neyse... Bu mesele şimdilik bu kadar yeter.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bu eyyam-ı mübâreke de dua ederiz ve makbul dualarını, gelecek eyyam ve leyâli-i mübâreke de istiyoruz.

Elhak, Tâhirî'nin de Lemeât hediyesini pek çok kıymettar gördük. İnşallah, bu havalide ona çok sevap kazandıracak. Tam bir Lütfi'dir; Allah muvaffak eylesin.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حَاصِلِ ضَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ
لَيْلَةِ الْقَدْرِ فِي حُرُوفِ الْقُرْآنِ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımla mübârek Ramazanınızı tebrik ederim... Ve o mübârek şehirde ettiğiniz duaların, Cenâb-ı Hak yanında makbul olmasını Erhamü'r-râhimîn'den niyaz ederim.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Kadir gecesindeki dakikaların âşirelerinin, Kur'ân harfleriyle çarpımı adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Sâniyen: Bu seneki Ramazan-ı Şerif hem âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şakirtleri için gayet ehemmiyetli, pek çok kıymetlidir.

Risale-i Nur şakirtlerinin iştirâk-i a'mâl-i uhreviye düstur-u esasiyeleri sırrınca, her birisinin kazandığı miktar, her bir kardeşlerine aynı miktar defter-i a'mâlîne geçmesi, o düsturun ve rahmet-i ilâhiyenin muktezası olmak haystiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlâsla girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir. Her biri, binler hisse alır. İnşaallah, emvâl-i dünyeviyyenin iştirâki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, her birisine, aynı amel defterine geçmesi, bir adamın getirdiği bir lâmba, binler aynaların her birisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir.

Demek, Risale-i Nur'un sâdık şakirtlerinden birisi leyle-i Kadrin hakikatini ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sâdık şakirtler sahip ve hissedar olmak, vüs'at-i rahmet-i ilâhiyeden çok kuvvetli ümitvâriz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Latîf ve mânidar ve beşaretili iki hâdiseyi beyan ediyorum:

Birincisi: Me'yusâne bir hâtıradan müjdeli bir ihtar:

Emvâl-i dünyevîye: Dünya-ya ait mallar.

Haystiyet: İtibar, cihet, dolay.

İnkısam/tecezzî: Bölünme, parçalanma.

İştirak-i a'mâl-i uhrevîye: Ahirete yönelik bütün amellerde yapılan ortaklık.

Me'yusâne: Ümitsizce.

Mukteza: Gerek, icab.

Vüs'at-i rahmet-i ilâhiye: İlâhî rahmetin enginliği.

Bugünlerde hatırıma geldi ki hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara mâruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sanyorlar. "Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadet ve takvâsı nasıl mukabele edebilir?" diye me'yusâne düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirtleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'âniye'yi ve beşaret-i Aleviye'yi ve Gavsiye'yi düşündüm. Kalben dedim ki: "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dille nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?" diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur'un hakikî ve sâdık şakirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a'mâl-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesânüd sırrıyla her bir hâlis, hakikî şakirt, bir dille değil, belki kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dille mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dil ile zikrettikleri gibi, hâlis, hakikî, müttakî bir şakirt dahi kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur.

Beşaret-i Aleviye ve Gavsiye: Hz. Ali Efendimiz'in (r.a.) ve Abdülkadir Geylânî (k.s.) Hazretleri'nin müjdesi. (Bkz.: Beşaret-i Aleviye için 18. ve 28. Lem'a ile 8. Şuâ

risalesi; beşaret-i Gavsiye için 8. Lem'a risalesi).
İşaret-i Kur'âniye: Kur'an-ı Kerim'in işareti, iması.
Müttakî: Takva sahibi. Dinin emir ve yasaklarına

titizlikle uyan kimse.

Tahattur etmek: Hatırlamak.

Tahayyür: Şaşırma, hayret içinde kalma.

Risale-i Nur dairesinde sadâkat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubûdiyete sahip olur. Elbette, bu büyük kazancı kaçırmamak için, takvâda, ihlâsta, sadâkatte çalışmak gerektir.

İkincisi: Eski zamanda, on dört yaşında iken icâzet almanın alâmeti olan üstad tarafından sarık sardırma, bir cübbe bana giydirmek vaziyetine mâniler bulundu. Yaşımın küçüklüğüyle, memleketimizde büyük hocalara mahsus kisve giymek yakışmadığı...

Sâniyen: O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakip veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Ve evliya-yı azîmeden dört-beş zâtın vefat etmeleri cihetiyle, elli altı senedir icazetin zâhir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı bugünlerde, yüz senelik bir mesafede Hazreti Mevlânâ Zülcenâheyn Hâlid Ziyâeddin kendi cübbesini, o cübbeye sarılan bir sarık ile, pek garip bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emârelerle bana kanat geldi. Ben de o mübârek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükrediyorum. ¹(Hâşiye)

1 (Hâşiye) Bu mübârek emaneti Risale-i Nur talebelerinden ve âhiret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.

İçtinab-ı kebâir: Büyük günahlardan sakınma, uzak durma.

Kisve: Elbise, kıyafet.

Külli ubûdiyet: Şümûlî, kapsamlı bir kulluk.

Zülcenâheyn: "İki kanatlı" manasına hem ilim hem

de mârifette zirvelere ulaşmış olan âlimlere verilen bir lâkap.

Isparta'daki aziz kardeşlerimize,

Üstadımızın hastalığı hakkındaki meşhudâtımızı arz ve Üstadımızın kesb-i âfiyetini sizlere müjde etmek istiyoruz.

Ramazan-ı Şerif'te beş gün savm-ı visâl içinde, gıda olarak, ekmeksiz muhallebi üç kaşık ve beş-altı kaşık da soğuk yoğurttan.. üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gecesinde iftarda sulu şehriyeden beş kaşık ve beş kaşık sahurda, yine o şehriyeden ve yoğurttan üç-dört kaşık su sayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı-yedi dirhem, beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş-altı kaşık, sahurda altı-yedi kaşık pirinç çorbası, mecmuu otuz dirhem (96 gram) gıda ile beş gün savm-ı visâli, teravih noksan olarak sâir vazifelerin yapılması, Risale-i Nur şakirtlerini ihata eden inâyetin harikalarından bir kerametini gördük.

Üstadımızdan hiç görmediğimiz, ikimiz yani Emin, Feyzi; Barla ve Isparta Süleyman'ları gibi inceden inceye hastalık^{1) (fâşiyeye)} hiddetlerini tahrik etmemek için ihtiyat edemediğimizden, şiddetli hiddetini gördük. *Bu hastalıkta yine eser-i rahmettir ki hiç hatır ve hayâle gelmeyen aşr-ı âhirin gayet mühim gecelerinde, Üstadımızın tam ifâ edemediği vazifesi yerinde, bu havalide her bir şakirt, kendi hususî çalışmasından başka, bir saati Üstadı hesabına*

1) (fâşiyeye) Hastalık o kadar şiddetli idi ki dört gecede hemen bir saat kadar uyku geldi.

Aşr-ı âhir: Son on gün.
Dirhem: 3.25 gr.lık eski bir ağırlık ölçü birimi.

Kesb-i âfiyet: Sağlığna kavuşma, iyileşme.
Meşhudât: Görülen, şahit olunan şeyler.

Savm-ı visâl: İftar etmeksizin peş peşe birkaç gün tutulan oruç.

Risale-i Nur'un şakirtlerinin mücahede-i mâneviyelerine iştirak ve onları hedef edip, onların defter-i a'mâline geçmeye, aynı üstad gibi çalışmaya başladılar.

Demek üstad yerinde, onun birkaç saat çalışması-na bedel, pek çok saatler aynı vazifeyi görmeye başladılar. Hatta Üstadımız diyordu: "Ehemmiyetsizliğimle beraber Isparta havalisinde kardeşlerimizin a'mâl-i uhreviyesine bir medar, bir müheyyiç hükmünde benim kusurlu çalışmam kâfi gelmiyordu. Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, bu hastalık vesilesiyle bir şahs-ı mânevî ve kuvvetli bir medar olacak bu tedbiri ihsan etti, cüz'iyetten külliyyete çıkardı."

Yine bu hastalığın letâifindendir ki Üstadımızın hiç sesi çıkmıyordu, konuşamıyordu. Hiç beklenilmeden, bir iftar vaktinde bir doktor geldi, elini tuttu. Üstadımız dedi ki: "Ben, hastalığımı muayene ettirmem, ben hekimlere muhtaç değilim; hekim, Cenâb-ı Hak'tır." Birden canlandı, sesi çıkmaya başladı. Güya kendisi bir doktor şeklini aldı. Doktor ise, hasta vaziyetine girdi. Doktora ehemmiyetli bir mektup okudu. Doktorun derdine devâ olacak bir ilâç oldu. Sonra top atıldı.

Doktora dedi ki: "Burada iftar et." Doktor dedi ki: "Bugün kusur etmişim, oruç tutamadım." demesiyle, çok hayret ettiğimiz Üstadımızın vaziyeti, orucunu

A'mâl-i uhreviye: Dinî ameller, işler. Neticesi bütünüyle âhirete bakan dinî görevler.

Cüz'iyet: Hususîlik, kısmîlik.

Külliyyet: Küllîlik, umumîlik, genellik.

Letâif: Güzellikler, incelikler, latifeler.

Müheyyiç: Heyecan veren.

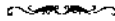
bozmuş bir doktorun tıp noktasında hâkimane vaziyetini kabul etmediği için o vaziyet ona verildiğini bildik.

Evet, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinden gelen şifa duası, öyle yüz bin doktora mukabil gelir diye biz de tasdik ettik. Bu hastalığın leyle-i Kadir'de Risale-i Nur'un talebeleri, hususan mâsumların ettikleri şifa duaları öyle bir derece harika bir surette tesirini gösterdi ki Üstadımıza sıhhat hâlinden daha ileri bir surette birden bir vaziyet verildi, leyle-i Kadir'e lâayık bir tarzda çalışmaya başladı. Risale-i Nur şakirtlerinden gelen bu dua-yı şifa, harika bir mucize gibi, bir keramet olduğunu biz gözümüzle gördük.

Orada bulunan kardeşlerimize birer birer selâm ve arz-ı hürmet eder dualarını isteriz.

Bura Risale-i Nur şakirtlerinden kardeşiniz

Emin, Mehmed Feyzi

Bugünlerde iki ince mesele kalbe geldi, vaktinde kaleme alamadım. O vakit geçtikten sonra o ehemmiyetli hakikatlere birer işaret ederiz.

Birincisi: Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında tekâsül göstermesine binaen dedim:

Namazdan sonraki tesbihatlar tarikat-ı Muhammediye'dir (aleyhissalâtu vesselâm) ve Velâyet-i Ahmedîye'nin

Hâkimâne: Hükmeder bir tarzda.

Tarikat-ı Muhammediye: Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) yolu, sünneti.

Tekâsül: Tembellik, üşen-geçlik.

Velâyet-i Ahmedîye: Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) kulluğundaki enginliği, de-

rinliği ile Allah'a olan eşsiz, yakınlığı.

(*aleyhissalâtu vesselâm*) bir evrâdıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikati böyle inkişaf etti:

Nasıl ki risalete inkılâp eden velâyet-i Ahmediye (*aleyhissalâtu vesselâm*) bütün velâyetlerin fevkindedir. Öyle de o velâyetin tarîkatı ve o velâyet-i kübrânın evrâd-ı mahsusası olan namazın akabindeki tesbihat, o derece sâir tarikatların ve evrâdların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti ki:

Nasıl zikir dairesinde bir mecliste veyahut hatme-i Nakşiye'de bir mescidde birbiriyle alâkadar heyet-i mecmuada nuranî bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir zât namazdan sonra **سُبْحَانَ اللَّهِ... سُبْحَانَ اللَّهِ** deyip tesbihi çekerken, o daire-i zikrin reisi olan Zât-ı Ahmediye (*aleyhissalâtu vesselâm*)'ın müvacehesinde yüz milyon tesbih edenler, tesbih elinde çektiklerini mânen hisseder. O azamet ve ulviyetle **سُبْحَانَ اللَّهِ... سُبْحَانَ اللَّهِ** der. Sonra o serzâkirin emr-i mânevîsiyle, ona ittibaen **الْحَمْدُ لِلَّهِ... الْحَمْدُ لِلَّهِ** dediği vakit, o halka-yı zikrin ve o çok geniş dairesi bulunan hatme-i Ahmediye'nin (*aleyhissalâtu*

¹ Allah'ı bütün eksikliklerden tenzih ederim.

² Bütün hamdler, övgüler Allah'adır.

Evrâd: Virdler. Belirli zaman aralıkları ile devamlı okunan dualar, zikirler.

Evrâd-ı mahsusa: Hususî virdler, dualar.

Hatme-i Ahmediye: Ümmet-i Muhammed'in (s.a.s.), Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) sünnetinde yer alan ve ümmetine öğrettiği dua, zikir ve tesbihleri, yine Efendimiz'in (s.a.s.) yüksek, muazzaz huzur-u

mânevîlerine hayâlen ve niyeten girerek okuyup bitirmeleri, hatmetmeleri.

Hatme-i Nakşiye: Nakşibendî tarîkatı mensuplarının belirli günlerde mürşidlerinin huzurunda toplanarak belirli süre ve duaları yine belirli sayılarda okuyup bitirmeleri.

Heyet-i mecmûa: Genel heyet, meclis.

Hüşyar: Uyanık, dikkatli.

İttibâen: Uyarak, tâbi olarak.

Muvâcehe: Karşı ön. Mânen yüz yüze gelme, huzurunda bulunma.

Risâlet: Peygamberlik.

Serzâkir: Zikredenlerin başı, zikir meclisini idare eden kişi.

Velâyet-i kübrâ: Peygamberler ve vârislerinin (asfiya) velâyeti.

الصَّلَامُ) daireesinde yüz milyon müridlerin الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ 'larından tezahür eden azametli bir hamdi düşünüp içinde 'Allah'ın ve dua-Allah'ın .. أَكْبَرُ أَكْبَرُ ile iştirak eder ve hâkeza لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ .. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ otuz üç defa o tarikat-ı Ahmedîye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) halka-yı zikrinde ve hatme-i kübrâsında o sâbık mana ile o ihvan-ı tarikatı nazara alıp o halkanın serzâkiri olan Zât-ı Ahmedîye'ye (aleyhissalâtü vesselâm) müteveccih olup

أَلْفَ صَلَاةٍ وَأَلْفَ أَلْفٍ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ³

der, diye anladım ve hissettim ve hayalen gördüm. Demek tesbihat-ı salâtîyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci mesele: Otuz birinci âyetin işaretinin beyanında, يَسْتَجِيبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا⁴ bahsinde denilmiş ki: Bu asrın bir hâssası şudur ki hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı bâkiyeye bile-tercih ettiriyor. Yani, kınılacak bir cam parçasını bâki el-maslara bildiği hâlde tercih etmek bir düstur hükmüne geç-miş.

Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa, sâir âzâ vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de hırs-ı hayat ve hıfzı; ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve

¹ Sadece büyüklükte değil hiçbir konuda eşi ve benzeri olmayan, başka bir şey Kendisiyle kıyas bile edilemeyecek yegâne büyük, Allah'tır.

² "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35: Muhammed sûresi, 47/19)

³ Sana milyonlar salât ve milyonlar selâm olsun Ya Resûlallah.

⁴ "(Vay onlara ki, âhirete inanmalara rağmen, bile bile) dünyayı âhirete tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3)

Hâssa: Özellik, hususiyet.

İhvan-ı tarikat: Tarikat kardeşleri, aynı yoldan gidenler.

Tesbihat-ı salâtîye: Namaz tesbihleri, zikirleri.

fıtrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbap ile yaralanmış, sâir letâîfi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmaya çalışıyor.

Hem nasıl ki bir cazibedar sefihâne ve sarhoşane şâşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi, büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar. Öyle de bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat cazibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki insanın ulvî latîfelerini ve kalb ve aklını nefs-i emmâresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet, hayat-ı dünyeviye'nin muhafazası için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var. Fakat, yalnız bir ihtiyaca binaen helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Hâlbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u dinîyeyi terk eder.

Evet, insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisatsızlık ve kanaatsizlik ve hırs

Hıfz-ı hayat: Hayatı koruma.

Letâîf: Mânevî duyular, ruhânî dinamikler.

Mestûre: Örtülü.

Ruhsat-ı şer'îye: Dinî izin. Dinî hükümlerde yine dinin belirlediği mazeretlerle

yükümlülüğün en azını veya daha kolayını yerine getirebilme izni.

Sefihâne: Haram helâl demeden zevk peşinde koşanların, eğlence düşkünlüğünün, beyinsizlerin hayatları tarzında.

Sukut ettirmek: Düşürmek. Değerini düşürmek.

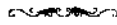
Şâşaa: Gösteriş, debdebe, ihtişam.

Ta'til etmek: Durdurmak, çalıştırmamak.

yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerâit-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir mesele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acîb asrın bu acîb hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın tiryak misâl ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metîn, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sâdık, fedakâr şakirtleri mukavemet edebilir. Öyleyse, her şeyden evvel onun dairesine girmeli, sadâkatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki o acîb hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyorum.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ ثَوَابَاتِ قِرَاءَةِ خُرُوفَاتِ الْقُرْآنِ
الَّتِي قَرَأْتُمُوهَا بَيْنَنَا فِي رَمَضَانَ³

Aziz, sıddık, mübârek kardeşlerim,

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Ramazan'da okunmayı niyet ettiğimiz şekilde okuduğunuz Kur'ân harflerinin kuraatının sevapları adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve hareketi üzerinize olsun.

Ednâ: En küçük, en basit. **Tiryak-misal:** Panzehir gibi. **ettirmek için mecburi olan**
Şerâit-i hayat: Hayat şartları. **Zaruret-i maişet:** Geçim şeyler.
zorunluluğu. Hayatı devam

Hâfız Ali'nin bu defaki mektubunda çok mübârek duaları beni ve bizi en derin ruhumuzdan mesrur edip şükre sevk etti. Ve her musibetzedeye ve hüznün ve kederlere düşenlere, mana-yı işârîsiyle medet-res ve halaskâr ve şifa ve medar-ı sürûr olan *إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا² ve أَلَمْ نُنْشِخْ لَكَ صُدْرَكَ¹* her musibetzedeye baktığı gibi, bu geçen hastalık cihetiyle bize de baktığını yazıyor.

Evet, Hâfız Ali o noktayı tam görmüş. Ben de tasdiken derim ki: Eğer o hastalık yirmi derece tezâuf etseydi, bizlere kazandırdığı neticeye nispeten yine ucuz düşerdi ve rahmet olurdu. Fakat Hâfız Ali'nin kendi üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği meziyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisanıyla hakkımda medih olarak değil, belki bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz.

Hem Hâfız Ali'nin, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta birer medrese-i nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un sâdık şakirtleri harikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri, bizleri, belki Anadolu'yu, belki âlem-i İslâm'ı mesrur ve müferrah eden bir hakikatli haber telâkki ediyoruz.

Âhir fıkrasında Muhbir-i Sâdık'ın haber verdiği gibi "Mânevî fütuhât yapmak ve zulümâtı dağıtmak zaman

¹ "Biz, sana bir rahmet ve nimet olarak göksünü açıp genişletmedik mi?" (İnşirâh sûresi, 94/1)

² "Gerçekte, her güçlükle beraber bir kolaylık vardır." (İnşirâh sûresi, 94/6)

Âhir: Son.

Fütuhât: Açılımlar, zaferler.

Halaskâr: Kurtarıcı.

Medet-res: Yardım eden.

Muhbir-i Sâdık: Doğru, yalanlamayan haberci, Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.s.).

Tezâuf etmek: Artmak,

katlanmak.

ve zemini hemen hemen gelmektedir...” diyen fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i ilâhiyeden dua ile niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur şakirtleri ise, vazifemiz hizmettir; vazife-i ilâhiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber, kemi-yete değil, keyfiyete bakmak, hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhrevi-yeye tercih ettirmeye sevk eden dehşetli esbap altında Risale-i Nur’un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalâletlerin savletlerini kırması ve yüz binler biçârelerin imanlarını kurtarması ve her biri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mümin talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sâdık’ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuat ile ispat etmiş ve ediyor, inşaallah daha edecek. Ve öyle kökleşmiş ki inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu’nun sinesinden onu çıkaramaz. Tâ Âhîrzaman’da, hayatın geniş dairesinde, asıl sahipleri, yani Mehdî ve şakirtleri Cenâb-ı Hakk’ın izniyle gelir, o daireyi genişlettirir ve o tohumlar sümbüllendir. Bizler de kabrimizde seyrediv Allah’a şükrederiz.

Hâfız Ali’nin kıymettar bir kardeşimiz olan Aydınli Hasan Âtîf hakkında medhi ve tafsili bizi minnettar etti. O kardeşimiz haslar içinde her sabah yanımızdadır.

Mehdî: Peygamber Efendimiz’in (s.a.s) soyundan, kıyametten önce gelmesi

beklenen, insanları dine yönlendirecek kişi.

Savlet: Saldırı, hücum.

Sukut-u ahlâk: Ahlâkın değerini yitirmesi, kaybolması.

Evvelce, hayat-ı dünyeviye hayati uhreviye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acib asrın hayat-ı dünyeviyei ağırlaştırması ve yaşamak şerâitini ağırlatması ve çok etmesi ve hâcât-ı gayr-i zaruriyei görenekle, tiryaki ve müptelâ etmekle hâcât-ı zaruriye derecesine getirmesiyle hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksat ve gayesi yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviye karşı ya set çeker, veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatasının cezası olarak öyle dehşetli bir tokat yedi ki dünyayı başına cehennem eyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar. Ezcümle:

Ben gördüm ki ehl-i diyanet, belki de ehl-i takvâ bir kısım zâtlar bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir-iki zâtta gördüm ki diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rast gelsin. Hatta tarîkatı, keşif ve keramet için ister. Demek âhiret arzusunu ve dinî vezâîfin uhrevî meyvelerini dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviye dahi medar olan hakâik-i diniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde

Alâkadarlık peydâ etmek: İlgî, alâka kurmak.

Fevâid-i dünyeviye: Dünyaya ait faydalar.

Hâcât-ı gayr-i zaruriye: Zaruri olmayan ihtiyaçlar.

Hâcât-ı zaruriye: Kesin, zaruri ihtiyaçlar.

Keşif: Allah dostlarının ilâhî ihsan ve ilham ile bazı sırları, hakikatleri keşfetmesi.

Tetimme: Bir yazının arkasına konan ek, tamamlayıcı bölüm.

Varta: Çukur, tehlike.

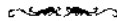
Vezâif: Vazifeler.

olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o fayda olsa, o ameli iptal eder; lâakal ihlâsı kırılır, sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve muvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğuna kırk bin şahit vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.

Evet **يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ**¹ işaretiyle, bu asır hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye, ehl-i İslâm'a da bilerek, severek tercih ettirdi.

Hem 1334 tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm içine de sokuldu. Evet **عَلَى الْآخِرَةِ**² cifir ve ebced hesabıyla (1333) veya dört ederek, aynı vakitte, eski Harb-i Umumi'de İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muahe-de şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebbebine tevafuk ediyor. İki üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

¹ "Bile bile dünyayı (âhirete) tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3).

² "Âhirete (tercih ederler)"

Cifir ve ebced hesabı: Rakam ve harflerden birtakım gaybî işaretler tesbit etmeye çalışan bir hesaplama yöntemi.

İlet: Herhangi bir şeyin var olması için şart olan, asıl sebep.

Lâakal: En azından.

Mebde: Başlangıç.

Muâhede: Antlaşma.

Muvâzene: Tartma, kıyaslama, karşılaştırma.

Mücerreb: Denenmiş, tecrübe edilmiş.

Tevâfuk etmek: Birbirine uygun, denk düşmek; muvâfık olmak.

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسْحِبُهُ²

Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriye-den bîcârelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki:

Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki o musibet ona nispeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye mâsumlar hakkında bir nevi şehâdet hükmüne geçiyor.

Üç-dört aydır ki dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiçbir haberim yokken, Avrupa'da, Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat bu elîm şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:

O musibet-i semâviyeden ve beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mâneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

On beşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür, belki onu cehennemden kurtarır. Çünkü âhırzamanda madem fetret derecesinde din ve

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

Fetret: İki peygamber devri arasında kalan, vahyin kesildiği dönem, zaman dilimi.

Şehâdet: Şehitlik.

Şiddet-i şefkat ve rikkat: Şiddetli şefkat ve aşırı acıma duygusu.

Tahattur etmek: Hatırlamak.

din-i Muhammedî'ye (*aleyhissalâtu vesselâm*) bir lâkaytlık perdesi gelmiş. Ve madem âhîrzamanda Hazreti İsa'nın (*aleyhisselâm*) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyet'le omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazreti İsa'ya (*aleyhisselâm*) mensup Hristiyanların mazlumları, çektikleri felâketler onlar hakkında bir nevi şehâdet denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zayıflar, müstebit büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet onlar hakkında medeniyetin sefahetinden ve küfranından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara keffâret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikatten haber aldım, Cenâb-ı Erhamürrâhîmin'e hadsiz şükrettim. Ve o elim elem ve şefkatten tesellî buldum.

Eğer o felâketi gören zâlimler ise ve beşerin perişanîyetini ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i rabbâniyedir.

Eğer o felâketi çekenler mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-i beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semâviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın mânevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdendir.

Cenâb-ı Erhamü'r-râhîm: Merhametlilerin en merhametlisi Cenâb-ı Hak.
Hodgâm: Kendi rahatını ve zevkini düşünen.
İhzar etmek: Hazırlamak.

İstirahat-i beşeriye: İnsanlığın rahatı, huzuru. Asayış.
Keffâret: Günahların affına vesile olması için yapılan şey.

Mukaddesat-ı semâviye: Dinin kutsal saydığı ilâhî değerler.

Müstebit: Despot, baskıcı.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, gayet sâdik ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum hâlde ahvâl-i âlemnden, siyaset ve harpten katiyen bir haber almayıp ve istemeyip ve merak etmez bir tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları sebebiyle bir hakikatten, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu. Şöyle ki:

Hakâik-i imaniye, her şeyden evvel bu zamanda en birinci maksat olmak ve sâir şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medâr-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken, şimdiki hâl-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen gadab-ı ilâhinin bir cilvesi olan Harb-i Umumi'nin tarafgirâne, damarları ve âsâbları tehyiç edip bâtın-ı kalbe kadar, hatta hakâik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırına etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ulemâlar, belki de veliler o siyasî ve içtimai hayatın râbitaları sebebiyle, hakâik-i imaniyenin hükümünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların

Âsâb: Sinirler, damarlar.
Bâtın-ı kalb: Kalbin içi.

İstifsar: Bir şey hakkında bilgi isteme, sorma.
Meş'um: Uğursuz, belâli.

Tehyiç etmek: Harekete geçirmek, sürüklemek.

hükmüne tâbi olarak, hemfikri olan münafıkları sever. Kendine muhalif olan ehl-i hakikati, belki ehl-i velâyeti tenkit ve adâvet eder, hatta hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrın bu acîb tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan ıskat etmiş ki bu Harb-i Umumî'yi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakâik-i imaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlarla bulaştırmamak gerektir.

Cenâb-ı Hak, bize, nur ve nuranî vazifeyi vermiş, onlara da zulümlü zulümâtlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları hâlde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek hatadır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı mâneviye ve envâr-ı imaniye kâfi ve vâfidir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz Said Nursî

¹ Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâki, Allah'tır.

Envâr-ı İmanîye: İman nur-

ları.

zevkler.

İskat etmek: Düşürmek,

hükümsüz kalmak.

Vâfi: Yeterli, başka bir şeye

ihtiyaç bırakmayan.

Ezvâk-ı mâneviye: Mânevi

Kastamonu'daki kardeşlerimize hitaben yazılan bir hakikattir. Belki size de faydası olur diye gönderdim.

Risale-i Nur, kendi sâdık ve sebatkâr şakirtlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymettar neticeye mukabil fiyat olarak, o şakirtlerden tam ve hâlis bir sadâkat ve dâimî ve sarsılmaz bir sebat ister. *Evet, Risale-i Nur on beş senede kazanılan kuvvetli iman-ı tahkikiyi on beş haftada ve bazılara on beş günde kazandırdığını, yirmi senede, yirmi bin zât tecrübeleriyle şehâdet ederler.*

Hem, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturıyla, her bir şakirdine, her bir günde binler hâlis lisanlarla edilen makbul duaları.. ve binler ehl-i salâhatin işledikleri a'mâl-i salihanın misil sevaplarını kazandırıp, her bir hakikî sâdık ve sebatkâr şakirdini amelce binler adam hükmüne getirdiğini.. kerametkârâne ve takdirkârâne İmam Ali'nin (*radıyallâhu anhu*) üç ihbarı ve keramet-i gaybiye ve Gavs-ı Âzam'daki (*kudâise sirrihi*) tahsînkârâne ve teşvikkârâne beşareti.. ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın kuvvetli işaretiyle o hâlis şakirtler, ehl-i saadet ve ashab-ı cennet olacaklarına müjdesi pek kat'î ispat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiyat ister.

Madem hakikat budur, Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarîkat ve sofî meşrep

Ehl-i salâhat: Tam bir iman ve takva ile kendini Allah'a veren iyi kullar.

İman-ı tahkiki: Delile dayanarak ulaşılan, sağlam, sarsılmaz iman.

Keramet-i Gaybiye-i Gavs-ı Âzam: Abdülkadir Geylânî

Hazretleri'nin (k.s.) Risale-i Nur'a ve müellifine işaret eden gayba ait kerametlerinin anlatıldığı 8. Lem'a risalesi.

Sofî-meşrep: Tarikata mensup, ehl-i tasavvuf olan kişi.

Tahsînkârâne: Güzel bulur, beğenir bir tarzda.

Takdirkârâne: Takdir eder bir tarzda.

Teşvikkârâne: Teşvik eder bir tarzda.

zâtlar onun cereyanına girmek ve ilim ve tarîkattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirtlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enâniyetini, tam bir havuzu kazanmak için o dairedaki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa, Risale-i Nur'a karşı rakîbâne başka bir çıkır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'âniye'ye bilmeyerek zarar verir, zındıkaya bir nevi yardım olur.

Sakin sakın, dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalâlet fırkalarına karşı sizi perişan etmesin, **الْحُبُّ فِي اللَّهِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ**, **الدُّسْتُرُ فِي الرَّحْمَانِ** yerine (**el-iyâzü billâh!**) **الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ**, **الدُّسْتُرُ فِي السَّيْطَانِ** melek gibi bir hakikat kardeşine adâvet; ve el-hannâs gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve taraftarlıkla zulmüne rıza gösterip cinayetine mânen şerik eylemesin.

Evet, bu zamanda siyaset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-i ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı.

¹ "İçte duyulacak sevgi ve nefret Allah için olmalıdır." "Allah için sevmek ve nefret etmek" bazı hadislerde amellerin en faziletlisi sayılmış.¹ bazı hadislerde de imanın en güçlü bir bağı olduğuna dikkat çekilmiştir.²

¹ Ebû Dâvûd, sünnet 2; Ahmed İbni Hanbel, el-Musned 5/146; el-Bezzâr, el-Musned 9/461

² et-Ta'âlîsî, el-Musned s.101; İbni Ebî Şeybe, el-Musannef 6/170, 172, 7/80.

² Siyaset için sevmek, siyaset için buğz etmek.

Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenen gelen musibetten hissedardır, azap çekiyor, perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet, rahmet-i umumiye-i ilâhiyeden ve hikmet-i tamme-i sübhâniyeden habersiz olduğundan, nev-i beşere rikkat-i cinsiye, alâkadarlık cihetiyle, kendi eleminden başka nev-i beşerin şimdiki elim ve dehşetli elemleriyle dahi müteallim olup azap çekiyor. Çünkü lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyâsî boğuşmalara ve kâinatın hâdisâtına merakla dinleyerek, karışarak ruhlarını serser ve akıllarını geveze etmişler ve bile-rek kendi zararına fiilen niza göstermek cihetinde, "Zarara razı olana şefkat edilmez." manasındaki ¹الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ kaide-i esasiyesiyle şefkat hakkını ve merhamet liyakatını kendilerinden selbetmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz başlarına belâ getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-i ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadâkat ile girenlerdir.

Çünkü bunlar, Risale-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, her şeyde rahmet-i

¹ Bkz.: İmam Rabbânî, el-Mektûbât 2/83 (49. Mektup).

Hikmet-i tamme-i sübhâniye: Cenâb-ı Hakk'ın (c.c.) kâinatı baştan başa kuşatan mükemmel, eksiksiz hikmeti.

Rahmet-i umumiye-i ilâhiye: Cenâb-ı Hakk'ın (c.c.) herkesi ve her şeyi kuşatan umumî, engin rahmeti.

Rikkat-i cinsiye: İnsan olmaktan kaynaklanan merhamet, acıma duygusu.

Selbetmek: Çekip almak, yok etmek.

ilâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp her şeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adaletini müşâhede ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rıza ile rubûbiyet-i ilâhiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i ilâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki elem ve azap çeksinler.

İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler –had-siz tecrübeleriyle– Risale-i Nur’un imanî ve Kur’ânî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.

Bugünlerde iki hatıradan iki ihtar:

Birincisi: Bu şehirde Risale-i Nur’a intisap eden ihtiyar hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadis-i şerif ihtar edildi: ¹عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ¹ yani, “Âhırzamanda, kadınların samimî dinlerine ve kuvvetli itikadlarına tâbi olunuz.”

Evet, ihtiyar kadınlar fitraten zaife ve hassas ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki tesellî ve nura muhtaç olduğu gibi, herkesten ziyade fitratlarında fedakârâne şefkat cihetiyle, dinde bulduğu nihayetsiz şefkat-perverâne

¹ el-Gazâlî, *İhyâu ulûmî'd-dîn* 3/78; es-Sehâvî, *el-Makâsîdül-hasene* s.290; es-Suyûtî, *ed-Dürrerü'l-müntesira* s.14; Aliyyülkârî, *el-Esrârü'l-merfûa* s.124; el-Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ* 2/92.

Cemâl-i adalet: Cenâb-ı Hakk'ın (c.c.) adaletinin mutlak güzelliği, her varlığı eşit olarak gözetmesi.
Kemâl-i hikmet: Mükemmel bir hikmet. Her şeyin

kusursuz bir şekilde yerli yerince olması.
Kemâl-i teslimiyet: Tam bir teslimiyet, tamamen teslim olma.

Rubûbiyet-i ilâhiye: Cenâb-ı Hakk'ın herkesi ve her şeyi kuşatan engin terbiye ve idaresi.
Şefkat-perverâne: Şefkatle bakarak, gözeterek.

bir nur-u tesellî ve iltifat-ı merhamet-i Rahmân ve nokta-yı istinat ve nokta-yı istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fıtratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hâcâtı tam yerine getiren Risale-i Nur, her şeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalblerine yapışıyor.

İkincisi: Bugünlerde benim yanıma müteaddit ayrı ayrı zâtlar geldiler. Ben onları âhiret için zannettim. Hâlbuki ya ticaret veya işlerinde bir kesat ve muvaffakiyetsizlik olduğundan, bize ve Risale-i Nur'a, muvaffakiyet için ve zarardan kurtulmak niyetiyle müracaat edip, dua ve istişare istediklerini anladım.

“Ben, bunlara ne edeyim ve ne diyeyim?” diye tahattur ettim. Birden ihtar edildi: “Ne sen divane ol ve ne de onları divanelikte bırakıp divanece konuşma. Çünkü yılanlar zehirine karşı tiryak tedarikiyle ve onları kaçırmalarıyla meşgul ve vazifedar birtek adam, yılanlar içinde duran ve sineklerin ısırmasına mâruz olan ve sinekleri kaçırmak için çok yardımcıları bulunan diğer bir adama, yılanların ısırmasını bırakıp, ona, sinekler ısırmasına yardım için koşan divanedir ve onu çağıran dahi divanedir. O sohbet dahi divanece bir konuşmaktır.”

Evet, hadsiz hayat-ı uhreviyeğe nispeten muvakkat ve fâni kısacık hayat-ı dünyeviyeğin zararları, sineklerin ısırması gibidir. Hayat-ı ebediyeğin zararları, ona nispeten yılanların ısırmasıdır.

İltifat-ı merhamet-i Rahmân: Sonsuz ve sınırsız merhamet ve ihsan sahibi Cenâb-ı Hak'ın (c.c.) merhametiyle varlığa olan iltifat.

Mukteza: Gerek, icap.

Nokta-yı istimdad: Yardım istenen yer, medet veren kuvvet kaynağı.

Nokta-yı istinat: Dayanak noktası.

Tiryak: İlaç.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Cok muhterem Üstadımız Efendimiz,

Bin üç yüz yirmi bir tarihinde, Mu'cizât-ı Ahmediye'yi (aleyhissalâtü vesselâm) ve Keramet-i Gavsîye risalelerini âlem-i menamda görmüştüm. Bunun hikmetini şimdiye kadar anlayamamıştım. Gördüğüm rüya aynen şöyle idi:

Tarih-i mezkûrda, Ceziretü'l-Arab'ın Necid kıtasının bilâd-ı Kasîm'de, bir gece rüyamda, üç güneşin tulû etmiş olduğunu gördüm. Yanımda tanıyamadığım bir zâta sordum: "Bu üç güneş nasıl olur?" dedim.

Yanımdaki zât: "Bu güneşin birisi Hazreti Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) güneşi, diğeri Gavs-ı Geylânî'nin; üçüncüsü de diğeri bir güneştir."

Üçüncü güneşin Risale-i Nur olduğunu şimdi bildim.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكُوهٖ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ¹

¹ "Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, tıpkı içinde lâmba bulunan bir kandillik gibidir. Lâmba bir sırça (cam) içinde, o sırça da sanki parlayan incimsi bir yıldız! Bu lâmba, doğuya veya batıya mensup olmayan kutsal, pek bereketli bir zeytin ağacından tutuşturulur. Bu öyle bereketli bir ağaç ki, neredeyse ateş değmeden de yağ ışık verir. Işığı pırıl pırıldır. Allah dilediği kimseyi nuruna iletir." (Nûr sûresi, 24-35).

Âlem-i menam: Uyku âlemi.	Ceziretü'l-Arab: Arap Yarımadası.	Tarih-i mezkûr: Zikredilen tarih.
Bilâd-ı Kasîm: Arabistan'ın Necid kıtasında yer alan bir bölgenin ismi.	Gavs-ı Geylânî: İran'ın Gilan eyaletinden olan büyük velî, Hz. Abdülkadir Geylânî (k.s.).	Tulû etmek: Doğmak, belirmek.

âyet-i Kur'âniye, o rüya hakikatine işaret etmiş. Bu nuranî rüya, mezkûr âyet-i nûrun¹ on işaretle, on parmakla gösterdiği hakikati aynen gösteriyor, otuz sekiz sene evvel haber veriyor.

Evet, üç nur-u âzam olan güneşlerin –Allahu âlem– tâbiri şu olmak gerektir.

Güneşlerin birincisi: Bu asırda Risale-i Nur'dur ve en parlak bir nuru da Mu'cizât-ı Ahmediye (*aleyhissalâtu vesselâm*) namındaki Risale-i harikadır.

İkincisi: Hazreti İsmâ'nın din-i hakikîsinden çıkan nur-u semâvî güneşidir.

Üçüncüsü: Tarikatlar ruhunda ve tasavvuf menbaından çıkacak bir güneştir ki şimdi Şeyh-i Geylânî timsaliyle o mana gösterilmiş. Risale-i Nur'a işaret eden otuz üç âyet-i Kur'âniye'nin en birinci âyeti olan âyetü'n-nur² on vecihle Risale-i Nur'a işaret ettiği Birinci Şuâ risalesinde gözümle gördüm, isteyen görebilir.

Sizi nefsinden ziyade seven âciz şakirdiniz
Binbaşı Muhyiddin

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu yeni hâdise-i taarruziyeden müteessir olmayınız. Çünkü mükerrer tecrübelerle Risale-i Nur inâyet altındadır. Hiçbir tâife, şimdiye kadar böyle ehemmiyetli hizmette bizler kadar az meşakkatle kurtulan olmamış.

¹ Nûr sûresi, 24/35.

² Nûr sûresi, 24/35

Hem geçen Ramazan'daki hastalığım ve Eskişehir'deki musibetimiz gibi çok vâkıalarla, zâhîrî sıkıntılı, meşakkatli hâlât altında Risale-i Nur'un faydasına olarak inkişâfâtı ve daha tesirli fütuhâtı görülmüş. İnşaallah, bu sıkıntılı hâdise dahi, münafıkların aks-i maksuduyla, Risale-i Nur'un fütuhâtını başka bir mecrâda teshile vesile olur.

Beşinci Şuâ, yirmi beş sene evvel mesâili yazılan, yalnız bir-iki sayfa tatbikat ilâve edilip Şuâlar'a giren Beşinci Şuâ ellerine geçmesi ehemmiyetlidir. Fakat bunda da bir hikmet var. Belki onlara, kendi mesleklerini bildirmek ve cehenne-me gidenin mahiyetini bilmek için fevkalâde iktidar haricinde bir kazâ-yı ilâhidir, diye Cenâb-ı Hakk'ın hikmetine ve inâyetine ve hıfzına itimad edip merak etmeyiniz.

Hem siz, hem onlar bilsinler ki sadaka belâyı defettiği gibi¹, Risale-i Nur Anadolu'dan, hususan Isparta, Kastamonu'dan âfât-ı semâviye ve arziyenin def ve ref'ine vesiledir. Evet, Sabri'nin

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَبَا سَمَاءُ أَفْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْثَا لِلْقَوْمِ الطَّالِمِينَ²

âyetinden istihraç ettiği mana, haktır ve mutabıktır.

¹ Bkz.: Hatib el-Bağdâdî, Târihu Bağdâd 8/207; el-Münâvî, Feyzu'l-kadir 4/236; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/30.

² "(Kâfirler boğulduktan sonra yerle göğe:) 'Ey yeryüzü! Vazifen bitti; suyunu yut. Ey semâ! İhtiyaç kalmadı; yağmuru kes' diye emir buyruldu. Su çekildi, iş bitirildi ve gemi Cudi üzerinde yerleşti ve 'Kahrolsun o zâlimler!' denildi." (Hûd sûresi, 11/44).

Âfât-ı semâviye ve arziye: Allah'ın izni ve kudretiyle gökte ve yerde meydana gelen âfetler.

Aks-i maksud: Maksudın aksi, tersi.

Fütuhât: Açılımlar, zaferler.

Hâlât: Hâller, durumlar.

İnkişâfât: Açılımlar, gelişmeler, ilerlemeler.

İstihraç etmek: Âyet veya hadislerin harflerinin rakam değerlerinden birtakım bilgi, işaret çıkarmak.

Kazâ-yı ilâhî: Cenâb-ı Hakk'ın ezelde takdir ettiği, günü gelince de gerçekleşen hüküm, hâdise.

Mesâil: Mesefeler, konular.

Teshil: Kolaylaştırma.

Evet, Risale-i Nur, sefine-i Nuh gibi Anadolu'yu Cebel-i Cûdî hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tufanından kurtulmasına bir sebeptir. Çünkü zaaf-i imandan gelen tuğyan, ekseri musibet-i âmmeyi celbet-tiği gibi, imanı fevkalâde kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i âmmeyi dairesinin haricine bırakmaya rahmet-i ilâhiye tarafından vesile oldu.

Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur'a gir-meseler de ilişmesinler. Eğer ilişkeler, yakında bekleyen yangınlar, tufanlar, zelzeleler ve tâunların istilâsına uğ-rayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem biz onların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir hâlde bu derece âhiretimize karışmalarında onlara felâket gettirmek ihtimali kavîdir.

İşte bu sekiz aydır, hususan ve heyecan veren bu hâdisenizle beraber; şimdi yanımdaki Feyzi ile Emin ve bütün bana temas eden dostlar şahittirler ki bu sekiz ay zarfında bir tek defa ne Harb-i Umumîyi, ne siyaseti sormamışım. Ve odamdan işitilen radyoyu da üç senedir dinlemedim. Hâlbuki benim, binler adam kadar dünya-ya bakmak münasebet var. Demek bize ilişkin, doğrudan doğruya imana tecavüz eder. Onları Cenâb-ı Hakk'a ha-vale ediyoruz.

Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı hâlde, kat'î bilsinler ki; bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten,

Cebel-i Cûdî: Cudi Dağı. Hz. Nuh (a.s.)'ın gemisinin karar kıldığı dağ.

Musibet-i âmme: Herkese zarar dokunan, genel mu-sibet.

Sefine-i Nuh: Nuh (a.s.)'ın gemisi.
Tâun: Vebâ.

tereddî ve tedennî-i mutlakadan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur'un esasatıdır. Bu hâdisede sıkıntı çeken mâsumlar ve üstadları bilsinler ki ağır şerâit altında bir saat nöbet, bir sene ibadet ve hakikî tefekkür-ü imaniye ile bir saati, bir sene tâat hükmüne geçtiği gibi, inşaallah onların sıkıntıları da öyle sevaba medar olur. Onlar da, merak ve teessürle değil, ferah ve sürûrla karşılamalı. Fakat Hazreti Ali'nin (*radıyallâhu anı*) iki defa ² سِرًّا تَتَوَرَّتْ¹ demesine binaen, biz her vakit tam ihtiyat ve tam sakınmak vaziyetini muhafaza etmekle mükellefiz.

Risale-i Nur'un mensupları, şuur ve ihtiyarları haricinde birbiriyle münasebettar, birbirinin hâdiseleriyle alâkadar olduğuna bir delil de bugünlerde oldu. Şöyle ki:

Oradaki hâdisenin vukuundan bugüne kadar, buradaki muhtelif tabakalardaki talebelerin vaziyetleri ehemmiyetli bir hâdisе yüzünden değişmiş gibi çekinmek ve münafıkların nazarını kendilerine ve bizlere celbetmemek için bir tevakkuf devresi geçti. Ben de hayret ediyordum.

Hem, Nazif gibi bir kaç zâtın rüyalarının tâbirleri, sizin hâdiseniz olduğunu anladık.

Umum kardeşlerimize birer birer ve bilhassa musibetzedelere selâm ve dua ediyoruz. Cenâb-ı Hak onları çabuk kurtarıp vazifelerinin başına göndersin, âmîn...

¹ "Gizli aynı zamanda açık" (Bkz.: el-Gümüşhânevi, *Mecmûatü'l-ahzâb (Furâd : Şâze'i)* s.509)

² "Gizli olarak nurlanır." (Bkz.: el-Gümüşhânevi, *Mecmûatü'l-ahzâb (Furâd : Şâze'i)* s.509)

Medar olmak: Sebep, vesile olmak.

Tedennî-i mutlaka: Tam bir alçalma, düşme.

Tereddî: Kötüleşme, yukarıdan aşağıya doğru yuvarlanma.

Tevakkuf: Duraklama, duraksama.

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ كَلِمَاتِ الْقُرْآنِ وَخُرُوفَاتِهَا³

Azız, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de kuvvetli, faal, sebatkâr arkadaşlarım,

Bugünlerde benimle altı adam, başta Marangoz Ahmed, âhırinde ben, mânevî ihtara binaen birer meseleye medar olmuşuz.

Birincisi: Faal, cidden çalışan, Risale-i Nur ve medrese-i nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir mâsum çocuğun köyünü, malını terk edip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı hâlde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, medrese-i nuriyenin de harika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet, *biz de deriz ki:* Maddî bir kışta, güzel çiçeklerin açılmasıyla bir harika kudret olduğu gibi, bu asrın mânevî ve dehşetli kışında, Sava karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (aleyhissalâtu vesselâm) çiçekleri açması,⁴(Hâşiyel) elbette harika bir mucize-i rahmet

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Kur'an'ın kelimeleri ve harfleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun.

⁴ (Hâşiyel) Ve her biri "sadberk", olarak, yani her bir çiçekte yüz parça yaprak.

Karye: Köy.

Sadberk: Yüz yapraklı, pek çok yaprağı bulunan, katmerli. Şecere: Ağaç.

ve bu memlekete harika bir keramet-i inâyet-i râbbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı ilâhidir diye itikad edip, Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür ederiz.

Marangoz Ahmed'in mektubunda Dâriviran köyünün eski zamanın çalışkan talebelerini andıran fedakâr talebeler, bizi ve eski zaman talebelerini tahassürle yâd eden medreseden yetişme Risale-i Nur talebelerine derin bir sürûr verdi. Medrese-i nuriyenin hanımlar talebeleri, evrâd-ı Kur'âniye'yle dualarıyla, evrâdlarıyla çalışkan kalemlere mânevî yardımları çok güzeldir. Bu havalideki hanımlara da tam bir ders olur. Cenâb-ı Hak, onlardan ve o medresenin umum talebelerinden ve üstadlarından ebeden razı olsun.

Ahmed'in rüyası çok mübârek ve güzeldir. Hazreti İlsâ'nın (aleyhisselâm) kuvvetli sadasını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdat Hizbü'l-Kur'ân'a iltihak etmeye işaret olabilir.

İkinci adam ve meselesi: Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüt ediyor, ne yapayım?"

Ben de dedim: Mümkün oldukça nâmahreme nazar tme. Çünkü rivayet var: İmam Şâfiî'nin (radiyallahü anî) dediği gibi, haram-ı nazar, nisyan verir.

Evrâd: Virdler. Belirli zamanlarda devamlı yapılan ibadetler, okunan dua ve zikirler.

Evrâd-ı Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerim'den virdler, dualar. Belirli zaman aralıktan ile devamlı okunan Kur'ân-ı Kerim'den bazı âyetler.

Haram-ı nazar / nazar-ı haram: Haram bakış.

Hizbü'l-Kur'ân: Kur'ân cemaati. Kur'ân'a bağlı, ona hizmet yolunda ciddi ve samimi olarak çalışan kimseler.

İsevî: Hz. İsa (a.s.)'a mensup olan; hristiyan.

Keramet-i inâyet-i rabbâniye: Cenâb-ı Hakk'ın ilâhî yardım ve desteğinin tecelli etmesiyle ortaya çıkan, görünen keramet.

Nâmahrem: Aralarında evliliğe mâni bir yakınlık bulunmayan kimse, yabancı.

Nisyan: Unutma, unutkanlık.

Tahassür: Hasret çekme, özlem.

Tezâyüd etmek: Artmak.

Evet, ehl-i İslâm'da, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesât-ı nefسانيye heyecana gelip, vücudunda su-i istimâlâtla israfı girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına zaaf gelir.

Evet, bu asırda açık saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o su-i nazardan su-i istimâlât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeye başlıyor. Herkes, cüz'î, küllî o şekvâdadır. İşte, bu umumî hastalığın tezâyüdüyle, hadis-i şerifin verdiği müt-hiş bir haberin tevill ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: "Âhırzaman'da, hâfızların göğsünden Kur'ân nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor."¹

Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'ân'a bu sû-i nazarla bazılarda set çekilecek; o hadisin tevilini gösterecek. *لَا يَعْلَمُ الْغَيْبُ إِلَّا اللَّهُ* -²

Üçüncü adam ve meselesi: Bizlerle pek çok alâkadar bir zât, çok defa dehşetli şekvâ ediyor ki: "Ben adam olamıyorum, gittikçe fenalaşıyorum, mânevî hizmetlerimin neticelerini göremiyorum." diye medet istiyor.

Ona yazıyoruz ki: Bu dünya darü'l-hizmettir; ücret almak yeri değildir. A'mâl-i salihanın ücretleri, meyveleri, nurları berzahta, âhirettedir. O bâki meyveleri bu

¹ Bkz.: Abdurrezzak, *el-Musannef* 3/362; et-Taberânî, *el Mu'cennü'l-kebir* 9/141; ed-Deylemî, *el-Müsned* 5/488; el-Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl* 12/403.

² Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

Darü'l-hizmet: Hizmet etme, çalışma yeri.

Hevesât-ı nefسانیye: Nefse ait hisler, arzular, istekler.

Kuvve-i hâfıza: Hâfıza kuvveti.

Memâlik-i hârre: Sıcak ülkeler.

Nez' etmek: Çekip almak, ayırmak, kaldırmak.

Sû-i istimâlat: Kötü kullanımlar, suiistimaller.

Sû-i nazar: Kötü nazar, bakış.

dünyaya çekmek ve bu dünyada onları istemek, âhireti dünyaya tâbi etmek demektir. O amel-i salihin ihlâsı kırılır, nuru gider. Evet, o meyveler istenilmez, niyet edilmez. Verilse, teşvik için verildiğini düşünüp şükreder.

Evet, bu asırda, bir-iki mektupta beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve yaralanmış ve heyecana getirmiş ki mübârek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salâhat olan bir zât dahi, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvâkını istiyor; birinci derecede, zevk-i hayat onda hükmediyor.

Dördüncüsü: Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekvâ ettikleri gibi, eskiden şiddetli bir tarîkatta okuduğu evrâdındaki zevk ve şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifâne şekvâ etti.

Ona dedi: Maddî hava bozulduğu vakit nasıl ki sıkıntı veriyor; asabî sinelerde inkıbaz hâli başlıyor. Öyle de bazen mânevî hava bozuluyor. Hususan mâneviyattan yabanîleşmiş bu asırda ve bilhassa hevesât ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhûr-u muharreme ve şuhûr-u mübârekede mânevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâm'ın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübârek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup, havayı bozan dalâletlerin tesirleri zamanında ve bilhassa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesât-ı nefsanîyenin tasallutlarının

İnkıbaz: Tutukluk, isteksizlik, mânevî sıkıntı, kabz hâli.

İntibah: Uyanıklık, ayılma.

Müştehiyat-ı nefsanîye: Nefsin arzuladığı haramlar.

Müteessifâne: Eseflenerek, kederlenerek.

Taammüm etmek: Yayılmak, genelleşmek.

Tasallut: Musallat olma.

noksaniyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhreviyeye çalışmak iştiyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye'nin ve hevesât-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştiyak-ı uhreviye'yi gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evrâdlarla zevk, şevk yerinde, esnemek ve fütur gelir.

Fakat, madem خَيْرُ الْأُمُورِ أَخْمَرُهَا¹ sırrıyla, meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mâl-i salihâ ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevaplıdır. O sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurâne şükretmek gerektir.

Beşincisi: Risale-i Nur'un bir talebesi, Risale-i Nur'a çalışmadığının bir sebebi, derd-i maişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi.

Biz de ona dedik: Risale-i Nur'a çalışmadığın için derd-i maişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki Risale-i Nur'a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalbde ferahlık ve maişette sühûlet görüyoruz.

Altıncısı: Bu bîçâre Said'dir. Herkesin arzu ettiği ve istediği ve ferahla kabul ettiği şahsına karşı hürmet ve muhabbet ve sohbet, fakat Risale-i Nur'a taallûk eden noktalar haricinde bana ağır geliyor, beni sıkıyor, müteessir ediyor.

¹ "İşlerin en hayırlısı, zorlu olanıdır." Bkz.: Aliyyülkârî, el-Masnû' 1/57; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 1/175.

Tahmin ediyorum ki Risale-i Nur'un yüksek hâsiyetleri ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsinin pek büyük meziyetleri, şahsım gibi meslek-i aczde fazla ileri giden bir âciz ve biçârenin zayıf omuzuna o dağ gibi manalar yüklense altında ezilir, sıkılır diye anladım. Bu âhirkî iki meselede pek kısa kesmeye kâğıt mecbur etti. Nur, Gül, Lûtfü'nün kahraman vârisleri mübârekler yüksek heyeti ve medrese-i nuriye ve mâsumlar ve ümmî ihtiyarların her birisine binler selâm ediyoruz.

Duanıza muhtaç, size müştak kardeşiniz

Said Nursî

Azız, sıddık, mübârek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede sebatkâr, sarsılmaz, yılmaz arkadaşlarım ve bu misafirhane-i dünyada şefkatkâr ve fedakâr ve vefâdar yoldaşlarım,

Bu defa Nur fabrikasının sahibiyile ve tam bir muâvini ve tam bir Hüsrev olan kahraman Tâhir'in beşaretili mektupları ve medrese-i nuriyenin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası ve üçüncü rüyanın âhirinde, mâlûm musibetin akabinde sarsılmayan faal Hâfız Mehmed'in, çocuklara hatim duasını yapması ve Risale-i Nur'u okutması, üstümüzden dağ gibi mânevî ağırlıkları kaldırdılar. Cenâb-ı Hak, sizleri ve onları âfât-ı mâneviye ve maddiyeden muhafaza etsin, âmîn...

Âfât-ı mâneviye ve maddiye: Maddî ve mânevî âfetler.

Hâsiyet: Özellik, vasf, hususiyet.

Meslek-i acz: Acz mesleği. İnsanın Cenâb-ı Hakk'ın

sonsuz kudreti karşısında âcizliğinin tam şuurunda olması ve O'na olan ihtiyacını tam bilmesi.

Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası, Peygamberimiz (aleyhissalâtu vesselâm) ile âlakadarlık ve sürûrlü olduğu cihetinden rüya-yı sâdika olduğuna, o medrese-i nuriyenin civarlarındaki kardeşlerin ve hemşirelerin maddî hizmetleri canlı ve ruhlu bir suret alıp, Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'ın sünnet-i seniyyesinin ihyasına medar olacağına işaret verdiği münasebetiyle, mektubunuzu almadan, iki gün evvel gördüğüm bir rüyayı beyan ediyorum. Şöyle ki:

Gördüm: Şimdiki reis veya şimdiki reisler, tanıdığım ehemmiyetli bir-iki hocaya, hilâfet rütbesini ve meselelerini tatbik etmeye ve hilâfet, o hocalara veya reislere hangisine verileceğini rüyada anladım. Ve o netice-i kararları bana göstermek için, bana karşı geldiklerini gördüm. Sonra uyandım. Sabahleyin kardeşlerime söyledim. Dedim: Allahu âlem, Isparta havalesinde, Risale-i Nur'un maddî mağlûbiyeti içinde mânevî bir galibiyeti olmuş ki büyük makamat-ı resmîyede en mühim mesâil-i İslâmiye medar-ı bahis olacak. Biz Isparta'da, o musibetin ne derece ileri gittiğini bilemediğimizden ve çoktan beri de ne hâl-i âleminden ve ne de resmî hâlden anlamayıp dinlemediğimiz hâlde, bu rüyanın, rüya-yı sâdika olduğuna bir emâre olan, beni bir gün baktırdı. O emâre şudur ki:

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi Ankara'dan gelip, ben sormadan dedi: "Reis Kur'ân'a yeni bir tefsir yazmayı emretmiş; o da yazıyormuş."

İhya: Yeniden hayata kazandırma, canlandırma, güçlendirme.
Makamat-ı resmîye: Resmî makamlar.

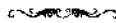
Medar-ı bahis: Söz konusu.
Mesâil-i İslâmiye: İslâm'a ait meseleler.

Sünnet-i seniyye: Hz. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) üstün söz, hâl, davranış ve buyruklar.

Hem söylemiş ki: Dâhiliye Vekili, yirmi senelik bir âdete muhalif olarak, “Dinsiz bir millet yaşayamaz...” diye din lehinde beyanatta bulunduğunu ve Maârif Nazırı da, âdâb-ı İslâmiye lehinde, eski prensiplerine muhalif olarak beyanatta bulunduğu gibi, ehemmiyetli bir değişikliği ihsas ettiğinden, kulağımı kapadığım sekiz aydan sonra, bu rüya hatırı için, bu haberleri aldım. Bunun sebebini anlamak cidden arzu ettim. Birden ihtar edildi ki:

Ehl-i dalâlet, memur-u siyasiyeyi aldatıp, Risale-i Nur aleyhinde genişçe, buradan oraya kadar bir daire içinde tararruz edip, derece-i kuvveti anlamak istediler. Gördüler ki sökülmecek, mağlûp edilmeyecek bir kuvvette gördüklerinden, ehemmiyetli, büyük makamât-ı resmîyede, mahiyetini medar-ı bahis ve dikkat ettiklerinden, bilmeceburiye, bir nevi musalâhaya yol hazırlamak ve şimdiye kadar hakikat ve hikmete muhalif olarak, iyilikleri ölen reise; ve fenalıkları millete, orduya vermek yerinde, o hata-yı azîmeye bedel, bütün fenalıkları ölene verip, kendilerini bir derece o dehşetli hatîâtan kurtarmak çaresini aramaya, bir zemin teşkil etmeye çalışmış ki hem rüya, hem bu haberler haber veriyor. Birinci, ikinci Hulûsi’lerin müşterek mektupları, bu iki rûkn-ü mühimmenin gayretleri, sadâkatleri çelikten daha metin olduğu her hâdiseye gösteriliyor.

Said Nursî

Âdâb-ı İslâmiye: İslâmiyet’in belirlediği genel görgü kuralları.

Dâhiliye Vekili: İçişleri Bakanı.

Hatîât: Hatalar yanlışlar.

İhsas etmek: Hissettirmek, duyurmak.

Maârif Nâzırı: Millî Eğitim Bakanı.

Aziz, sıddık kardeşlerim, sebatkâr ve hakikî vârislerim,

Bugünlerde, Risale-i Nur talebeleri hesabına gayet ehemmiyetli, endişeli bir suâl-i mânevî kalbime ihtar edildi. Sonra anladım ki ekser Risale-i Nur talebelerinin lisan-ı hâlleri bu suali soruyor ve soracaklar. Birden bir cevap hatıra geldi. Feyzi'ye söyledim. Dedi: "Hiç olmazsa icmâlen kaydedilsin."

Endişeli suâl: Bu âhîrzaman fitnesinde açlık ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalâlet, bîçâre aç ehl-i imanı, derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup ya ikinci, üçüncü derecede bırakmaya çalışacak diye, rivayetlerden anlaşıyor. Acaba, her şeyde hatta kaht azabında ehl-i iman ve mâsumlar için bir veçh-i rahmet ve kader-i ilâhî cihetinde adalet olduğu, bunda ne tarzda olur? Ve ehl-i iman, hususan Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhiret hesabına ne cihetle istifade edip nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler?

Cevap: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi, küfür-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i ilâhiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan, Âdil-i Hakîm, nimetinin, hususan gıda kısmının, hususan hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakikî lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakikî

şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi riyâzet-i diniyeye riayet etmeyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi, bu musibetli açlığı, Ramazan riyâzet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedâmet ve teslimiyet yapmaya çalışmaktır. Ve zaruret bahanesiyle dilencilığa ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık hissiyle açlara merhamete gelip, zekâtla yardımlarına koşmaktır. Ve nefsinin güzel yemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesât-ı rezile ve tuğyanlara sevk edip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un irşadiyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuhşiyât ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp lehlerinde istimâl etmektir.

Ve ehl-i ibadet ve salâhat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl fark edilmeyecek bir tarzda gelmiş ve şüpheli mal hükmünde ve mânen müşterek olan erzak-ı umumiyeden helâl olmak için miktar-ı zaruret derecesine

Ehl-i ibadet ve salâhat: Allah'a ibadet ederek iyi kul olmaya azmetmiş sâlih kimseler.
Erzak-ı umumiyeye: Herkesin istifadesine verilen,

umumun ortak malı olan n-zıklar.

Hevesât-ı rezile: Rezil, kötü hevesler, arzular.

Nedâmet: Pişmanlık.

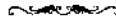
Riyâzet-i diniye: Beşerî ihtiyaçların tümünü dinî emirler ve ölçüler çerçevesinde yerine getirme, disiplin alınma.

kanaat ediyorum diye bu mecburî belâya bir riyâzet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i ilâhiye karşı şekvayla değil, rızayla karşılamaktır.

Umum kardeşlerime, hususan musibetzedelere çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum.

Sabri kardeşim, seni tevkil edip selâm gönderenlere, ben de seni tevkil ediyorum. Onlara birer birer selâm ediyorum. Senin bu defaki mektubun gerçi geç geldi, fakat birkaç noktada beni çok memnun etti. Sabri'nin, elmas ve çelik gibi metanetini ve isabet-i fikrini gösterdi. Madem Hâfız Ali ile siz Atabey yoluyla muhabere etmeyi münasip görmüşsünüz; Atabey'de Abdullah Çavuş'un veya münasip gördüğünüz birisinin adresini bildiriniz. Abdullah Çavuş'un, sizin namınıza istediği Onuncu Şuâ namındaki Fihriste'nin ikinci cildini yazdırdık ve Hizbül-Ekber-i Nuriye'yi Feyzi yazdı. Yakında inşaallah göndereceğiz.

Said Nursî

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim,

Musibetzedelerin mânevî galebesi, beraati; değil yalnız sizleri ve bizleri, belki bu memleketteki bütün ehl-i imanı sevindirir bir mahiyettedir. Çünkü Risale-i Nur'un hürriyetine meydan açtı. Şimdiye kadar, müsadere tevehhümüyle

Hizbül-Ekber-i Nuriye: Hizb-i Nuriye de denilen, asıl adı Hizbül-Virdül-Ekber olan, Zülfiakar adlı eserin sonunda yer alan ve bizzat Üstad Hazretleri'nin "On günde bir defa okunsa,

imana büyük inkişaf ve kuvvet verir." dediği tefekkürî bir risale.

Müsâdere: Mahkeme sonucunda suçlu kabul edilen kişi veya kurumun suçu ile ilgili taşınır veya taşınmaz

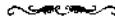
mal ve malî menfaatlerine devlet tarafından el konulması.

Tevkîl etmek: Vekil tayin etmek.

pek çok ihtiyata mecbur olmuştuk. Bu on sekiz senede ve bilhassa buradaki altı senede, risaleleri gizlemek hususunda pek çok zahmet çektim ve daima endişe ederek azap çekiyorduk.

Cenâb-ı Hak'â, Risale-i Nur'un hurufatı adedince hamd ü senâ ve şükür olsun ki bu defa mânevî galebe-siyle o zâlimâne ve zulmetkârâne perdeyi parçaladı; az bir zahmetle büyük bir ücret ve geniş bir fütuhata zemin hazırladı. Ve bu iki ay tevakkuf müddeti, aynen hapsimiz hâdisesi gibi, başka bir tarzda, daha geniş bir dairede Risale-i Nur'un intişarına vesile oldu. Sizleri ve bilhassa musibetzedeleri ve hususan Hâfız Mehmed'i tebrik ediyoruz ve geçmiş olsun deriz.

Bir Tesettür Risalesi ile yüz adamı yüz gün tevkif eden ve onun gibi yüzer risalelerle bir tek adamı, bir gün tevkif edemeyen bir mahkemeye hükmedip galebe çalan, sizlerin harika sadâkatınız ve fevkalâde ihlâsınız ve sarsılmaz metanetiniz ve kuvvetli tesânüdünüz olduğunu bizde kat'iyet kesbetti, şüphemiz kalmadı. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun, âmîn...

{Bu mektup gayet ehemmiyetlidir.}

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, Kur'ân-ı Hakîm'in nazarında, imandan sonra en ziyade esas tutulan takvâ ve amel-i salih

esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i salih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celb-i nef'a râcih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesât zamanında bu takvâ olan def-i mefâsid ve terk-i kebâir üssü'l-esas olup büyük bir rüchaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan deşetlendiği için, takvâ bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebîreleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebâir-i azîme içinde amel-i salihin ihlâsla muvaffakiyeti pek azdır.

Hem, az bir amel-i salih, bu ağır şerâit içinde çok hükmündedir. Hem, takvâ içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü bir haramın terki vaciptir. Bir vacibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takvâ, böyle zamanlarda, binler günahın tehâcümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vacip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyet ile, takvâ namıyla ve gûnahtan kaçınmak kastıyla menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mâl-i salihadır.

Celb-i nef: Faydalı ve menfaatli olanı almak, elde etmek.

Def-i mefâsid: Fesada sebep olan bozucu, yıkıcı şeyleri yok etmek, ortadan kaldırmak.

Def-i şer: Kötülüğü gidermek, yok etmek.

Kebâir-i azîme: Çok büyük günahlar.

Kebîre: Büyük günah.

Menfî ibadet: Kaza, hâtalık, her türlü sıkıntı gibi zâhiren olumsuz ve katlanılması zor gibi görünen musibetlerin veya haramlara asla ve kat'a yaklaşmama hususunda sarfedilen cehdlerin, gayretlerin sağlam bir "niyet" ve ciddi bir "sâbir"la ibadet hükmünü alması.

Menhiyat: Yasaklar, haramlar.

Râcih: Tercih edilen, üstün.

Rüchâniyet kesbetmek: Üstünlük kazanmak, üstün gelmek.

Sefâhet: Haram helâl demeden zevk peşinde olma, eğlence düşkünlüğü, beyinsizlik.

Terki kebâir: Büyük günahları terketmek.

Üssü'l-esas: Ana esas, temel.

Vâcip: Yapılması farz gibi gerekli olan şey.

Risale-i Nur şakirtlerinin, bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvâyı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdi ki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takvâ ile ve niyet-i içtinab ile yüzer amel-i salih işlenmiş hükmündedir. Mâlûmdur ki bir adamın bir günde harap ettiği bir sarayı, yirmi adam, yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi, binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek harikadır. Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mucizevârı muvaffakiyet ve fütihat görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idâre eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elim ve bîçâre ihtiyarlar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor.

Cenâb-ı Hakk'a şükür ki Risale-i Nur, bu müthiş tahribata karşı girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi, şariat-ı Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) olan sedd-i Kur'ânî'nin tezelzülüyle ve Ye'cüc ve

Mu'cize-vârî: Mu'cizeye benzer.

Mütekâbil: Karşılıklı.

Sedd-i Zülkarneyn: Hz. Zülkarneyn'in inşa ettiği set. (Bkz.: Kehf Sûresi, 18 / 93-98. âyetler).

Şariat-ı Muhammediye: Hz. Peygamber Elendimiz (s.a.s.) vasıtasıyla insanlara bildirilen dinî hüküm ve kurallar.

Tarz-ı hayat-ı içtimaiye: Toplumun hayat tarzı.

Ye'cüc ve Me'cüc: Kur'ân-ı Kerim'de yeryüzünde anarşi ve bozgunculuk çıkardığı/ çıkaracağı bildirilen topluluk. (Bkz.: Kehf Sûresi, 18 / 94-97; Enbiya Sûresi, 21 / 96. âyetler).

Me'cûc'den daha müthiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.

Risale-i Nur'un şakirtleri, böyle bir hâdisede mânevî mücahedeleri, inşaallah, zaman-ı sahâbedeki gibi, az amel- le, pek büyük sevap ve a'mâl-i salihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim! İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisâta karşı, ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz, iştirâk-i a'mâl-i uhrevî düsturuyla birbirimize kalemlerle, her birinin a'mâl-i salihâ defterine hasenât yazdırdıkları gibi; lisanlarıyla, her birinin takvâ kalesine ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehâcûme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübârek şuhûr-u selâsede ve eyyâm-ı meşhurede yardıma koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı mânevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi, iman ve sadâkat şartıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma ve mânevî kazançlarıma, yirmi dört saatte, iştirak-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, bazen yüz defadan ziyade "Risale-i Nur talebeleri" unvanıyla hissedar ediyorum.

Said Nursî

Eyyâm-ı meşhure: Meşhur günler. Kandil günleri.
İştirak-i a'mâl-i uhreviye: Ahirete yönelik bütün amel-lerde yapılan ortaklık.

Sedd-i Kur'ânî: Kur'ân-ı Kerîm'in muhafazası, koruması.

Tezelzül: Sarsılma. Sarsıntı.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Dün, Emin, bu havaliye gelen bir kolordu münasebe-tiyle, istemediğim ve Rus'un harbe devamını bilmediğim hâlde, Rusya'nın Kafkas'la ittisali kesilmesini söyledi. Ben, onun sözünü kesip susturduğum hâlde, kalbim ehemmi-yetle bir alâka gösterdi.

Sonra, bugün namazda ve tesbihatında iken, mânevî tarzda denildi ki:

Küre-i arzda çarpışan, mücadele eden cereyanlardan her hâlde birisi İslâmiyet'e ve Kur'ân'a ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize taraftar olacak; bu noktadan ona karşı bak-mak gerektir. Bakmamak için bir-iki mektupta yazdığım se-bepler çendan kalbe, akla kâfidir; fakat meraklı ve heves-li olan nefse kâfi gelmiyor diye kalbime geldi. Aynen tesbi-hatta ihtar edildi ki:

Ehemmiyetli sebebi ise: Bakmakta bir tarafa tarafgir-lik hissi uyanır; tarafgir nazarı, taraftar olduğu taraf cereya-nın kusurunu görmez, zulmüne nza gösterir, belki alkışlar. *Hâlbuki küfre rıza, küfür olduğu gibi, zulme razı olmak dahi zulümdür.*

Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda semâ-vâtı ağlatacak zulümler ve tahribat oluyor. Çok mâsum ve mazlumların hukukları kayboluyor, mahvoluyor. Mimsiz, gaddar medeniyetin zâlimâne düsturu olan,

Çendan: Gerçi, her ne ka-dar.

İttisal: Birleşme.

Mimsiz medeniyet: Değer-siz medeniyet. "Medeniyet" kelimesinin başındaki "m" ve "e" harfi (Osmanlıca'da

mim harfi) olmazsa "değer-sizlik, alçaldık" anlamında "deniyet" kalır.

"Cemaat için fert feda edilir; milletin selâmeti için cüz'î hukuklara bakılmaz." diye, öyle dehşetli bir zulüm meydana açmış ki kurûn-u ûlâ vahşetlerinde de emsali vuku bulmamış. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaate feda etmez; "Hak hak-tır; küçüğe, büyüğe, aza, çoğa bakılmaz." diye kanun-u semâvî ve hakikî adalet noktasında Risale-i Nur şakirtleri gibi hakikat-i Kur'âniye ile meşgul adamlar, zaruret olmadan, lüzumsuz, yalnız hevesli bir merak için, netice itibarıyla faydası bulunan ve netice daha gelmeden evvel lüzumsuz bakmak ve zâlimâne tahribatlarını alkışlamak suretiyle İslâmiyet ve Kur'ân lehine hizmet edeceği o cereyanın harekâtını fikren takip etmekle meşgul olmak münasip olmadığı için, nefis de akıl ve kalbe tâbi olup merakını bırakmış diye anladım.

İkinci mesele: Risale-i Nur'un Isparta'da kat'î galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habîsi hükmünde bazı zındıklar, o mağlûbiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağı kadar Kur'ân ve Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münâzara-yı şeytaniye bahsinde, hizbü's-şeytanın Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm) ve Kur'ân hakkında mesleklerince söyledikleri tâbirâtı başka bir tarzda o zındık herif istimâl etmiş. Onun gibi Yahudi, mütemerrid ve dinsiz filozoflarından ve Avrupalının

Hizbü's-şeytan: Şeytanın taraftarları.

Kurûn-u ûlâ: İlk asırlar.

Muannid: İnatçı.

Münâzara-yı Şeytaniye: Şeytanla karşılıklı yapılan münâzaranın anlatıldığı risale. (Bkz.: 26. Mektup / 1. Mebhas).

Mütemerrid: Israrçı, dik kafalı.

Ruh-u habîs: Kötü, zararlı ruh.

zındıklarının eskiden beri Kur'ân ve Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) hâlâtından medar-ı tenkit buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, safdil Müslümanlara ve Risale-i Nur'u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki şeytanette, şeytandan ileri gitmiş; beni çok müteessir etti.

Kardeşimiz Sabri'nin mektubunda, muannid mülhidler, Risale-i Nur'un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhi hud'aları, "örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz; ve o şeytanet perdeleri, kıymetsiz ve mukavemetsizdir. Risale-i Nur'a karşı yırtılır ve yırtılacak." dediği gibi, bu zındık ve muannid ve mütemerid ve ölen herifin ruh-u habîsi olan zındığın yazdığı ve zâhiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat hakikatte Kur'ân ve Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) azamet ve haşmet-i mâneviyelerini kırmak ve hiçe indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu eserde, Mu'cizât-ı Kur'âniye ve Mu'cizât-ı Ahmediye'ye (aleyhissalâtü vesselâm) karşı, örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki Risale-i Nur'u görmeyenlere kat'î zarar verdiği gibi, Risale-i Nur'u görenler de merak edip, "Acaba ne var?" demekle, sâfi kalblerini bulandırır. Lâakal, vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur'un kahraman şakirtleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve faaliyetlerini ziyadeleştirmek

Haşmet-i mâneviye: Mânevî haşmet, büyüklük.
Hud'a: Hile, oyun.

Lâakal: En az, en azından.
Müteyakkız: Uyanık, dikkatli.

Şeytanet: Şeytanlık.
Vâhi: Temelsiz, tutarsız, zayıf.

lâzım geliyor. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esmâ-yı mübâreke ve âyât-ı mübârekenin bazı meâli içinden hariç kalmak itibarıyla, ehemmiyetsiz bir paçavradır bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız: Mesela, çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tetkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zâta, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve görme-yen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkit eden, divanece hezeyan eder.

Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn...

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ

دَقَائِقِ الشَّهْرِ شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ³

Aziz, sıddık, mübârek, metin kardeşlerim,

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Şaban ve Ramazan aylarının dakikalarının âsireleri adedince Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Ebleh: Pek akılsız, pek bu-
dala.

Hezeyan: Saçmalık.

Müdakkik: İnceleme ve
araştırmalarında alabildiği-
ne hassas, dikkatli, titiz kim-
se.

Mütehasıs: Uzman.

Sizin leyle-i Beratinızı ve gelen leylâ-i Ramazan-ı Mübârekinizi tebrik ederiz. Cenâb-ı Hakk'a yüz binler şükür olsun ki Risale-i Nur kendi kendine tevessü ediyor. Her tarafta fütuhâtı var. Ehl-i dalâletin hileleri onu durdurmuyor; bilâkis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubuyla değil, korku cihetiyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşaallah.

Nur fabrikasının sahibi, bu defaki mektubundaki harika ve yüksek duası, onun fevkalâde ihlâs ve sadâkatının bir tereşşuhâtı nazarıyla baktığımızdan, bin derece hadimden ziyade hüsn-ü zannını Risale-i Nur hesabına kabul edip, duasına âmin deriz. O Nur fabrikasının mektubu Hasan Âtîf'in mektubuyla leyle-i Berat akşamında elimize geçti. O gecemize, bereketli ve mübârek bir tebrik nev'inde telâkki eyledik.

بِسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin mübârek Ramazan-ı Şerif'inizi tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn bu Ramazan-ı Mübâreke'nin

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn: Merhametlilerin en merhametlisi Cenâb-ı Hak. **Leylâ-i Ramazan-ı Mübâreke:** Ramazan ayının mübârek geceleri. **Tereşşuhât:** Sızıntılar, damlalar.

hürmetine, Rahmeten lil-âlemîn olan Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtu vesselâm)'ın ümmetine rahmetiyle imdat eylesin, âmîn... Âsâr-ı gadab-ı ilâhî olan âfât ve dalâletlerden muhafaza eylesin, âmîn... Ve Risale-i Nur şakirtlerini neşr-i envâr-ı Kur'âniye'de muvaffak eylesin, âmîn...

Hizbü'l-Âzam-ı Kur'ânî'nin gelmesini iştıyakla bekliyoruz.

Sâniyen: Hâfız Ali'nin mektubunda, kahraman Süleyman Rüşdü'nün gelmesini tebşir ediyoruz. Biz de ona, "Binler safalarla geldin" deyip ve üç cihetle onu ve mâsumlarını tebrik ediyoruz. Ve Hasan Âtîf'ın, Demirci Mehmet namını verdiği bedevî kardeşimize yazdığı uzun mektubu buradaki kardeşlerimize ihlâs noktasında ehemmiyetli tesiri var. İhlâs Risalesi'nin sırrını ve düsturlarını yerleştirmeye çalışması, bizi çok mesrur eyledi. Cenâb-ı Hak, onun gibi hâlis kardeşleri çoğaltsın. Ve Âtîf'ın o mektubunda medrese-i nuriyedeki kahramanlarından kıymettar bir-iki yüksek ihtiyarın Risale-i Nur'a parlak irtibatları bizi sürûr yaşıyla ağılattırdı.

Bu defa, evvelce size gönderilen "Gençler ikaznâmesinin bir tetimmesi" olarak bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtarname namında bir fıkra gönderiyoruz; tâ ki Risale-i Nur'un genç şakirtlerinin gittikleri istikâmet ve iffet ve ittiba-ı sünnet-i seniyye, gençlik

Âfât: Âfetler, belalar.

Âsâr-ı gazab-ı ilâhî: İlâhî gazabın eserleri.

Hizbü'l-Âzam-ı Kur'ânî: Hazretleri'nin, Kur'ân-ı Kerîm'den Risale-i Nur'un üstadı ve kaynağı

kabul ettiği bazı âyetleri zikir ve dua maksadıyla okumak için derleyerek bir araya getirdiği dua kitabı.

İttibâ-ı sünnet-i seniyye: Hz. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) üstün söz, hal, dav-

ranış ve buyruklarına uygun bir hayat yaşama.

Neşr-i envâr-ı Kur'âniye: Kur'ân'a ait nurları yaymak.

Rahmeten lil-âlemîn: Bütün bir varlığa rahmet kaynağı.

noktasında ne kadar kıymettar bulunduğunu ve hakikî ve zevkli gençlik ise o tarzdaki bahtiyarların gençlikle-ri olduğunu bir kat daha ispat edip, hakikî genç Türkler kimler olduğunu göstereyin.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz. Ve mübârek dualarını bu mübârek Ramazan-ı Şerif'te ve bire bin kazancı kazandıran eyyam ve leyâl-i mübârekede rica ediyoruz.

الْباقِي هُوَ الْباقِي¹

Kardeşiniz

Said Nursî

(Bu defadan evvelce size gönderilen gençler ikaznamesinin bir tetimmesi.)

Birkaç Bîcâre Gençlere Verilen Bir Tenbîh, Bir Ders, Bir İhtarnâmedir.

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesât cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler. Ben de eskiden Risale-i Nur'dan medet isteyen gençlere dediğim gibi, onlara dedim ki:

Sizdeki gençlik katiyen gidecek. Eğer siz daire-i meşruada kalmazsanız, o gençlik zayi olup, başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem âhirette, kendi lezzetinden çok ziyade belâlar ve elemeler getirecek. Eğer

¹ Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Daire-i meşrûa: Meşrû daire, helâl dairesi.

İkaznâme / İhtarnâme: Uyarı, tenbîh yazısı.

Tetimme: Bir yazının arkasına konan ek, tamamlayıcı bölüm.

terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve namusluluk ve taatte sarfetseniz, o gençlik mânen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse, hayat, zâhirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüznler, kederler verir. Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak, hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir.

Hayvan ise, fikri olmadığı için, hazır lezzetini, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor.

İnsan ise, eğer dalâlet ve gaflete düşmüşse, hazır lezzetine, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler, o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Hususan gayr-i meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir.

Demek hayvandan yüz derece lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalâletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kâinatı; bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalâleti noktasında mâdumdur, ölmüştür. Akıl alâkadarlığıyla ona zulümâtlar, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine mâdumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulümâtlar veriyor. Eğer iman hayata hayat olsa, o vakit hem geçmiş, hem gelecek

zamanlar imanın nuruyla ışıklanır ve vücut bulur; zaman-ı hazır gibi, ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve mânevî ezvâkı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor. Bu hakikatin, İhtiyar Risalesi'nde, Yedinci Rica'da izahı var; ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. Hayatın lezzetini, zevkini isterseniz, hayatınızı imanla hayatlandırınız ve ferâizle zînetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz. Her gün ve her yerde ve her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-i mevt ise, size –başka gençlere söylediğim gibi– bir temsil ile beyan ediyorum:

Mesela, burada, gözünüz önünde bir darağacı dikilmiş. Onun yanında bir piyango fakat pek büyük bir ikramiye biletleri veren dairesi var. Biz, buradaki on kişi, alâküllihâl, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, bizi çağıracaklar. Ve çağırma zamanı gizli olmasından, her dakika ya “Gel, idam biletini al, darağacına çık!” veya hut “Gel, milyonlar altın kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış. Gel, al!” demelerini beklerken, birden kapıya iki adam geldi. Biri yarı çıplak, güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zâhiren gayet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor.

Diğer biri de aldatmaz ve aldanmaz, ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: “Size bir tılsım, bir ders getirdim. Bunu okursanız, o helvayı yemezseniz, siz o

Alâküllihâl: İster istemez, mutlaka.

Envâr-ı vücûdiye: Varlık nurları.

Ferâiz: Farzlar.

Tılsım: Sır, şifre.

Vefyât: Vefatlar, ölümler.

darağacından kurtulursunuz. Bu tılsımla o emsalsiz ikramiye biletini alırsınız. İşte, bakınız bu darağacını da, zaten gözünüzle görüyorsunuz ki bal yiyenler oraya giriyorlar ve oraya girinceye kadar da o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar. Ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zâhiren onlar da o darağacına çıkıyorlar; fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca ikramiye dairesine girmek için basamak yaptıklarını, milyonlar, milyarlar şahitler var, haber veriyorlar. İşte, pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve bu işle alâkadar büyük zâtlar yüksek sesle ilân ediyorlar, haber veriyorlar ki o darağacına gidenleri aynelyakin gözünüzle gördüğünüz gibi, bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şek ve şüphe getirmez, görür gibi, gündüz gibi kat'î biliniz." dedi.

İşte, bu temsil gibi, zehirli bir bal hükmünde olan gayr-i meşru dairedaki gençliğin sefahetkârâne zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olan imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulümât kapısı olan kabrin musibetine, aynen zâhiren görüldüğü gibi düşer. Ve ecel gizli olduğu için, genç ihtiyar fark etmeyerek, her vakit ecel cellâdı başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesât-ı gayr-i meşruayı terk edip, tılsım-ı Kur'ânî olan iman ve ferâizi

Aynelyakin: Gözle görüldüğü edinilen bilgi.

Hevesât-ı gayr-i meşrûa: Helâl olmayan, haram olan istekler, arzular.

Saadet-i sermediye: Sürekli, bitmeyen mutluluk; cennet hayatı.

Sefâhetkârâne: Cahilce ve eğlence düşkünü bir şekilde.

elde etmekle ve fevkalâde mukadderat-ı beşer piyango-sundan çıkan saadet-i ebediye hazinesi biletini alacağı-na, yüz yirmi dört bin enbiya¹ (aleyhimüsselâm) ile beraber had ve hesaba gelmeyen ehl-i velâyet ve ehl-i hakikat ve ehl-i tahkik müttefikân haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

Elhâsıl: Gençlik gidecek. Sefahette gitmişse, hem dünyada, hem âhirette binler belâ ve elemeler netice verdiği ve öyle gençler ekseriyetle sû-i istimâl ile, israfat ile gelen evhamlı hastalıkla hastahanelere; veya taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaletanelere; veya mânevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak isterseniz, hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz.

Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı hâlimden, gençlik sâikasıyla israfat ve sû-i istimâlden gelen hastalıktan “eninler”, “eyvahlar” cevabını işittiğiniz gibi, hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençlik sâikasıyla gayr-i meşru dairedeki harekâtın tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüfâtını işiteceksiniz. Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta, ehl-i keşfü’l-kuburun müşâhedeşiyle ve bütün ehl-i

¹ 124 bin nebî, 315 (veya 313) rasûl olduğuna dair bkz.: Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 5/265; İbni Hibbân, es-Sahih 2/77; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir 8/217.

Âlem-i berzah: Kabir hayatı. Dünya ile âhiret hayatı arasındaki ara dönem.

Ehl-i keşfü'l-kubur: Kabirde yatan ölümlerin hâlimden Allah'ın izni ölçüsünde haberdar olan kimse.

Enin: İnilti, inleme.

Mukadderat-ı beşer: İnsanın dünya hayatını değerlendirmesine göre ötede nâil olacağı ebedî, sınırsız nimetler, ihsanlar veya maruz kalacağı elemeler, azaplar.

Müşâhede: Kalb ve ruh gözüyle görme, şahit olma.

Müttefikân: İttifak ederek, oy birliğiyle.

hakikatin tasdikiyle ve şehâdetleriyle, ekser azaplar, gençlik sû-i istîfmalatının neticesi olduğunu bileceksiniz.

Hem nev-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlar-
dan ve hastalardan sorunuz. Elbette, ekseriyet-i mutlaka
ile esefler, hasretlerle “Eyvah, gençliğimizi bâd-i hevâ, bel-
ki zararlı zayı ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız!” diyecek-
ler. Çünkü beş-on senelik gençliğin gayr-i meşru zevki için,
dünyada çok seneler gam ve keder ve berzahta azap ve za-
rar ve âhirette cehennem ve sakar¹ belâsını çeken adam,
en acınacak bir hâlde olduğu hâlde, ²الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ كَهْ سırıyla, hiç acınmaya müstehak olamaz. Çünkü zarara rıza-
sıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir.

Cenâb-ı Hak bizi ve sizi bu zamanın cazibedar fitnesin-
den kurtarsın ve muhafaza eylesin, âmîn...

*Aziz, sıddık, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i
Kur’âniye’de ciddî, hakikî arkadaşlarım,*

Bu yakında hem Isparta’da, hem bu havalide Risale-i
Nur’un İhlâs Lem’aları intişara başladığı münasebetiyle ve
bir-iki küçük hâdise cihetiyle şiddetli bir ihtar kalbe geldi.
Riyâyâya dair Üç Nokta yazılacak:

Birincisi: Farz ve vaciplerde ve şeâir-i İslâmiye’de ve
sünnet-i seniyyenin ittibâında ve haramların terkinde riyâ

¹ Blz.: Kamer sûresi, 54/48; Müddessir sûresi, 74/26, 27, 42.

² Blz.: İmam Rabbânî, el-Mektûbât 2/83 (49. Mektup).

Bâd-i hevâ: Bedava, boşu **Sakar:** Cehennem. (Blz.: **Şeâir-i İslâmiye:** İslâm’ı
boşuna. Kamer S. 54/48, Müddessir S. 74/ 26, 42). temsil eden semboller. İs-
lâm’a has özellikler.

giremez; izharı, riyâ olamaz. Meğer, gayet zaaf-ı iman-la beraber, fıtraten riyâkâr ola. Belki, şeâir-i İslâmiye'ye temas eden ibadetlerin izharları, ihfâsından çok derece daha sevaplı olduğunu, Hüccetü'l-İslâm İmam Gazâlî (radıyallâhu anhu) gibi zâtlar beyan ediyorlar.¹ Sâir nevafilein ihfâsı çok sevaplı olduğu hâlde, şeâire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittibâ-ı sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebâir içinde, haramların terkinde takvâyı izhar etmek, değil riyâ, belki ihfâsından pek çok derece daha sevaplı ve hâlistir.

İkinci nokta: Riyâyaya insanları sevkeden esbabın:

Birincisi: Zaaf-ı imandır. Allah'ı düşünmeyen, esbaba perestîş eder, halklara hodfuruşlukla riyâkârâne vaziyet alır. Risale-i Nur şakirtleri, Risale-i Nur'dan aldıkları kuvvetli iman-ı tahkikî dersiyile esbaba ve nâsa ubûdiyet noktasında bir kıymet, bir ehemmiyet vermiyor ki ubûdiyetlerinde onlara gösterişle riyâ etsinler.

İkinci sebep: Hirs ve tamah, zaaf-ı fakr noktasında teveccüh-ü nâsı celbine medar riyâkârâne vaziyet almayaya sevk ediyor.

¹ Bkz.: el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd dîn 2:319.

Bid'a: Dinde bir aslı olmayıp sonradan ortaya çıkan şey.

Hodfuruşluk: Kendini öne çıkarma, beğendirme.

İhfâ: Saklama, gizleme.

İman-ı tahkikî: Delile dayanarak ulaşılan, sağlam, sarılmaz iman.

İttibâ-ı sünnet: Hz. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) üstün söz, hal, davranış ve buyruklarına uygun bir hayat yaşama.

İzhar: Açığa çıkarma, gösterme.

Nâs: İnsanlar.

Nevâfil: Nafileler, Farz, vacip gibi mecburl olmayan

fakat yapılması güzel ve sevap olan şeyler.

Perestîş etmek: Aşırı düşünmek, taparcasına sevmek.

Şerâfet: Şereflik, şeref.

Tamah: Aç gözlülük, doymazlık.

Zaaf-ı fakr: Fakirlik, muhtaçlık zaafı.

Risale-i Nur'un şakirtleri, iktisat ve kanaat ve tevekkül ve kısmetine rıza gibi, Risale-i Nur'un dersinden aldıkları izzet-i imaniye, inşaallah, onları riyâdan ve dünyaya menfaatleri için hodefuruşluktan men eder.

Üçüncü sebep: Hırs-ı şöhret, hubb-u cah, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannukârâne (haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek) ve tekellüfkârâne (lâyık olmadığı yüksek makamlarda görünmek) tarzını takınmak ile riyâ eder.

Risale-i Nur şakirtleri, "ene"yi, "nahnü"ye tebdil ettikleri, yani enâniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı mânevîsinin hesabına çalışması, "ben" yerine "biz" demeleri; ve ehl-i tarîkatın fenâ fi's-şeyh, fenâ fi'r-resûl ve nefis-i emmâreyi öldürmek gibi riyâdan kurtaran vâsıtaların bu zamanda birisi de "fenâ fi'l-ihvan", yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı mânevîyesi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah, ehl-i hakikatin riyâdan kurtulmaları gibi, bu sırla onlar da kurtulurlar.

Üçüncü nokta: Vazife-i diniye itibarıyla nâsa hüsn-ü kabul ettirmek, o makamın iktiza ettiği yüksek tavırlar ve vaziyetler, hodefuruşluk ve riyâ sayılmaz ve sayılmamalı. Meğer o adam, o vazifeyi, kendi enâniyetine tâbi edip istimâl ede.

Fenâ fi'r-resûl: Tas.: Bütün varlığı ile Hz. Peygamber Efendimiz'e bağlı kalarak hep onu düşünmek.
Fenâ fi's-şeyh: Tas.: Bütün

varlığı ile şeyhe bağlı kalarak hep onu düşünmek.
Hubb-u cah: Makam arzusu, düşkünlüğü.

Nahnü: Arapça'da "biz" anlamında birinci çokluk şahıs zamiri.
Tefevvuk etmek: Üstünlük kurmak, üstün olmak.

Evet, bir imam, imamet vazifesinde tesbihatları izhar eder, ismâ eder; hiçbir cihette riyâ olamaz. Fakat vazife haricinde o tesbihatları âşikâre halklara ıstıttirmeye riyâ girebildiği için, gizlisi daha sevaplıdır.

Risale-i Nur'un hakikî şakirtleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittibâ-ı sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebâirdeki takvâlarında, Kur'ân hesabına vazifedar sayılırlar. İnşaallah riyâ olmaz. Meğer ki Risale-i Nur'a, başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola. Daha yazılacaktı, fakat bir tevakkuf hâli kesti.

Fâş etmek hatırıma gelmeyen bir sırrı, fâş etmeye mecbur oldum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîyi temsil eden has şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi "Ferid" makamına mazhar oldukları için, değil hususî bir memleketin kutbu, belki -ekseriyet-i mutlakayla- Hicaz'da bulunan kutb-u âzâmın tasarrufundan hariç olduğunu.. ve onun hükmü altına girmeye mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımaya mecbur

Fâş etmek: Açıklamak, ifşa etmek.

Ferid / ferdiyât: Sahip olduğu hususiyeti gereği bir benzeri bulunmayan, hiç kimseye bağlı olmaksızın doğrudan doğruya Kur'ân'dan ders alıp, irşad vazifesinde bulunan velî / velilerin velâyet makamı.

İçtinab-ı kebâir: Büyük günahlardan sakınma, uzak durma.

İki imam (imamân): Tas.: Kutb-u âzâmın -gavs-ı âzâmın- sağında ve solunda yer alan, kutupla beraber her zaman ve mekanda kutba bağlı olarak bulunan, kutbun iki veziri. Soldaki imam, sağdaki imama göre daha yüksek dereceye sahiptir. Ve kutup vefat ettiğinde onun yerine geçer. (Bilgi için bkz.: Cürçânî, Târifât, İmamân mad.;

Bursevî, Ruhul-Beyan, Nâs S. tefsiri).

İsmâ etmek: İstıttirmek, sesini duyurmak.

Kutup / kutb-u âzam: En büyük velî, hidayet rehberi, insan-ı kâmil. Tas.: Kutbiyet mertebesini kazanmış olan bir velî aynı zamanda gavsiyeti de hâiz olursa ona "kutb-u âzam" denir.

Tevakkuf: Duraklama, duraksama.

olmuyor. Ben, eskide, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini, o imamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki Gavs-ı Âzam'da, kutbiyet ve gavsîyetle beraber, "Ferdiyet" dahi bulunduğundan, âhîrzamanda, şakirtlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o "Ferdiyet" makamının mazharıdır. Bu gizlenmeye lâayık olan bu sırr-ı azîme binâen Mekke-i Mükەرreme'de dahi -farz-ı muhal olarak- Risale-i Nur'un aleyhinde bir itiraz kutb-u âzamdan dahi gelse, Risale-i Nur şakirtleri sarsılmayıp, o mübârek kutb-u âzâmın itirazını iltifat ve selâm suretinde telâkki edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Evet, kardeşlerim, bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.

âyetinin sırr-ı işârîsiyle, ¹اَلْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ¹ âhireti bildikleri ve iman ettikleri hâlde dünyayı âhirete se-verek tercih etmek ve kırılacak şîşeyi bâki bir elmasa bile-rek rıza ve sevinçle tercih etmek ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli

¹ "Bile bile dünyayı (âhirete) tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3).

Farz-ı muhâl: Olmayacak bir şeyi olmuş gibi düşün-me, varsayma.

Gavs-ı âzam / gavsîyet: Sıkışanlara, darda kalanlara Allah'ın izniyle -Hızır gi-

bi- imdâd eden; velilere de mânevî seyahatlerinde kar-şılaşıkla vartalarda hususî yardımında bulunan büyük veli / büyük velilerin ma-kamı.

İtidal-i dem: Soğukkanlı, dengeli, ölçülü olma.

Kutbiyet: Veliliğin zirvesi. Büyük velilik makamı.

bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırıyla, hakikî müminler dahi bazen ehl-i dalâlete taraftar olmak gibi dehşetli hatada bulunuyorlar. Cenâb-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn...

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ben, pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatim gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğum günde, o hizmetin derecesine göre kalbirimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Hem orada iken, hem burada çok kardeşlerimden aynı hâleti hissettim ve ediyorum. Ve çokları itiraf ediyor ki "Biz de hissediyoruz." derler. Hatta, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığımın sırrı, o bereket imiş.

Hem, İmam Şâfiî'den (*radıyallâhu anhu*) rivayet var ki: "Hâlis talebe-i ulûmun rızıkına ben kefalet edebilirim."¹ demiş. Çünkü rızıklarında vüs'at ve bereket olur.

Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm unvanına Risale-i Nur şakirtleri bu zamanda tam liyakat göstermişler. Elbette, şimdiki açlık ve kahta mukabil

¹ el-Kudâî, *Müsnedü's Şihâb* 1:244; el-Kannûcî, *Elcedü'l-ulûm* 1:98; el-Munâvî, *Fezzu'l-kadir* 6:175.

Dimağ: Beyin, zihin, akıl. **Kefalet etmek:** Kefil olmak. **Vüs'at:** Genişlik.
Inbisat: Genişleme, yayılma, ferahlama. **Talebe-i ulûm:** İlim talepler, öğrenciler.

Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır.

Evet, her tarafta bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalâlet bundan istifade eder. Ehl-i diyanet de kendini mâzur bilir, "Zarurettir, ne yapalım." der.

Demek ki Risale-i Nur şakirtleri, bu açlık ve zaruret musibetine karşı yine Nurla mukabele etmeli. Her şakirdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil; belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da hizmete ciddî devamla olur.

Size yazmıştık ki muarızlara adâvetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takvâ, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki: Risale-i Nur'un zararına ve şakirtlerinin salâbet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler, niyet-i hâliseyle girmezse, belki fütur verirler. Eğer enâniyetli ve hodefuruş ise, Risale-i Nur şakirtlerinin metanetlerini kırarlar, nazarlarını Risale-i Nur'un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet lâzımdır.

Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler: Baba-oğul Ahmed Nazif, Salâhaddin. Bu iki zât Risale-i Nur'un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle birisi,

Adâvet: Düşmanlık.
Fütur: Gevşeklik, usanç.

Hodefuruş: Kendini beğenmiş.
Salâbet: Sağlamlık, kararlılık.

Zaruret-i maişet: Geçim zorunluluğu, yaşama mecburiyeti.

yani oğlu Kars'ta durup hem Van'a, hem Erzurum'a, hem Konya'ya, hem buralara –size leffen gönderdiğim mektup gibi– muhaberelele tesirli bir surette çalışıyor; tam bir Abdurrahman'dır.

Kardeşiniz
Said Nursî

(Risale-i Nur şakirtlerinden Hâfız Tevfik, Mehmed Feyzi, Emin, Hilmi, Kâmil'in bir fıkrasıdır.)

Gavs-ı Âzam'ın, Üstadımız hakkında فَإِنَّكَ مَخْرُوسٌ بَعْنِ الْعِنَايَةِ¹ fıkrasıyla, inâyet ve teshile mazhar olduğuna ve tevafuk, Risale-i Nur'un kerametinin bir madeni bulunduğuna pek çok emârelerden, bu bir-iki gün zarfında, küçük ve latîf, fakat kat'î kanaat veren cüz'î hâdiselerin tevafukunda gözümüzle gördüğümüz inâyet-i rabbâniyenin numûnelerinden beş-altısını beyan ediyoruz ki onlar, bu iki gün zarfında beraber vuku bulmuş.

Birincisi: Dün, Üstadımıza, Risale-i Nur'a ait üç hizmet lâzım geldi. Kimse de yok. Biz de uzaktayız. Merdivenden inip, bir çocuğu bulup, bizlere göndermek niyetiyle kapıyı açtı. Risale-i Nur'un o hizmetini görecekle fevkalâde bir tarzda, dakikasıyla, üç şakirdi kapıya geldiler.

İkincisi: İki seneden ziyade Risale-i Nur'un mühim parçaları, Risale-i Nur'un berekâtıyla hanesi yangından

¹ Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın. Bkz.: el-Gümüshânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli) s.562.

Gavs-ı Âzam: "En büyük velî" anlamında Hz. Abdülkadir Geylânî'nin lâkabı (k.s.).
Leffen: Sarılmış olarak, zarf veya mektup içine koyarak.
Teshil: Kolaylaştırma.

kurtulan Hâfız Ahmed kendine yazdırıp, başka bir kaza ve nahiyede bulunan bir-iki zât, onları istinsah için aldılar. İki seneden beri ellerinden kaçırıp, mahcubiyetlerinden haber vermedikleri için hem biz, hem Hâfız Ahmed, merak, hem hiddet ediyorduk. O kitaplar, bugün geldiği aynı vakit, dün aynı saatte, Üstadımıza, beş seneden beri, her birkaç gün zarfında kolaylık için bir parça yemek pişirmekle hatırını soruyordu. İki seneden beri o âdeti terk etmişti.

Hem komşuluktan da başka yere nakletmesiyle, iki senedir o âdet terk edilmişken, yine dün, o aynı saatte, iki sene evvelki aynı âdetiyle, o zâtın hanesinden, aynen eskisi gibi, küçücük bir hatır sormak nev'inde oğlu getirdi. Üstadımız dedi: "İki sene evvelki âdete lüzum kalmamış; siz de komşuluktan gitmişsiniz." dedi. Bugün aynı vakitte, o Hâfız Ahmed'in yazdırdığı kaybolan kitaplar, mükemmel bir surette istinsahla beraber geldi. Bizde şüphe bırakmadı ki bu latîf tevafuk da, Risale-i Nur hakkındaki inâyetin bir cilvesidir.

Üçüncüsü: Üstadımız, aynı yine bugün Emin'e dedi: "Üç-dört aydır her hafta karyesinden buraya gelen hane sahibesi gelmedi, kirasını dört aydır almadı. Her hâlde cevap gönderin gelsin, alsın." dediği aynı dakikada, dört aydan beri yanına gelmeyen o hane sahibesi kapıyı vurdu, geldi. Beş aylık kirasını aldı. Üstadımız, bu hâdise-i inâyetten memnuniyeti için, uzak bir nahiyeden gelen,

Hâdise-i Inâyet: Cenâb-ı olduğı hâdise, olay.
Hakk'ın inâyetinin tecelli **İstinsah:** Çoğaltma, kopya-
ettiği, yardım ve desteğinin lama.

Karye: Köy.

yuvarlak, hiç görmediğimiz ve burada bulunmayan bir küçük ekmeği o hane sahibesine verdi. Aynı vakitte, yirmi dakika zarfında, burada bulunmayan aynı ekmekten, iki sene Risale-i Nur'un iki kitabını alıp mütalâasının mânevî ücretinden binde bir ücret olarak geldi. Ve bir parçacık aşure çorbasını dahi yine o ev sahibesine verdi. Aynen, o aşurenin on misli kadar, latif üç ekmek, yine iki sene iki kitabın okunmasına binde bir ücreti diye geldi. Gözümüzle gördük.

Hem yine Üstadımız, bugün o hane sahibesine, yedi senedir adını bilmediği için "İsmin nedir?" diye sormuş. O da demiş: "Hayriye'dir." Hayriye isminde olmak tevafukuyla, iki saat sonra, Hayri namında Risale-i Nur'un bir şakirdi, haberimiz yokken İstanbul'a gitmiş. Hem ticaret münasebetiyle iki mühim şakirtler dahi gidip geç kaldılar. Maddî, mânevî fırtınalar münasebetiyle Üstadımız onları, hem oradaki mühim bir şakirdi çok merak ediyordu. Bugün o Hayri, iki saat Hayriye'den sonra geldi; o üç şakirt hakkındaki merakı izale ettikten sonra dört aydan beri devam eden "tefarik" namında Üstadımızın bir kokusu bugün bitmişti Hayri'nin elinde bir küçük şişe... Dedi: "Size tefarik getirdim." Biz de bu küçük, latif tefarikteki tevafuka "Barekâllah!" dedik.

Bu iki gün zarfında bu küçücük numûneler gibi, Üstadımız, Mu'cizât-ı Ahmedîye'nin tashihatıyla meşgul olduğu için, bunlardan başka çok numûneleri görmüş. Madem iki günde böyle inâyetin cilvelerini görüyoruz; Risale-i Nur

dairesi içinde dikkat edilse, herkes kendi nefsinde hizmeti derecesinde böyle numûneleri görebilir.

Hafız Tevfik	Hilmi	Kâmil	Hayri	Mehmed Feyzi	Emin
Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet

Gözümüzle gördük.

Evet; ben de tasdik ediyorum.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şiddetli kışta ve mânevî, dehşetli, ayrı tarz bir kışta ve nev-i beşer ictimâî hayatında müthiş kanlı diğer tarz bir kışta, çırpınan bîcârelere rikkat-i cinsiye ve şefkat-i nev'îye cihetinden gayet derecede bir hüzün ve elem hissettirdim. Çok yerlerde beyan ettiğim gibi, yine Erhamû'r-râhimîn ve Ahkemülhâkimîn olan onların Hâlık-ı Kerîm ve Rahîm'in hikmet ve rahmeti, benim kalbimin imdadına yetti. Mânen denildi ki:

"Senin bu şiddet-i teessürün, o Hakîm ve Rahîm'in hikmetini, rahmetini bir nevi tenkit hükmüne geçer. Rahmet-i ilâhiyeden ileri şefkat olunmaz. Hikmet-i rabbâniyeden daha ekmel hikmet, daire-i imkânda olamaz. Âsiler, cezalarını;

Ahkemül'l-hâkimîn: En iyi hüküm sahibi Cenâb-ı Hak.

Daire-i imkân: Varlıkian kendinden olmayan, yaratılan her şey. Varlık âlemi.

Ekmel: En mükemmel.

Erhamû'r-râhimîn: Merhametlilerin en merhametlisi Cenâb-ı Hak.

Hakîm: Her şeyi yerli yerince yapan Hz. Allah.

Hâlık-ı Kerîm: Pek cömert olan, sınırsız kerem sahibi Yüce Yaratıcı.

Rahîm: Kullarına karşı sonsuz lütuf ve merhamet eden, onları gözetken Hz. Allah.

Rikkat-i cinsiye / şefkat-i nev'îye: İnsan olmaktan kaynaklanan şefkat, merhamet, acıma duygusu.

mâsumlar, mazlumlar, zahmetlerinden on derece ziyade mükâfatlarını alacaklarını düşün. Senin daire-i iktidarının haricinde olan hâdisâta, O'nun merhamet ve hikmet ve adaleti ve rubûbiyeti noktasında bakmalısın." Ben de o lüzumsuz şiddetli elem-i şefkatten kurtuldum.

Otuz sene evvel aşâirlerde gezerken, böyle suâl ettiler:

"Acaba şu zaman ve dehrin şikâyetindeki –hatta büyük zâtlar ve evliyalar dahi felekten ve zamandan şikâyet ediyorlar– ondan, Sâni-i Zülcelâl'in sanat-ı bedîine itiraz çıkmaz mı?

Cevap: Hayır ve asla! Belki manası şudur: Güya şikâyetçi der ki: "İstediğim emir ve arzu ettiğim şey ve teşehhî ettiğim hâl, hikmet-i ezeliyenin düsturuyula tanzim olunan âlemin mahiyeti müstait değil ve inâyet-i ezeliyenin per-geliyle nakşolunan feleğin kanunu müsait değil ve meşiet-i ezeliyenin matbaasında tab olunan zamanın tabiatı muvâfık değil ve mesâlih-i umumiyeyi tesis eden hikmet-i ilâhiye razı değildir ki şu âlem-i imkân, Feyyaz-ı Mutlakın yed-i kudretinden, şu ukûlümüzün hendesiyle ve tehevvisümüzün iştahıyla istediğimiz her bir semeratı koparsın. Verse de tutamaz, düşse de kaldıramaz."

Âlem-i imkân: Varlıklar kendinden olmayan, yaratılan her şey. Varlık âlemi.

Aşâir: Aşiretler.

Dehr: Zaman.

Felek: Baht, tâlî.

Feyyaz-ı Mutlak: Sınırsız bolluk ve bereketler lütfe-den Hz. Allah.

Hikmet-i Ezeliye: Zamanları aşan, sınırsız ve sonsuz hikmet.

İnâyet-i ezeliye: Cenâb-ı Hakk'ın ezeli, sonsuz desteği, yardımı.

Mesâlih-i umumiye: Genel maslahatlar, faydalar.

Meşiet-i ezeliye: Cenâb-ı Hakk'ın ezeli, sonsuz dilemesi.

Müstaid: Hazır, hazırıklı.

Rubûbiyet: Cenâb-ı Hakk'ın her şeyi kuşatan idaresi, terbiyesi.

Sanat-ı bedî: Eşsiz, mükemmel sanat.

Sâni-i Zülcelâl: Her şeyi mükemmel ve harika yapan Ulu Allah.

Tehevvis: Heves, heveslenme.

Teşehhî etmek: Çok arzulamak, hırsla istemek.

Ukûl: Akıllar.

Yed-i kudret: Kudret eli.

Evet, bir şahsın tehevüsü için büyük bir daire-i muhita hareket-i mühimmesinden durmaz.

İşte, otuz sene evvelki cevaba, Risale-i Nur dahi zelzeleler bahsinde böyle küçük bir hâşiye ilhak ediyor ki her bir unsurun, maddî ve mânevî kış ve zelzele gibi hâdiselerin, yüzer hayırlı neticeleri ve gayeleri varken, şerli ve zararlı birtek neticesi için onu vazifesinden durdurmak, o yüzer hayırlı neticeleri terk etmekle, yüzer şer yapmak, tâ bir tek şer gelmesin gibi, hikmete, hakikate, rubûbiyete münafi olur. Fakat, küllî kanunların tazyikinden feryat eden fertlere, inâyât-ı hâssa ve imdâdât-ı hususiye ile ve ihsânât-ı mahsusa ile Rahmânürrahîm, her bîcârenin imdadına yetiştirir. Dertlerine, derman yetiştirir. Fakat o ferdin hevesi ile değil, hakikî menfaatiyle yardım eder. Bazen, dünyada istediği bir cama mukabil, âhirette bir elmas verir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Birden ruhuma gelmiş bir endişeyi beyan ediyorum.

Ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un elmas kılıçlarına mukabele edemedikleri için, şakirtleri içinde, derd-i maişet cihetinden ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek –meşrepler veya hissiyatları muhalefetinden zayıf damarları bulup– şakirtleri içindeki tesânüdü sarsmak

Daire-i muhita: Büyük, geniş daire.

ihsânât-ı mahsusa: Cenâb-ı Hakk'ın hususî ihsanları, iyilikleri.

inâyât-ı hâssa / imdâdât-ı hususiye: Cenâb-ı Hakk'ın hususî destekleri, yardımları.

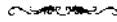
Münâfi: Aykırı, zıt.

Rahmânü'r-Rahîm: Yaratıklarına karşı merhamet ve ihsanı çok fazla olan, daima sonsuz ve sınırsız şefkat ve merhamet eden Hz. Allah.

istediklerini hissettim ve anladım. Sakın, çok dikkat ediniz, içinize bir mübâyenet düşmesin. İnsan hatadan hâli olamaz; fakat tevbe kapısı açıktır.

Nefis ve şeytan, sizi, kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevkettiği vakit, deyiniz ki: “Biz, değil böyle cüz’î hukukumuzu, belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi Risale-i Nur’un en kuvvetli râbitası olan tesânüde feda etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibarıyla dünyaya, enâniyete ait her şeyi feda etmek vazifemizdir.” deyip nefsinizi susturunuz. Medar-ı nizâ bir mesele varsa meşveret ediniz. Çok sıkı tutmayınız; herkes bir meşrepte olmaz. Müsamahayla birbirine bakmak şimdi elzemdir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Her vakit ihtiyat iyidir. Zaten Hazreti İmam Ali (radıyallâhu anhu) de kerametkârane bize ihtiyatı tavsiye ediyor. Şimdi, Şark tarafında yeni bir hâdise: Bir şeyh tarafından, kendi müridleri ve halifeleri vâsıtasıyla din lehinde, eskiden beri meşhur olmuş Şeyh Ahmed namında türbedâr-ı nebevî tarafından vasiyetname-i Peygamberî (aleyhissalâtü vesselâm) namında bir eser; o havalide gezmiş, inişar etmiş. Oralarda çalışan kahraman Selâhaddin’i bir derece ihtiyata sevkedip, bütün siyasetlerin fevkinde ve

Kerametkârane: Kerametli bir tarzda.

Medar-ı nizâ: Çekişme, kavga sebebi.

Mübâyenet: Ayrılık, uyuşmazlık.

Şark: Doğu.

siyasetlere tenezzül etmeyen Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmek için, daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş. Bugün, beş ay, Ankara'ya bir vazifeyle gitmek için buraya geldi. Bir hafiye onu takip edip o da arkasından girdi. Ben o casusa, Selâhaddin kalktıktan sonra, dedim ki:

Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz. Biz ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz. Bizden zarar tevehhüm etmek divaneliktir.

Evvelâ: Kur'ân bizi siyasetten men etmiş, tâ ki elmas gibi hakikatleri, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.

Sâniyen: Şefkat, vicdan, hakikat bizi siyasetten men ediyor. Çünkü tokata müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz mâsum bîçâre, çoluk-çocuk, zayıf, hasta, ihtiyarlar var. Belâ ve musibet gelse, o sekiz mâsumlar o belâyâ düşecekler. Belki o iki münafık dinsiz, daha az zarar görecek. Onun için, siyaset yoluyla, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında, neticenin husulü de meşkûk olduğu hâlde girmek, Risale-i Nur'un mahiyetindeki şefkat, merhamet, hak, hakikat şakirtlerini men etmiş.

Hafiye: Casus, ajan.

Husûl: Meydana gelme, olma.

Meşkûk: Şüpheli.

Tevakkuf: Duraklama, duraksama.

Tevvehhüm etmek: Sanmak, zannetmek, vehmetmek.

Sâlisen: *Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adâvet etmek, en dinsizleri de onun dindârâne, hakperestâne düsturlarına taraftar olmak gerektir. Meğer ki bütün bütün millete, vatana, hâkimiyet-i İslâmiye'ye hıyanet ola.*

Çünkü bu millet ve vatan, hayat-ı içtimaiyesi ve siyasiyesi anarşilikten kurtulmak ve büyük tehlikelerden halâs olmak için, beş esas lâzım ve zarurîdir:

Birincisi: Merhamet.

İkincisi: Hürmet.

Üçüncüsü: Emniyet.

Dördüncüsü: Haram ve helâli bilip haramdan çekilmek.

Beşincisi: Serseriliği bırakıp itaat etmelidir.

İşte Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit bu beş esası temin edip, hem âsâyişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler katiben bilsinler ki onların ilişmesi, anarşilik hesabına, vatan ve millete ve âsâyişe düşmanlıktır. İşte bunun hülâsasını o casusa söyledim. Dedim ki:

“Seni gönderenlere böyle söyle. Hem de ki: On se-kiz senedir bir defa kendi istirahati için hükûmete mü-racaat etmeyen ve yirmi bir aydır dünyayı hercümerç eden harplerden hiçbir haber almayan ve çok mühim

makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istiğna edip kabul etmeyen bir adama, ondan korkup, tevehhüm edip, dünyanıza karışmak ihtimali ile evhama düşüp tarassutlarla sıkıntı vermekte hangi mana var? Hangi maslahat var? Hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki ona ilişmek divaneliktir.” dedik. O casus da kalktı gitti.

Umum kardeşlerimize, hususan erkânlara ve matbaacılar, hususan Hizb-i Nuriye'nin nâşirleri olan Hâfız Ali, kahraman Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve rüfekalarına birer birer selâm ediyoruz.

Aziz, sıddık, mücâhid kardeşlerim Hasan Âtîf ve sâdık rüfekası,

Evvelâ: Bu şuhûr-u selâse-i mübârekenizi tebrik ediyoruz. Sizin kalemlerinizin yadigârları ve Risale-i Nur'dan ayrılmamak ve sebat etmek senetleri olan yazılarınızı.. ve dininizi dünyanın çok fevkinde tutmanıza işaret veren dünya sureti üstündeki çizgilerinizi.. ve iman hizmetinde daîma sebat etmenize vesikalar hükmündeki imzalarınızı.. kemâl-i memnuniyetle aldık; kabul ettik. Cenâb-ı Hak sizlerle, hazine-i rahmetinden onların hurufatı adedince defter-i a'mâlinize haseneler yazsın, âmîn...

Aziz kardeşlerim! Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi o gibi risalelerin dersine havale

Hurufât: Harfler.

Rüfekâ: Arkadaşlar, yoldaşlar.

Rüfekâ: Arkadaşlar, yoldaşlar.

Tarassut: Gözetleme, gözetim.

edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki *mesleğimiz, sırr-ı ihlâsa dayanıp, hakâik-i imaniye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabet ve tarafgirliğe ve mübarezeeye sevkeden hâlâtтан tecerrüt etmeye mesleğimiz itibarıyla mecburuz.* Binler teessüf ki şimdi müthiş yılanların hücumuna mâruz bîçâre ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek, birbirini tenkitle, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar.

Gayet muhlis kardeşimiz Hasan Âtîf'ın mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vaiz, Risale-i Nur'a zarar verecek bir vaziyette bulunmuş. Benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçârenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen bir sünneti (sakal) terk ettiğim bahanesiyle şahsımı çürüttüp, Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: Ben, Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı Âzam'la bağlı olan Kur'ân-ı Azîmüşşân'la bağlanmış bir hakikî tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellâllik elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez.

Arş-ı Âzam: Yerde ve gökte, maddi ve mânevî bütün varlıklarla alakalı ilâhî emir, irade ve işleyişin ilk tecelli ve zuhur mahallî sayılan, fakat mahiyetini sadece

Cenâb-ı Hakk'ın bilebileceği yüce bir âlem.

Dellâllik: Bir şeyi delilleriyle gösterme, ilan etme.

Sirayet etmek: Bulaşmak, yayılmak.

Tecerrüd etmek: Sınırlamak, uzaklaşmak.

Tenzil etmek: İndirmek, düşürmek.

Sâniyen: O vâiz ve âlim zâta benim tarafımdan selâm söyleyiniz. Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını, başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de o zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münâzaraya sevketmeyiniz. Hatta tecavüz edilse de beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun, madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha müthiş düşman ve yılanlar var.

Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur kimseyi incitmez, ışıyla okşar. Ve bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enâniyeti de varsa, enâniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ¹وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا¹ düsturunu rehber ediniz.

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur'a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da affediniz. Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarîkata mensup Müslümanlar; şimdi bu acîb zamanda, imanı bulunan ve hatta fırak-ı dâlleden bile olsa onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden Hristiyan bile olsa, onlarla medar-ı nizâ noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi; hem bu acîb zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor.

¹ "O kullar, boş söz ve işlere rastladıklarında vakarla oradan geçip giderler." (Furkan sûresi, 25/72).

Ve Risale-i Nur'un âlem-i İslâm'da intişarına karşı hayat-ı içtimaiye ve siyasiye cihetinde mâniler çıkmamak için, Risale-i Nur şakirtleri musalâhakârâne vaziyete almaya mükelleftirler.

Sakin hocaların Cuma ve cemaatlerine ilışmeyiniz. İştirak etmeseniz de iştirak edenleri tenkit etmeyiniz. Gerçi, İmam Rabbânî demiş ki: "Bid'a olan yerlere girmeyiniz." Maksudı, "Sevabı olmaz." demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü Selef-i Salihîn'den bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebâire mâruz kalırsa, halvethanesinde bulunması lâzımdır.

Sâlisen: Hasan Âtîf'ın mektubunda, cesur ve sebatkâr zâtlardan-ki "efeler" tâbir ediyor-bahis var. Biz, o cesur, sebatkâr yeni kardeşlerimizi ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat *Risale-i Nur dairesine girenler, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesânüdüne cidden çalışmaya sarfedip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikat-perestlik sıddıkiyetindeki fedakârlık elmasına çevirmek* gerektir.

Evet, mesleğimizde, ihlâs-ı tâmmeden sonra en büyük esas, sebat ve metanettir. Ve o metanet cihetiyle

Bid'a: Dinde bir aslı olmayıp sonradan ortaya çıkan şey.

İhlâs-ı tâmm: Yaptığını herhangi bir gaye, menfaat gözetmeden tamamen Allah emrettiği için yapma.

Kebâir: Büyük günahlar.

Metânet: Kararlılık, dayanıklılık, sağlam duruş.

Musalâhakârâne: Etrafıyla barışık hareket eder tarzda.

Sebat: Kararlılık, yerinde sağlam durma.

Selef-i sâlihîn: Ehl-i Sünnet'in ilk dönem rehberleri;

güvenilir, dürüst ilim sahipleri.

Sıddıkiyet: Cenâb-ı Hakk'tan geleni hemen özümseyebilme; tertemiz, dupduru olma, sadâkat ve doğrulukta en ileri seviye.

şimdiye kadar çok vukuat var ki öyleler, her biri yüze mukabil bu hizmet-i nuriyede muvaffak olmuş âdi bir adam ve yirmi otuz yaşında iken, altmış-yetmiş yaşında ki velilere tefevvuk etmişler var.

Hem bir adam, kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-i mütesânideye girdikten sonra, onların istirahatini ve sarsılmamalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti istimâl edemez.

¹ سِيرُوا عَلَى سَيْرِ أَضْعَفِكُمْ hadis-i şerifinin sırrıyla hareket etmek, hem şimdilik, bu müşevves vaziyetlerde çok zararlı, hem hocaları, hem ehl-i siyaseti Risale-i Nur'a karşı cephe almaya ve tecavüz etmeye sebebiyet veren şapka ve ezan meseleleri ve Deccal ve Süfyan unvanları, Risale-i Nur şakirtleri yabanîlere karşı lüzumsuz medar-ı bahis ve münazaa edilmemek lâzımdır ve ihtiyat etmek elzemdir ve itidal-i demmi muhafaza etmek vaciptir. Hatta, sizde cüz'î bir ihtiyatsızlık, buraya kadar bize tesir ediyor.

Risale-i Nur, bir daire değil; mütedâhil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahipler ve haslar ve nâşirler ve

¹ "Sizden en zayıf olanların durumuna göre hareket ediniz." es-Sehâvî, el-Makâsîdül-hasene s.246; Aliyyü'l-kârî, el-Masnû' s.112; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 1/563.

Cemaat-i mütesânide: Birbiriyle dayanışma içinde olan cemaat, topluluk.

Deccal: Ahirzamanda geleceği bildirilen insanlara, ahlâka ve tevhid düşüncesi-ne savaş açacak inkâr düşüncesini yayacak şahıs veya hükmi şahsiyet.

İtidal-i dem: Soğukkanlı, dengeli, ölçülü olma.

Medar-ı bahis ve münâzaa: Söz konusu ve mücadele, çekişme sebebi.

Müşevves: Karmakansık, dağınık.

Mütedâhil: İçice.

Süfyan: Âhırzaman'da İslâm ümmeti içinden çıkıp, insanları aldatarak dinden uzaklaştıracak olan şahıs.

Tefevvuk etmek: Üstünlük kurmak, üstün olmak.

Vâcip: Gerekli, kesin.

talebeler ve taraftarlar gibi tabakatları var. Erkân dairesine liyakatı olmayan Risale-i Nur'a muhalif cereyana taraftar olmamak şartıyla; daire haricine atılmaz. Hasların hâsiyeti, zıt bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben taraftar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusurla düşman sınıfına iltihak etmemek için, dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve haslarındaki esrarlar ve nazik tedbirlere onları teşrik etmemek gerektir.

بِسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ³

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin Miracınızı tebrik ve Miraç Sahibi'nin (aleyhissalâtu vesselâm) sünnet-i seniyyesine sizi ve bizi tam muvaffak eylemesine rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz. Size, bu bir-iki gün zarfında, nazar-ı dikkati celbeden bir-iki küçük meseleyi yazıyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur şakirtlerinin bir kısmı bekâr kalmaklığın çok sebeplerinden bir sebebini gösteren bir

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

³ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

hâdis: Bugünlerde, gençlik darbesini yiyen ve bekâr kalan ve teselli bulmak için Risale-i Nur'la alâkadarlığa çalışan ve mühim bir mektepte ders almaya meşgul ve ehemmiyetli bir adamın kerîmesi bulunan hanıma icmâlen bir hakikat söyledim. Belki o havalide bazılara faydası var diye yazıyorum.

Dedim ki: Madem gençlik darbesini yedin, bir vazife-i fitriye olan tenasül kanununa daha girme. Çünkü o vazife-nin mukabilinde ücret olarak erkeğin aldığı muvakkat lezzet ve keyif bir derece bidayette kâfi geliyor. Fakat, bîçâre kadın, o vazife-i fitriyede, bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene veledin meşakkatine, beslemesine ve açık saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadâkatsizlik ittihâmı ve kocasının da gözü dışında olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve vicdanî azaplara mukabil, izdivaçta aldığı muvakkat bir keyif ve lezzet, bu bozuk zamanda, ona, o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor. Ve bilhassa, "küfüvv-ü şer'i" tâbir edilen, birbirine seciyeten veya diyaneten liyakat bulunmadığından, daha ziyade azap çektirir. Ve bilhassa terbiye-i İslâmiye haricinde, Müslüman namı altında olanlar, imandan gelen hürmet ve merhamet-i mütekaabileyi bulamadıklarından, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi mahvediyor, cehennem azabını çektiriyor.

Diyaneten: Dindarlık olarak.

Küfüvv-ü şer'i: Evlenecek adayların dindarlık nokta-

sında birbirine denk ve lâayık olması.

Merhamet-i mütekaabile: Karşılıklı merhamet.

Seciyeten: Karakter, huy olarak.

Tenasül: Çoğalma, üreme.

Hem peder, hem vâlide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil, yalnız veledin dünyada, kemâl-i hürmet ve itaatle şefkatlerine ve hizmetlerine bedel, hâlis bir hürmet ve sâdikane bir itaat ve vefatlarından sonra, salâhatiyle ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'mâline hasenât yazdırmak ve on beş seneden evvel mâsumen ölmüşse onlara kıyamette şefaathçi olmak ve cennette, onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise, terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan, belki yirmiden, belki kırktan bir çocuk ancak peder ve vâlidesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendâneyi gösterir. Mütebâkisi, endişelerle, şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sâdik dostlar olan peder ve vâlidesine vicdan azabı çektirir. Ve âhirette de dâvâcı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaath yerinde, şekvâcı olur.

İkinci mesele: Dünkü gün, beş tevâfuk-u latîfeden kat'î bir kanaat bize geldi ki en cüz'î ve ehemmiyetsiz işlerimizde de inâyetkârâne bir dikkat altındayız.

Birincisi: Ben kapıya çıktığım vakit, me'mulün hilâfında, Risale-i Nur şakirtlerinden dört tane Ahmed'ler,

İnâyetkârâne: Gayet ihtimamla yardım eder bir tarzda.

Me'mul: Umulan, ümit edilen.

Mimsiz medeniyet: Değersiz medeniyet. "Medeniyet" kelimesinin başındaki "m"

ve "e" harfi (Osmanlıca'da mim harfi) olmazsa "değersizlik, alçaklık" anlamında "deniyet" kalır.

Mütebâki: Geriye kalan, diğer.

Sâdikâne: Sadâkatle.

Salâhat: Sâlih, dindar, faziletli olma.

Tevâfuk-u latîfe: Güzel, hoş tevâfuk; uygun gelme.

Vaziyet-i ferzendâne: Bir evlâda yakışır, yaraşır bir vaziyet.

bana alâkadar birer maksadı yapacak; birden, beraber kapıya geldiler: iki tane köylerden, ikisi de burada ayrı ayrı mahallelerden.

Hem yine, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi, Köroğlu Ahmed'e bir miktar yoğurt, hem teberrük, hem tayin olarak verdik. Daha elinde yoğurdu tutarken, Risale-i Nur'un mâsum talebelerinden Hilmi'nin mahdumu Ahmed, elinde, öteki Ahmed'e verdiğim miktar yoğurtla kapıyı açtı. Risale-i Nur talebelerinden altı Ahmed'in bir günde bu çeşit tevafukı, tesadüfe benzemez; belki o Ahmed'lere nazar-ı dikkati celbeden bir işarettir.

İkincisi: Muhacir, fakir bir kadın benden bir teberrük istedi. Ben de bir gömlek verdim. Beş dakika sonra, aynı isimde bir kadın, bir gömleği bana kabul ettirmek için mühim bir vâsitayı bulup gönderdi. Tevafuk hatırı için kabul ettim.

Hem aynı gün, bazı müstahak zâtlara yarı yağımı verirken kap fazla almış, pek azı bana kaldı. Aynen, onlar daha o yağ almadan –benim niyetimde– bana kalacak miktar kadar uzak bir köyden kitaplarımı okumak mukabiline geldi. Onu da o tevafuk hatırı için kabul ettim.

Üçüncüsü: Aynı günde ben, at üzerinde seyahate (gezme) giderken, arkamda bir atlı süratle geliyor. İndi, ayağıma, üzengiye sarıldı: tanımadığım bir adam. Dedim: "Sen kimsin, bu kadar dostluk gösteriyorsun?" Dedi: "Ben Kuzca hatibiyim." Hâlbuki Kastamonu'da hiç bu namda bir karye

bulunduğunu bilmiyordum. Sonra geldim. İki Ispartalı asker yanıma geldiler. Birisi dedi: “Ben Kuzca hatibinden sana mektup getirdim.”

Bu acib tevafuk bana, bu iki ayrı ayrı vilâyette, hem böyle tevafuk etmeleri, Risale-i Nur hizmetinde sadâkatle çalışmalarına bir işarettir.

Bu münasebetle Sabri, Kuzca hatibine, benim tarafımdan çok selâm etsin. Onu has talebeler içinde mânevî kazançlarıma şerik ediyoruz. Hususî mektup yazmak âdelimiz olmadığından, ona ayrıca mektup yazamadığımızdan gücenmesin. Tatlı bir tevafukun meyvesini, aynı gün daha şirin bir tarzda gördüm. Şöyle ki:

İki asker, kemâl-i sevinçle, gayet dostâne, “Sen Ispartalısın, bizim hemşehrimizsin.”

Ben de dedim: “Maaliftihar, her cihetle Ispartalıyım. Isparta taşıyla, toprağıyla benim nazarımda mübârektir, benim vatanımdır ve her biri yüze mukabil, yüzer ve binler hakikî kardeşlerimin meskat-ı re’sleridir.”

Evet, bu havaliye gelen Ispartalılar asker olsun, başkalar olsun, ekseriyet-i mutlakayla beni hemşehri biliyorlar. Hangisi benimle görüşüyor, “Sen Ispartalı mısın?”

Ben de diyorum: “Maa’l-iftihar, ben Ispartalıyım.” Ve Isparta’da o kadar hakikî kardeşlerim ve akâriblerim var ki meskat-ı re’sim olan Nurs karyesine pek çok cihetlerle tercih ediyorum. Ve büyük Isparta’nın bir küçük evlâdı hükümünde olan Ispartit nahiyemize, büyük Isparta’nın birtek

köyünü tercih ediyorum. O kadar hâlis, kahraman kardeşleri bana veren Isparta, taşı da toprağı da bana ve belki Anadolu'ya mübârek olmuş. İnşallah, hem Anadolu'ya hem âlem-i İslâm'a neşrettikleri Nur tohumları birer rahmete mazhar olur, sümbül verir. Hem gıda, hem ziya, hem devâ olup mânevî galâ ve veba ve zulmü ve zulmeti dağıtır.

Dördüncüsü: Sâbık üç tevafuku yazdıktan sonra, büyük Hâfız Ali'nin gayet güzel mektubuyla, Hulûsi-i Sâlis Abdullah Çavuş'un mânidar mektubu ve Hulûsi Bey'in ve Kâtip Osman'ın kıymetli mektuplarını aldım. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı şu fıkra, Konya âlimlerinin Risale-i Nur'u yazmakta ve takdir etmekte olduklarını ve tefsir sahibi Hoca Vehbi'nin (*rahmetullâhi aleyhi*) Risale-i İhlâs karşısında mağlûbiyetle beraber, Risale-i Nur'a karşı hayran ve takdîrkar olması münasebetiyle, Hâfız Ali demiş:

“Risale-i Nur'un bir kerametidir, öküze et ve arslana ot atmaz. Öküze ot verir, arslana et verir. O arslan Hocanın en evvel İhlâs Risaleleri eline geçmiştir.”

İşte, Hâfız Ali'nin bu mektubunu aldığımdan ya altı, ya yedi gün evvel, Karadağ'dan inerken, birden diyordum: “Yahu, ata et, arslana ot atma; arslana et, ata ot ver.”

Bu kelimeyi beş-altı defa hoşuma gitmiş, tekrar ediyordum. Ya Hâfız Ali benden evvel yazmış, bana da söylettirdi; veyahut ben evvel söylemişim, ona yazdırılmış. Yalnız bu garip tevafukta bir farkımız var. O, “öküze ot” demiş, ben “ata ot” demişim.

Galâ: Pahalılık.

Hulûsi-i Sâlis: “Üçüncü

Hulûsi” manasında Üstad Hazretleri'nin Abdullah Çavuş Abi'ye verdiği unvan.

Sâbık: Geçen, önceki.

(Medar-ı ibret ve hayret bir hâdisedir.)

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zât yazıyor ki: "Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzelini çıplak olarak âlâyîşle çarşı ve pazarda gezdirerek, o cazibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirciler, oyun başlarken, birdenbire arz, kemâl-i hiddet ve gayz ile onların hayasız yüzlerini dehşetli tokatladı, mahvedip zir u zeber etti. Ve o binayı hâk ile yeksan eyledi."

Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bugünlerde hem Hüsrev ve hem kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri ve Hüsrev ve rüfekasının kanaati ile, Isparta'nın gürültülü zelzelesi karşısında Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi ve Risale-i Nur'a muarız bir hocanın bütün hâsılatını mahveden dolu, o muarıza has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki ekser vilâyetlere giren ve Adapazar'a girmeyen Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şîârını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur, onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.

Âlâyîş: Gösteriş, debdebe.
İhânet: Hor, hakir görme; küçük duruma düşürme.
Kemâl-i hiddet ve gayz: Tam bir hiddet ve öfke.

Medar-ı ibret ve hayret: İbret alınacak, hayret verici durum.
Rüfekâ: Arkadaşlar, yoldaşlar.

Şîâr: İslâm'a has özellik, alâmet.
Zir u zeber / hâk ile yeksan etmek: Darmadağın, yerle bir etmek.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerine siper edilmez. Çünkü ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksatlar onunla kasten istenilmez. İstenilse, ihlâs kırılır, o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi, dövüştükleri vakit Kur'ân'ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur'ân'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper istimâl edilmemeli.

Evet, Risale-i Nur'a ilişenler tokatlar yerler; yüzer vukuat şahittir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimâl edilmez ve niyet ve kast ile tokatlar gelmez. Çünkü sırr-ı ihlâs ve sırr-ı ubûdiyete münafidir. Bizler, bize zulmedenleri, bizi himâye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz.

Evet, dünyaya ait harika neticeler, bazı evrâd-ı mühimme gibi, Risale-i Nur'a çokça terettüp ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor; illet olamaz, bir fayda olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, ihlâsı kırar, o ibadeti kısmen iptal eder. Çabuk bu hâdiseyi teskin ediniz. Yoksa münafıklar istifade edecekler; belki onların parmağı var.

Evet, Risale-i Nur'un o kadar dehşetli muannidlere karşı galibâne mukavemeti, sırr-ı ihlâstan ve hiçbir şeye

Evrâd-ı mühimme: Belirli zaman aralıkları ile devamlı okunan önemli virdler, dualar, zikirler.

Hasım: Muhâlif, karşı taraf.
İllet: Herhangi bir şeyin var olması için şart olan, asıl sebep.

Muannid: İnatçı.

Münâfi: Aylak, zıt.

Terettüp etmek: Netice olarak çıkmak, meydana gelmek.

âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksat takip etmemesinden ve bazı ehl-i tarikatın ehemmiyet verdikleri keşif ve kerâmât-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten ve velâyet-i kübrâ sahipleri olan sahabiler gibi, verâset-i nübüvvet sırrıyla, yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.

Evet, Risale-i Nur'un bu dehşetli zamandaki kazandırdığı iki netice-i muhakkikası her şeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor.

Birinci neticesi: Sadâkat ve kanaat ile Risale-i Nur dairesine giren, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senetler var.

İkinci neticesi: Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberimiz yokken takarrur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihetiyle, her bir hakikî sâdık şakirdi binler diller ile, kalbler ile dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi kırk bin lisanla tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerif'teki hakikat-i leyle-i Kadir gibi, kudsî ve ulvî hakikatleri, yüz bin el ile aramaktır.

İşte, bu gibi netice içindir ki Risale-i Nur şakirtleri, hizmet-i nuriyeyi velâyet makamına tercih eder; keşif

Keşif: Allah dostlarının ilâhî ihsan ve ilham ile bazı sırların, hakikatleri keşfetmesi.

Şirket-i maneviye-i uhreviye: Çok kazanç sağlayan mânevî bir şirket hükmün-

de, birlikte yapılan dinî hizmetler.

Takarrur etmek: Sabit olmak, yerleşmek.

Velâyet: Velilik, Allah dostluğu.

Velâyet-i kübrâ: Peygamberler ve vârislerinin (asfiyâ) velâyeti.

Verâset-i nübüvvet: Peygamber vârisliği.

ve kerâmâtı aramaz ve âhiret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz ve vazife-i ilâhiye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şan u şeref ve ezvak ve inâyetlere mazhar etmek gibi, kendi vazifelerinin haricinde bulunan şeylere karışmaz ve harekâtını onlara binâ etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, "Vazifemiz hizmettir, o yeter." derler.

Ve sâniyen: Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen hakikat-i leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şakirtlerinin şirket-i mâneviye-i uhreviyeleri muktezasınca, her biri, mütekellimi maalgayr sığası olan ¹إِزْحَمْنَا²، ³إِغْفِرْ لَنَا gibi tâbirâtta, "biz" dedikleri vakit, Risale-i Nur'un sâdık şakirtlerini niyet etmek gerektir. Tâ her bir şakirt umumun namına münâcât edip çalışsın. Ve bu biçâre ve az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçen Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

-
- 1 Bizi sıyanetinle koru.
 - 2 Bize merhametinle muamele et.
 - 3 Bize acı ve mağfurettir.

Ezvâk: Zevkler.
Hâlisen, muhlisen: Samimiyetle, sırf Allah rızası için.

Mukteza: Gerek, icab.
Mütekellim-i maalgayr sığası: Arapça'da birinci çoğul şahıs (biz) zamiriyle

yapılan isim veya fiil çekimi.
Revaç: Rağbet, itibar.

(Birden hatıra gelen bir meseledir.)

Her şeyde, her musibette, hususan beşer eliyle gelen zulümlü musibetlerde, Risale-i Kader'de beyan edildiği gibi, iki sebep var.

Biri: Zâhiren esbaba bakan beşerdir.

Diğeri: Kader-i ilâhîdir.

Beşer, zâhirî esbaba bakar; bazen yanlış eder, zulmeder. Fakat kader, başka noktalara bakar, adalet eder. İşte, bugünlerde elim bir endişeyle Risale-i Nur dairesine temas eden üç mesele, adalet-i kaderiye noktasında mânevî suâle cevaben ihtar edildi.

Birinci suâl: Neden fedakâr, yüksek bir şefkati taşıyan vâlide, bu zamanda, veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi, kader müsaade eyledi?

Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarf etmeleridir ki “Evlâdım şan ve şeref rütbesinde memuriyet kazansın.” diye, bütün kuvvetleriyle, evlâtlarını dünyaya, mekteplere sevk ediyorlar. Hatta, mütedeyyin de olsa, Kur’ânî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.

İkinci suâl: Risale-i Nur’la münasebettar bazı zâtlara acıdım. “Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan kısmen mahrumiyete kader-i ilâhî neden müsaade etti?”

İrsiyet: Vâris, mirasçı olma.

Mütedeyyin: Dindar, dini-ne bağlı kimse.

Sülüs: Üçte bir. (İki sülüs: Üçte iki).

Selen cevap: Şu asırda, öyle acîb bir aşlamakla, ebeveynine hürmet ve peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil, bilâ-kayd ü şart kemâl-i hürmet ve itaat lâzım iken, ekseriyetle o hakikî hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, onların kusuruna binaen müsaade etti. Kızlar ise, gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat zafiyetlerine binaen himâyetkâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulunduklarından, hürmetlerini peder ve vâlidelerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden, beşerin zâlim eliyle, kardeşlerinin kısmen haklarını, muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.

Üçüncü suâl: Bazı mütedeyyin zâtların, dünyadâr haremeleri yüzünden ziyade sıkıntı çekmeleri nedendir? Bu halide o nevi hâdiseler çoktur.

Selen cevap: O mütedeyyin zâtlar, diyanetlerin muktezası böyle serbestiyet-i nisvan zamanında öyle serbest kadınların vâsıtasıyla dünyaya girişmeleri hatalarından, o kadınların eliyle tokat yemelerine kader müsaade etti.

Mütebâkisi, bir mübârek hanımın şuursuz müdahaleleriyle geri kaldı.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا قَرُّدُ يَا حَيُّ يَا
قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوْسُ¹

İsm-i âzâmın hakkına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın hürmetine ve Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtu vesselâm)'ın şerefine, bu mecmuayı bastıranları ve mübârek yardımcılarını ve Risale-i Nur talebelerini Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediye mazhar eyle, âmin...

Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de daima muvaffak eyle, âmin...

Ve defter-i hasenâtlarına Kastamonu Lâhikası'nın her bir harfine mukabil, bin hasene yazdır, âmin...

Ve Nur'ların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihsan eyle, âmin...

Yâ Erhamerrâhimîn!.. Umum Risale-i Nur şâkirtlerini iki cihanda mesûd eyle, âmin...

İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle, âmin...

Ve bu âciz ve bîçâre Said'in kusurâtını affeyle, âmin...

Umum Nur Şâkirtleri Nâmına
Said Nursî

¹ Ya Allah, yâ Rahmân: Ey Zât'ı itibarıyla merhametli olan! yâ Rahim: Ey rahmetiyle mahlûkâtına merhamet eden! yâ Ferd: Ey eşi ve benzeri olmayan! yâ Hayy: Ey her zaman var olan, diri olan, ezeli ve ebedî hayat sahibi olan! yâ Kayyûm: Ey kendi Zât'ı ile var olup, zeval bulmayan ve bütün varlıkları varlıkta tutup onları yöneten! yâ Hakem: Ey hükmü geçersiz kılınmayan Hâkim! yâ Adl: Ey tam adalet sahibi! yâ Kuddûs: Ey her şeyi tertemiz yapan ve kendisi bütün eksiklerden uzak ve yüce Zât!

Sahislar

Abdurrahman Nursî

Bediüzzaman Hazretleri'nin büyük kardeşi Molla Abdulah'ın oğludur. 1903'te Nurs'ta doğdu. I. Dünya savaşı sonunda Üstad Hazretleri İstanbul'a gelmişti. Bunun üzerine yeğeni Abdurrahman da İstanbul'a Üstad'ının yanına gelmiş ve Çamlıca'da bulunan bir evde onunla beraber kalmıştı. Bediüzzaman Hazretleri'nin *"gayet zeki, fedakar, hem bir talebe, hem hizmetkâr, hem kâtib, hem evlad-ı mâneviye"*si olan Abdurrahman Nursî, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Birinci Millet Meclisi'nde bir süre katiplik yaptıktan sonra 25 yaşında henüz yeni evli iken vefat etmiştir. Vefatından sonra Hz. Üstad; *"benim yegane mânevî evladım ve medar-ı tesellim ve hakiki vârisim ve bir deha-i nurânî sahibi olacağı muhtemel olan biraderzadem Abdurrahman"* ifadeleriyle yeğeninin gönlündeki konumuna işaret eder. Abdurrahman Nursî Beyefendi, Hz. Üstad'a ait ilk biyografi çalışması olan *"Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayatı"* adlı eseri kaleme almış ve 1919'da İstanbul'da yayınlamıştır.

Abdullah Çavuş (Yavaşır)

Risale-i Nur'un saff-ı evveldeki talebelerinden olan Abdullah Yavaşır, 1895 yılında doğmuştur. Isparta'nın Barla nahiyesinin Yokuşbaşı mahallesindendir. Barla'da aynı mahallede ikamet eden sevgili üstadı Bediüzzaman'a komşuluk yapmıştır. Hz. Üstad'ın *"bütün Ramazan'da benim idareme bakan mübarek bir hanenin sahibi ve sâdık bir arkadaşım"* iltifatına mazhar

olmuştur. 1943'te Denizli hapsinde Üstad'la birlikte bulunan Abdullah Çavuş, 1960 yılında vefat etmiştir. Barla'da Yukarı Mezarlık'ta medfundur.

(İslâmköylü) Abdullah Çavuş (Kula)

İslâmköylü Abdullah Çavuş, Nur'un postacısı ve Hz. Üstad'ın mübârek bir talebesidir. Hâfız Ali ağabeyle beraber Risale-i Nur'a çok hizmet etmiştir. Köy köy, kasaba kasaba dolaşarak yazılan risaleleri Üstad'ına ve gerekli yerlere ulaştırmıştır. Abdullah Efendi, 1901'de İslâmköyü'nde dünyaya gelmiş, 1986'da da rahmet-i Rahmân'a kavuşmuştur. Kabri, İslâmköyü Mezaristanı'ndadır.

(Hulûsi-i Sâlis) Abdullah Çavuş

Hz. Üstad'ın nazarında “(Küçük) Lûtfî'nin ciddî ve hakikî bir vârisi” olan Abdullah Çavuş, 1889 Atabey (Aras) doğumludur. Risaleleri hem yazmış, hem de postacılığını yapmıştır. İman ve Kur'ân hizmetine çok bağlı, ihlâslı ve sâdık bir Nur talebesidir. Tahir Mutlu ağabeyle beraber Atabey'deki hizmetlerinden dolayı Hz. Bediüzzaman'ın “Aras Atabey'de, eskide Lûtfî, Zekâî gibi iki kaymettar şâkirtlerin yerlerini boş bırakmayan, Aras kahramanları olan Tâhir ve Abdullah Çavuş” iltifatını kazanmıştır. 1976 yılında da doğduğu yerde vefat etmiş ve Asri Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Abdülmecid Nursî (Ünlükul)

Bediüzzaman Hazretleri'nin öz kardeşidir. 1884'te doğdu. Dinî ilimlere dair tahsilini tamamladıktan sonra Diyarbakır ve

Van'da muallimlik, Nevşehir/Ürgüp'te müftülük, Konya İmam-Hatip ve Yüksek İslâm Enstitüsü'nde meslek dersleri hocalığı yapmıştır. Kardeşi Bediüzzaman Hazretleri'nin "el-Mesneviyyü'n-Nuriyye" ve "İşârâtü'l-İ'câz" adlı Arapça eserlerini Türkçe'ye tercüme ederek Türkiye'deki iman hizmetinde önemli bir vazife eda etmiştir. 1967'de Konya'da vefat etmiştir.

Ahmed Feyzi (Kul)

1898'de Isparta'nın Uluborlu kazasında doğdu. Nur Risalelerini 1930 senelerinden sonraki günlerde Milaslı Halil İbrahim Çöllüoğlu vasıtası ve vesilesiyle tanıdı. Bu tarihten sonra Bediüzzaman'ın yanında hizmet etmeyi, iman yolunda hizmeti en aziz bir gaye bildi. Bütün ömrü bu maksadın aşk ve heyecanıyla geçen Ahmed Feyzi beyefendi, 1948'de Bediüzzaman'la birlikte Afyon hapisanesinde yattı. Bediüzzaman Hazretlerinin, kendisini, "Risale-i Nur'un manevî avukatı, Aydın havalisinin Hasan Feyzi'si ve o civarın bir Hüsrev'i" diye tavsif ettiği Ahmed Feyzi Kul 1972'de vefat etti.

Ahmed Nazif Çelebi

Risale-i Nur'un faal bir şakirdi olan Ahmed Nazif Çelebi, Kastamonu'nun İnebolu ilçesindendir. Bediüzzaman Hazretleri 1910 yılında İstanbul'dan bir heyetle İnebolu'yu ziyaret etmişti. İşte Ahmed Nazif Çelebi, ilk defa Üstad'ı burada tanıdı. Daha sonra Hz. Üstad'ın 1936 yılında Kastamonu'ya sürgün edilmesinin ardından, 1938'de kendisini ziyaret edip Risale-i Nur'u okuyup yazmaya başladı. Oğlu Salahaddin Çelebi ile birlikte Risalelerin gerek elle yazılmasında, gerekse teksir makinasıyla çoğaltılıp diğer vilayetlere dağıtılmasında önemli hizmetler gerçekleştirdi. Mesela yaptığı bir neşriyat neticesinde Üstad Hazretleri kendisini şöyle taltif etmişti: "Nazif'e bin bârekâllah, bin mâşaallah! İkinci

bir Hüsrev; İnebolu ikinci bir Isparta olduğunu isbat ediyor. Tarihçe-i Hayat'ın en mühim meselesi Medresetü'z-Zehra olması cihetiyle Nazif'in bu neşriyatı, Reis-i Cumhurun Medresetü'z-Zehra mânâsında ve Doğu Üniversitesi namında Şark Camii'l-Ezherine ciddi çalışmasına bir vesile olduğunu zannediyoruz." Denizli ve Afyon hapishanelerinde Bediüzzaman Hazretleri'yle birlikte tutuklu kalan Ahmed Nazif Çelebi, 1964 yılında vefat etmiştir.

Ahmed (Altuğ)

Sav (Sava) Köyü Medrese-i Nuriye kahramanlarındandır. Nurlar'ı Medrese-i Nuriye'nin ilk müessisi Hacı Hâfız (Avşar) vasıtasıyla tanışmış ve yazmaya başlamıştır. Özellikle sistemli ve düzenli yazısıyla çok ehemmiyetli hizmetler ettiğinden "Hüsrev sisteminde Ahmed", "Savalı Ahmed, Hâfız Ali'nin vazifesini yapmıştır." gibi ifadelerle Üstad'ının takdirini ve memnuniyetini kazanmıştır. On üç yaşındaki mâsume kızı Hatice'nin üç adet Asâ-yı Musa Mecmuası yazması Hz. Üstad'ı çok sevindirmiştir. 1946 senesinde vefat etmiştir. Mezarı, Sava Merkez Cami yanındadır.

Âsım

(Binbaşı Ahmed Âsım Önerdem)

1877 yılında İzmit'te dünyaya geldi. Trablusgarp, Şam, Muğla Manisa'da askerî vazifeli olarak bulundu. Bediüzzaman Hazretleri ile Burdur'da iken tanıştı ve istikâmet şehidi olarak ruhunu teslim edeceği ana kadar vefa ve sadakatla iman hizmetinde hep aziz Üstad'ının yanında oldu. 1935 yılında Risale-i Nur okuduğu için tutuklu olarak Isparta'ya götürüldü. Buradaki sorgulama esnasında "bir su içer gibi kolayca, terhis tezkeresi telâkki ettiği ecel şerbetini içen" Binbaşı Âsım Bey Isparta'daki Alâeddin mezarlığına defnedildi.

Âsiye Hanım (Mülazımoğlu)

Âsiye Hanımefendi, 1885 yılında Afyon'da dünyaya gelmiştir. Babası, Mevlânâ Hâlid-i Bağdadî Hazretleri'ne hizmet etme bahtiyarlığına eren Küçük Âşık lâkabıyla meşhur Mehmed Efendi'nin torunlarından Mehmed Bahaeddin Efendi'dir. Âsiye Hanım'ın Risale-i Nur'ların hanımlar arasında yayılmasında çok hizmetleri olmuştur. Ancak daha çok Üstad Hazretleri'ne teslim ettiği "mübarek emaneti" ile tanınmıştır.

Bu mübarek emanet, kendisine dedesi Küçük Âşık Mehmed Efendi tarafından intikal eden, bir önceki asrın müceddidi Hazreti Mevlânâ Hâlid'in cübbesidir. Bu emaneti yanında kemâl-i hassasiyetle korumuş ve gittiği her yere götürmüştür. Sonunda Âsiye Hanım, âilesi ile beraber Kastamonu'ya yerleşmiş, orada Üstad Hazretleri ile tanışmış ve asırlık emaneti sahibine teslim etmiştir. Hazreti Bediüzzaman bu cübbeyi "Bu mübârek emaneti, Risale-i Nur talebelerinden ve âhiret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.", "Hazreti Mevlânâ Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanım" ifadeleriyle teslim aldığı bildirmiştir.

Aydınlı Hasan Âtîf (Egemen)

Aslen Sinopludur. 1941 yılında, Kastamonu'da Hz. Üstad'ı ziyaret etmiştir. Yazısı inci gibi güzel ve ihlaslı bir Nur talebesi olan Hasan Âtîf Efendi, Üstad'ının "O kardeşimiz, hakikaten hâlis ve tam sâdık. Kalemî gibi kalbi, ruhu da güzel.", "Aydınlı Hasan'ın hakikaten gayet müstesna bir kalemî var ve yazılarında tam bir ihlâs görünür.", "Mücâhidlerin üstadı ve efelerin hakikî bir nâsihi ve Risale-i Nur'un hâlis muhlis bir şâkirdi" iltifatlarına mazhar olmuştur. 1988'de vefat etmiştir. Kabri, Ahmed Feyzi

Kul ağabeyin kabri ile beraber İzmir/Selçuk ilçesine bağlı Çamlık Mezarlığı'ndadır.

Babacan Mehmed Ali

Üstad Hazretleri'nin "Âsım'ın uârîsi" diye tavsif ettiği Babacan Mehmed Ali Beyefendi 1901 yılında Isparta'da doğmuş, 1943 senesinde Üstad Hazretleri'yle tanışmıştır. "Nurları yazdıkça gayet şirin ve ruhânî bir sevinç hissediyorum. Cenâb-ı Hakk'a nasıl hamd ve şükredeceğimi bilemiyorum" ifadeleriyle Risale-i Nur'a karşı aşk u alakasını müşahade ettiğimiz Babacan Mehmed Ali Beyefendi uzun ve bereketli bir ömrün ardından 1980'li yılların sonunda Hakk'a yürümüştür.

Barlalı Hacı Bekir (Dikmen)

İlk Nur risalesini bastıran kişi olma unvanını elde eden Barlalı Nur talebelerinden biridir. 1898'de Barla'da doğmuş ve burada ticaretle meşgul olmuştur. 1954'te İstanbul'da vefat etmiştir. Edirnekapi Şehitliği'nde medfundur.

Beşkazalı Osman-ı Hâlidî

Isparta'da meşhur Nakşî tarikatı şeyhlerinden keşif ve velâyet ehli, âlim bir zâttır. Muğla'nın Fethiye kazasından gelip Isparta'ya yerleşmiş ve orada Fethiye'nin eski ismine nispetle "Beşkazalı" lakabıyla tanınmıştır. "İmanı kurtaran bir müceddid çıkacak; o da bu sene tevellüd etmiş" müjdesiyle Hz. Üstad'ın dünyaya teşrifini tam tarihiyle beraber keşfen haber vermiştir. Kırk günde bir yemek yediği, hayatının çoğunu ibâdet, zikir ve erbaînlerle geçirdiği rivayet edilen Osman-ı Hâlidî Hazretleri, 1292(3) sene-i hicriyesinde âhiret yurduna irtihal buyurmuştur. Kabri, Isparta/Yenice Mezarlığı'ndadır.

Büyük Hafız Z hd  (Z hd   nal)

H . Bediüzzaman'ın "Sabri gibi Risale-i Nur'un gayet büyük bir rüknünün büyük amcası ve Risale-i Nur'un bir kahramanı olan T hiri'nin eni tesi ve Risale-i Nur'un saff-ı evvelinde ve   akirtlerinin başında bir zaman n zirlik vazifesini gören ve şimdiye kadar da **Risale-i Nur hakkında kalbini bozmayan** Büyük Hâfız Z hd 'n n samimî kemâl-i sadâkat ve ihl s " sözleriyle iltifatk r ne tavsif ettiği Hâfız Z hd  a abey, 1883 yılında Atabey'de (Aras) do mu , 1951 senesinde de vefat etmiştir. Kabri, Atabey/Gezirler Mezarlığı'ndadır.

Eflatun

 lk   Yunan filozofudur. Atina'da doğan Eflatun, Sokrat'ın talebesidir. Eflatun'un en önemli g r    "ideler âlemi" g r  d r. Ona göre duyularla algılanan bu âlem gölgelerden ibarettir. Bizzat eşyanın kendisi bir takım yansıma ve hayallerdir. Asıl  lem ise ideler  lemidir.

Emin  ayır 

Bediüzzaman'ın Kastamonu'daki ilk talebesidir. Esasında Van'daki K resin a ireti e rafındandır. 1926'da Kastamonu'ya sürgün edilmiştir. 1936 yılında  stad'ın da Kastamonu'ya sürgün edilmesinden sonra kendisiyle tanışma imkânına kavu mu tur. Üstad Hazretleri'nin sürekli takip altında bulundurulduğu, insanlarla g r  mesinin engellendiği o sıkıntılı günlerde, herhangi bir korku ve endişeye kapılmaksızın halisane ve samimi bir şekilde yaklaşık 8 yıl boyunca en yakın dairede Hz. Üstad'ın hizmetinde bulunmuştur. Kastamonu'nun merkezindeki Nasrullah Camii'nin  adırvanında bir çay ocağı kurarak çaycılık

yaptığından "Çaycı Emin" lakabıyla bilinmektedir. 1943 yılında Denizli'de dokuz ay tutuklu kalmıştır. 1967'de Van'da bir trafik kazasında yanarak şehid olmuştur.

Gallip Bey **(Muallim Ahmed Galip Keskin)**

Bediüzzaman'ın Barla dönemi talebelerindendir. 1900 yılında Isparta / Yalvaç'ta doğmuştur. Mesleği öğretmenlik olmakla birlikte, aynı zamanda hattat ve şairdir. Üstad'ıyla birlikte Eskişehir Hapishânesi'nde tutuklu kalmıştır. Nur talebelerinden Hasan Feyzi Yüreğil Bey'in vefatından sonra Üstad Hazretleri kendisi için şu ifadeleri kullanmıştır: *"Bir Muallim Hasan gitti, yerine bir Muallim Hasan ve çok fedakâr diğer bir Muallim Ahmed geldi."* 1940'ta Yalvaç'taki bir çayhânede kaza kurşunuyla erken yaşta vefat etmiştir. Kabri Konya'dadır.

Gavs-ı Âzam Şâh-ı Geylânî

1077'de Hazar Denizi'nin güneybatısındaki Gilân eyalet merkezine bağlı Neyf köyünde doğdu. Küçük yaşta babasını kaybeden Abdülkadir'in bütün gayesi tahsiline devrin en önemli ilim ve kültür merkezi olan Bağdat'ta devam etmektir. On sekiz yaşına gelince annesinden izin alarak bir kafileye katılıp Bağdat'a gitti. Orada hadis, fıkıh, edebiyat okudu. Bu arada Bağdat mutasavvıflarıyla yakın dostluklar kurup tasavvufa intisap etti. Medresede hadis, tefsir, kıraat, fıkıh ve nahiv gibi ilimleri okuttu ve vaaz vermeye başladı. Ancak bir süre sonra bütün bunları bırakarak inzivaya çekildi. 1166'da vefat eden Abdülkadir Geylânî Hazretleri'nin tasavvufu, şeriata ve dinin zahiri hükümlerine titizlikle bağlı kalma esasına dayanır. O, her an Kur'ân ve hadislerle uygun hareket etmeyi şart koşar. Ona göre bir zâhidin hayatında görülebilecek deruni hâller

dini ölçülerin dışına taşmamalıdır. Gerek vaazlarında gerekse eserlerinde son derece sade bir üslup kullanan Abdülkadir Geylânî'nin verdiği vaazları dinlemek için yetmiş bin kişinin Bağdat'a geldiği rivayet edilir. Daha hayatta iken kendisinden birçok keramet nakledilmeye başlanmıştır. Kendi adıyla anılan Kâdiriyye tarikatı bütün İslâm Âlemi'ne yayılmıştır. En önemli eserleri olarak "Gunye", "Fütuhu'l-Gayb" ve "Fethu'r-Rabbânî" sayılabilir.

Gönenli Mehmed Efendi (Mehmed Öğütçü)

1901 yılında Balıkesir/Gönen'de dünyaya gelmiştir. Fatih Camii dersiamlarından Serezli Ahmed Şükrü Efendi'den icâzet almıştır. Değişik camilerde imam-hatip olarak görev yaptıktan sonra en son kendi isteği ile Sultan Ahmed Camii baş imamlığına tayin olmuş ve orada uzun yıllar tesirli nasihatleriyle ve dinî yaşantısıyla çok hizmetleri olmuştur. Maddî-mânevî varlığını talebelerin geçimine ve eğitimine adanmış, yüzlerce hafız yetiştirmiş, binlerce kişiye Kur'ân eğitimi vermiş bir ilim-irfan âbidesi ve gönül insanıdır. 1943'deki Denizli hapsinde Hz. Üstad ile beraber tutuklu bulunmuş ve Üstad'la tatlı sohbetleri olmuştur. Mehmed Efendi, Kur'ân yolunda tükettiği uzun ve bereketli ömrünü 2 Ocak 1991'de Hakk'ın rahmetine kavuşarak bitirmiştir. Kabri, Edirnekapı/Sakızağacı Şehitliği'ndedir.

Hacı Hâfız Mehmed (Avşar)

Sava Köyü Medrese-i Nuriyesi'nin mürşidi, müessisi, müdebbiri ve ilk temsilcisidir. 1877'de Sava'da dünyaya gelmiştir. Isparta'da Üstad'ın namını duymuş ve Barla'da Üstad'ı ziyaret etmiştir. Ziyaretin kendisinde bıraktığı tesirle köyüne dönmüş ve başta ailesinde olmak üzere bütün köyde başlattığı fevkalâden

Risale-i Nur hizmetleriyle Sava Medrese-i Nuriyesi'nin temellerini atmıştır. Ayrıca hem hâfız, hem de imam olduğundan köyündeki çocuklara Kur'ân dersi vermiş, onları ve cami cemaatini risaleleri yazmaları için teşvik etmiştir. Çok geçmeden kadın-erkek ve mâsum çocuklar olarak Sav'da risaleleri yazanlar çoğalmıştır. Kısa zamandaki bu çok büyük hizmetlerinden dolayı da Hacı Hâfız, sevgili Üstad'ının duası, iltifatı ve takdirleriyle müşerref olmuştur. Onlardan birinde Hz. Üstad, Hacı Hâfız Efendi'ye ve onun mübarek evlâdlarına ve talebelerine karşı duyduğu kalbi alâka ve muhabbetini şu ifadelerle dile getirmiştir: *"Hayatım müddetince ona yakın olmak bütün canımla istedim. Ve vefattan sonra onların mezaristanında defnolmamı arzuladım."* 1947 yılında vefat eden Hacı Hâfız Mehmed'in kabri, Sav Camii yanındaki mezarlıktadır.

Merhum Hacı Hâfız'ın kendisiyle aynı ismi taşıyan mahdumu Hâfız Mehmed, oğlu Ahmed Zeki ve diğer Medrese-i Nuriye talebeleri ile beraber iman ve Kur'ân uğrunda yapmaya çalıştığı hizmetleriyle hem babasının boşa kalan vazifesini devralarak onun bir varisi olduğunu göstermiş, hem Risale-i Nur hizmetlerinin Sava karyesindeki geleceği adına Bediüzzaman'ın taşıdığı endişelerini izale etmiş, hem de Üstad'ın Hacı Hâfız'ın âhirete irtihaliyle duyduğu hüznünü, acılarını hafifletmiş ve onun için bir nevi teselli olmuştur.

Hacı Osman (Gök)

Hacı Osman beyefendi, Kuleönü Mübârekler Heyeti'nin ilk mümessili ve Hz. Üstad'ın nazarında sevgili yeğeni Abdurrahman'ın birinci vârisi olan Sarıbıçak Mustafa Hulûsi ile onun küçük kardeşi Büyük Ruhlu Küçük Ali ağabeyin öz dayısıdır. Kendisi ümmî olmasına rağmen Risale-i Nur'un saff-ı evveldeki talebeleri içinde mühim yerleri olan yeğenlerine hizmet-i

imaniye ve Kur'âniye'de hep yardımcı olmuştur. Yirmi Altıncı Lem'a'daki On İkinci Rica'da bahsi geçen "Hz. Üstad'ın içeriden sürgülü olan kapısının kendiliğinden açılarak Üstad'ın bedeline Kuleönülü Sarıbaşak Mustafa'yı karşılaması" hâdisesinde orada yeğeniyle beraber bulunmuş ve Hz. Üstad'ı ziyaret etmiştir. Hacı Osman, 1966 yılında Hakk'ın rahmetine kavuşmuş ve Kuleönü köy mezarlığına defnedilmiştir.

Hâfız Ahmed (Karaca)

Üstad Hazretleri Barla'ya sürgün edildiği dönemde Barla eşrafından birisiydi. Tüccar, aynı zamanda hâfız ve hoca idi. Macaristan evlâd-ı fâtihanından olup Anadolu'ya hicret ettiğinden "Muhacir Hâfız Ahmed" lakabıyla tanınır. Hz. Üstad, Barla'ya ilk geldiğinde bir hafta kadar evinde misafir olmuştu. Hanımına; *"Başımıza devlet kuşu kondu. Ne yapıp yapıp Bediüzzaman'ı memnun etmeliyiz. Barla'dan memnun olarak ayrılmalıdır."* ifadelerini sık sık tekrar eder, Hz. Üstad'ı lâyıkiyla misafir etmeye çalışırdı. Bediüzzaman Hazretleri de; *"Sekiz sene çoluk çocuğuyla sadakatle bana hizmet eden ve evlâd ve ahfad (torunlar) ve refika (eş) ve damatlarıyla Nurlara ciddî çalışan.."* ifadeleriyle onun samimi hizmetlerine işaret eder. 1948'te vefat etmiştir. Kabri Barla mezaristanındadır.

Hâfız Ali (Ergün)

Hz. Üstad'ın Barla'ya sürgün edilmesinden sonra, onun saff-ı evveldeki ilk talebelerinden biridir. 1898'de Isparta-İslamköy'de doğdu. Yaklaşık 12 sene aralıksız bir şekilde Nur hizmetinde bulundu. Risaleleri gece-gündüz durmadan bir matbaa gibi el yazılarıyla çoğalttığından, Bediüzzaman tarafından kendisine "Nur fabrikası ünvanı" verildi. O, Üstad'ının *"Yorulmaz ve usanmaz, ciddi, samimi, siddîk, hakiki, gayur, zeki, fedakâr ve*

vefadâr kardeşi, Nur'un şehid kahramanı, haşırdeki büyük mahkemede Nur talebelerinin alemdândır." Üstad'ına bedel olarak ömrünü nezredip şehadet mertebesine ermiştir. 1943 yılında Üstad'la birlikte bulunduğu Denizli Hapishanesi'nde iken rahatsızlandı. Kaldırıldığı Denizli Memleket Hastahanesi'nde ebedi âleme göç etti. Bediüzzaman Hazretleri, Hâfız Ali'nin vefatından sonra şu ifadeleri kullanmıştır: "Gizli düşmanlar beni zehirlediler. Ve Nur'un şehid kahramanı merhum Hâfız Ali benim bedelime hastahaneye gitti ve benim yerimde berzah âlemine seyahat eyledi."

Hâfız Ali (Yağcı)

Hâfız Ali Yağcı, aslen Eğridirli olup sonradan Isparta'ya yerleşen "Yağcılar" sülâlesindendir. Hz. Üstad, Isparta'da "Kambur Hâfız" lakabıyla bilinen bu ağabeyden Kastamonu Lâhikası'nda birkaç mektupta "Isparta Hâfız Ali'si" diye bahsetmektedir. Çok sayıda risale yazmıştır. Isparta'da değişik camilerde imamlık yapan ve köylerde çocuklara Kur'ân dersi veren Hâfız Ali ağabey, 1908 tarihinde Eğridir'de dünyaya gelmiş, 25 Temmuz 1998'de Isparta'da vefat etmiştir. Kabri, Isparta'da Karış Mahallesi Kabristanı'ndadır.

Hâfız Mustafa

Kuleönü Mübârekler Heyeti'ndendir. Risalelerin tab'ı ve neşri hususunda çok hizmetleri olmuştur. Hz. Üstad, 1950'de vefat eden Hâfız Mustafa hakkında şu ifadeleri kullanmıştır: "Hem Medresetü'z-Zehra şâkirtlerini, hususan Mübarekler Heyeti'ni ve Isparta vilâyetini merhum Hâfız Mustafa'nın vefatıyla tâziye ve Hâfız Mustafa'yı tam vazifesini yapmasıyla yirmi senede ikinci bir Hâfız Ali olarak yirmi seneden beri usanmadan, sarsılmadan Nurlar'ın neşrine çalışmasını bütün ruh u canımızla tebrik; hem

onu, hem Isparta vilâyetini, hem Medresetü'z-Zehra'yı tebrik ediyoruz. Hakikaten bu merhum kahraman kardeşimiz, aynen Hâfız Ali gibi vazifesini bitirdi, âlem-i nura ve berzaha, Hâfız Ali ve Hasan Feyzî gibi kardeşlerinin yanına gitti."

Hâfız Tevfik (Yakamercan)

Hiz. Bediüzzaman'ın Kastamonulu talebe, hizmetkâr ve kâtiplerindendir. Dedesi, Sultan Mahmud devrinde yeniçeri ağalığına kadar yükselmiş ve kendisine sultan tarafından iki yakası mercanla kaplı bir hırka giydirilmiştir. Tevfik Efendi, Kastamonu Yakup Ağa Camiinde imamlık yapmıştır. Kurrâ hâfızdır. 1943 yılında Denizli hapishanesinde tutuklu bulunmuştur. Hapisten sonra İstanbul'a yerleşerek İstanbul Müftülüğü'nde Mushafları Tetkik Heyeti reisliği görevini yapmıştır. 1896 Küre doğumlu olan Mehmed Tevfik Efendi, 1965 yılında vefat etmiş ve İstanbul'da Sahra-yı Cedid Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Hakkı Efendi (Tıglı)

1875 Isparta doğumludur. Risale-i Nur'un ilk talebelerindendir. Üstad Hazretleri, bir mektubunda kendisine "gayretli ve ciddî, samimî kardeşim Hakkı Efendi" diye hitap etmektedir. Risaleleri yazarak ve tashih ederek iman yolunda hizmet etmiştir. 1935 yılında Eskişehir Hapishânesi'nde Üstad'la birlikte hapis yatmıştır.

Halil İbrahim (Çöllüoğlu)

Muğla'nın Milas ilçesinde dünyaya geldi. Dört yaşında yetim kaldı. Şarklı bir Nur talebesi vasıtasıyla Nurlar'ı tanıdı. 1935'te tutuklanıp aynı yıl Üstad Hazretleri'yle Eskişehir hapishanesinde kaldı. 1943 senesinde de Denizli Medrese-i Yusufiyesi'nde dokuz ay tutuklu olarak Üstad Hazretleri'yle beraber bulundu.

Bediüzzaman Hazretleri tarafından “Risale-i Nur’un mühim ve sebatkar ve daimi bir rüknü” olarak tavsif edilen Halil İbrahim Çöllüoğlu, “hiç sarsılmadan, değişmeden sadakatlerinde demir gibi devam edip duran” ifadeleriyle de hüsn-ü misal olarak gösterilmiştir. “Sadakati harika olduğu gibi, cesareti de o nisbette olan” Halil İbrahim Çöllüoğlu, kalemiyle, beyan gücüyle çok çetin şartlar altında Risale-i Nur’un dellallığını, müdafiliğini yapmıştır. Üstad ve Nurlar hakkındaki şiir ve mektupları Risale-i Nur’da neşredilmiştir. “O haslardandır” ünvanına mazhar olan Halil İbrahim Çöllüoğlu Milas’ta vefat etmiştir. Kabri de Milas kabristanındadır.

Hazreti Ziyaeddin

Nakşibendi Halidî meşayihinin önde gelenlerinden biri olan Abdurrahman et-Tağî’nin evladıdır. 1856 yılında dünyaya geldi. Başta pederi olmak üzere, Güneydoğu Anadolu bölgesindeki meşhur alimlerden ders aldı. Birinci Dünya Savaşı başladığında gönüllü kuvvetler teşkil ederek harbe iştirak etti. İstiklâl Harbinde de vatan müdafaası için çarpışırken bir kolunu kaybetti. Yaptıkları hizmetler dolayısıyla Sultan Reşad tarafından bir madalya ile taltif edildi. 1925 yılında vefat eden Şeyh Ziyaeddin Efendi, Muş vilâyeti civarındaki Nurşin’de babasının yanına defnedilmiştir.

Hilmi (Erkal)

Kastamonu nur talebelerinden biridir. 1891’de Kastamonu’nun Tepelice köyünde doğdu. Bediüzzaman Hazretleri’nin Kastamonu’ya sürgün edilmesiyle kendisini tanıdı ve yıllarca hizmetinde bulundu. Hz. Üstad Emirdağ Lahikası’nda; “Kastamonu’da, sekiz sene mübarek mahdumu ve merhum refikasıyla Risale-i Nur’a fevkalâde bir sadakatle çalışan ve kalemiyle Risale-i Nur’a çok hizmet eden ve çoklarını Nur

dairesine getiren" ifadeleriyle "Risale-i Nur'un bu has şakirdi"nin iman yolundaki çalışmalarına işaret eder. 1943 Denizli hapsinde de Üstad'ının yanında olmuştur. 1960'da vefat etmiştir.

Hoca Haşmet (Tonus)

Yozgatlı olan Hoca Haşmet Efendi, 1894'de dünyaya gelmiştir. Küçük yaştan itibaren medresede ilim tahsil etmiş ve Arapça, Farsça, Fransızca öğrenmiştir. İmamlık, vâizlik ve müftülük vazifelerinde bulunmuştur. Bir gün rüyasında Bediüzzaman'ın elini öptüğünü ve ona talebe olacağını görmüştür. Bu rüya, 1952 yılında Gençlik Rehberi Mahkemesi münasebetiyle İstanbul'da Fatih semtindeki Reşadiye otelinde bulunan Hz. Üstad'ı ziyaret edip elini öpmesiyle gerçekleşmiştir. 1966 yılında da vefat etmiştir.

Hoca Vehbi (Mehmed Vehbi Çelik Efendi)

Osmanlı son dönemi âlimlerinden olan Mehmed Vehbi Efendi, 1862 yılında Konya'nın Hâdim ilçesinin Kongul köyünde dünyaya gelmiştir. Hâdim ilçesi ve bazı köylerinde medrese eğitimi aldıktan sonra Konya'da değişik medreselerde ders vermiştir. Sonraları sırasıyla Konya Hukuk Mahkemesi üyeliği, İstanbul Mekteb-i Hukuk'unda öğretim görevliği, bir ara Konya Vali Vekilliği, 2. Meşrûtiyet'in ilanından sonra İstanbul Meclis-i Meb'ûsân'ında Konya milletvekilliği, Fevzi Paşa kabinesinde Evkâf ve Şer'iyye Vekilliği yapmıştır. Her ne kadar siyasetin içinde bulunmuşsa da ilmî çalışmalarına devam etmiş ve "Hülâsatü'l-Beyan fi Tefsiri'l-Kur'ân" adlı tefsirini tamamlamıştır. Şahsî hayatında dinî değerlerinden taviz vermeyen ve kadirşinas biri olan Vehbi Efendi, Hz. Üstad'ın İhlâs Risaleleri kendisine ulaşınca takdir ve hayranlıkla karşılamıştır. Vehbi Efendi, 27 Kasım 1949 senesinde rahmet-i Rahmân'a kavuşmuştur.

Hulûsi (Yahyagil)

Hazret-i Üstad'ın *"Hulûsi daima birinciliği muhafaza ediyor"*, *"Birinci muhatap Hulûsi'dir"* beyanlarıyla bize anlattığı *"Risale-i Nur'un birinci talebesidir."* 1896'da Elazığ Harput'ta dünyaya geldi. Rüştîye-i Askeriye'yi Elaziz'de başladığı tahsilini Kuleli Askerî İdadî'sinde devam ettirdi. Harbiye Mektebi'ne geçmiş iken 1. Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle Çanakkale, Kafkas cephelerine katıldı. Çanakkale Savaşı'nda yüzünden, göğsünden ve sol kolundan yaralandı. Kurtuluş Savaşı'nda Antep ve Sakarya Muharebeleri'nde bulundu. 1925'te tekrar Harbiye'ye geri döndü. 1940'ta yarbay, 1944'te albaylığa terfi etti. 1950'te albay rütbesiyle emekli oldu. Hulûsi Bey'in Hz. Üstad'la ilk görüşmesi 1929'da gerçekleşir. Bu tarihten sonra artık o, Üstad'ının *"aziz, sıddık, gayur, ciddi, halis, muhlis âhiret kardeşi; iman hizmetinde hamiyetli, sebatkar, metin arkadaşı, saff-ı evveldeki gayretli talebesi"* dir. 31 yıl boyunca Üstad Hazretleri'yle 8 defa görüşmüş olmasına rağmen *"Elhak o kardeşimiz sebat, metânet ve ihlâsta birinciliği muhafaza ediyor."* ifadelerinden, *"Hulûsi Bey"*in Hz. Üstad'ın gözünde ve gönlündeki konumunu hep koruduğunu anlamaktayız. Sorduğu sorularla Mektubat'ın doğuşuna vesile olan *"Hacı Hulûsi Ağabey"* bir asra yaklaşan mübarek ve bereketli hayatıyla, bütün ömrü boyunca sürekli olarak hız kesmeden iman ve Kur'ân dâvâsına hizmetine devam etmiştir. Kabri Elazığ/Harput'taki aile kabristanındadır.

Hüsrev Altınbaşak

Bediüzzaman Hazretleri tarafından *"Nur'un en has ve kahraman bir talebesi"* olarak takdir edilen ve onun ilk talebelerinden biri olan muhterem Hüsrev Altınbaşak, 1899'da Isparta'da doğdu. Eskişehir, Denizli ve Afyon hapishânelerinde Üstad'la beraber bulundu. Ömrünü iman hizmetlerine adadı,

bilhassa Risale-i Nur'un Kur'an hattıyla yazılıp çoğaltılmasında büyük hizmetlerde bulundu. Üstad'ının işaret ve teşvikiyle Allah lâfz-ı celilinin alt alta aynı hizada yer aldığı tevâfuklu Mushaf-ı Şerif'i yazan Nur'un bu has ve kahraman talebesi 1977 yılında vefat etmiştir.

İmam Gazâlî

Eş'arî kelamcısı, Şafîî fakihi, tasavvuf ehli, felsefeye yönelttiği eleştirilerle tanınan İslam düşünürüdür. 1058'de İran'ın Horasan bölgesindeki Tus'ta (bugünkü Meşhed) doğdu. Okuma-yazma, Kur'an ezberi, dil bilgisi, aritmetik gibi alanlarda dönemin geleneksel ilk öğrenimini babasının yakın sufi bir dostundan aldı. Nişabur'daki Nizamiye Medresesi'ne girmesi ve orada dönemin en tanınmış kelam alimi olan İmamü'l-Haremeyn el-Cüveynî'nin öğrencisi olması eğitim-öğretiminde dönüm noktası oldu. Cüveynî'nin ölümünden sonra büyük devlet ve siyaset adamı Nizamülmülk'le görüşmesi ise hayatında yeni bir dönemin açılmasını sağladı. Nizamiye medreselerinde müderrislik makamına kadar ulaşan Gazâlî burada kelam, felsefe, Batınîlik ve tasavvuf hakkında uzun soluklu araştırma ve çalışmalarda bulundu. Aklı, duyulan, tecrübe ve sezgiyi bilginin başlıca kaynakları kabul etmekle beraber, aklı aşan hakikatleri ancak vahiyle öğrenilebileceğini belirten Gazâlî, filozoflara karşı verdiği mücadele ile İslam düşünce tarihinde önemli bir konuma sahiptir. 1111 yılında vefat etmiştir.

İmam Rabbânî

Müceddid-i Elf-i Sâni (hicrî 2. bin yılın müceddidi) unvanıyla da tanınmaktadır. 1563'te Doğu Pencap'taki Sirhind'de (Serhind) doğdu. Öğrenime babasının yanında başladı. Medresede tefsir, hadis yanında aklî ilimler tahsili de aldı. Hacca

giderken Delhi'de Nakşibendiyye tarikatını Hindistan'da yayan Hâce Bâkibillah ile karşılaştı. Teklifini kabul ederek bir süre yanında kaldı, sonra ona intisap etti. Kısa bir müddet sonra da onun en önemli bir halifesi konumuna geldi. Kendi ifadesiyle Nakşibendiyye tarikatına intisap etmesi onun bütün ruhî terakkisinin temelini oluşturdu.

Yaşadığı dönem ve coğrafyada İslâm inançları hurafe ve bâtil inançlarla karıştırılmak isteniyordu. Hint kıtasında Babürlü Ekber Şah eliyle bir devlet politikası olarak bütün dinleri birleştirme gibi bir hedef doğrultusunda İslâmî inançların tahrif ve değiştirilme tehlikesi söz konusuydu. İşte İmam Rabbânî bu bâtil hareketlere karşı sahih İslâm inancının yerleşmesi için büyük gayret ve çalışmalarda bulundu ve tarihe 2. bin yılın müceddidi olarak geçti. 1624'te vefat eden İmam Rabbânî'nin en önemli eseri Mektubat'tır. İmanın yakîn derecesine erdirilmesi, insanın ihsan derecesine yükseltilmesi, İslâm'ın insana sevdirmesi vb. konularda İmam Rabbânî'nin görüşlerini yansıtan bu eser, 536 mektubun derlenmesiyle meydana gelmiştir. Birkaçı dışında bütün mektuplar Farsça yazılmış ancak gerek el yazması, gerekse matbu olarak Arapça tercümesiyle İslâm âleminde geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmıştır.

İmam Şâfiî

İslâm dünyasının ikinci büyük mezhebi olan Şâfiî mezhebinin kurucusu. 767'de Gazze'de doğmuş olmakla birlikte, babasının vefatı dolayısıyla henüz iki yaşında iken annesi tarafından Mekke'ye getirildi. Küçük yaşta Kur'ân'ı ezberledi.

Fasih Arapça konuşan Huzeyl kabilesi arasında şiir ve edebiyat öğrendi. O dönem Mekke müftisinden ders aldı. Henüz 15 yaşında iken Mekke müftisinin yanında fetva verecek konuma geldi. Sonra Medine'ye gitti. Orada müçtehit İmam Mâlik İbni

Enes'ten fıkıh ve hadis dersi aldı. Sufyan b. Uyeyne, Fudayl b. İyaz, amcası Muhammed b. Şâfiî ve başkalarından hadis rivayet etti. 820'de vefat eden İmam Şâfiî, mutlak bir müçtehit olup, fıkıh, hadis ve usûlde imamdı. "Er-Risale" adlı eseriyle ilk olarak fıkıh usûlü konularını ele alan Şâfiî, bu eseriyle fıkıh usûlünün de kurucusu sayılmıştır. Mısır'daki görüşlerini kapsayan "el-Ümm" adlı eseri de en önemli eserlerinden birisi kabul edilir.

İnce Mehmed

1897 Muğla/Milas'ta dünyaya gelmiştir. Risaleleri Milaslı Halil İbrahim vâsıtasıyla tanınmıştır. Eskişehir hapisanesinde bulunmuş ve Üstad'ın müdâfaasından sonra serbest bırakılmıştır. Hz. Üstad'ın beğendiği çok güzel yazısı vardır. Hattı gibi ruhu da ince ve zarif olan Mehmed Efendi, 1970 yılında vefat etmiştir. Milas/Asri Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Karun

Hz. Musa ve Hz. Harun döneminde yaşayıp zenginliğiyle tanınan, mal ve servetinin çokluğuna güvenerek şımarıp küstahlaşan ve neticede yerin dibine geçirilmek suretiyle cezalandırılan kişidir. Karun'un bu hâli Kur'ân âyetleriyle bize bildirilmiştir. Kasas Sûresi'nde (28/76-82) Karun Hz. Musa'nın kavminden, hazinelerinin anahtarlarını ancak güçlü bir topluluğun taşıyabildiği, zenginliğiyle mağrur bir kişi olarak takdim edilir. Karun gösterişi sevmekte, kavminin arasında ihtişamla dolaşmakta, bu ise bazıların hayranlığını celbetmekteydi. Kavminin, servetiyle böbürlenmemesi gerektiği yönündeki uyarılarına karşı Karun, bu serveti kendi bilgisi sayesinde edindiğini ileri sürüyordu. Nihayet kendisi ve evi yerin dibine geçirilmiş, bu akıbetten ne kendini kurtarabilmiş ne de onu kurtaracak bir topluluk çıkmıştır. Diğer âyetlerde de (Ankebût sûresi, 29/39;

Mü'min sûresi, 40/24) Hz. Musa'nın apaçık delillerle Firavun, Hâmân ve Karun'a gönderildiği, fakat onların Hz. Musa'yı yalancı bir sihirbaz olarak niteledikleri, ona karşı çıktıkları, yeryüzünde büyüklük tasladıkları, sonuçta her birinin farklı şekillerde cezalandırıldığı belirtilir.

Kâtip Osman (Yıldırım kaya)

Hz. Üstad'ın ifadeleriyle "Nur'un demirbaş kâtibi", "Risale-i Nur'un eski ve ehemmiyetli ve çalışkan bir şâkirdi" olan Kâtip Osman ağabey, 1900 yılında Isparta'da dünyaya gelmiştir. Üstad'la beraber Denizli hapsinde yatmıştır. Güzel hattından dolayı Üstad'ın "Kalemin güzel, yazın güzel, imlân güzel!" iltifatına mazhar olmuştur. 1991 Ekim'inde de vefat etmiş ve cenazesi Isparta/Doğancı Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Konyalı Sabri (Sabri Halıcı)

Aslen Erzurum'lu olup Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ailesiyle beraber Konya'ya yerleşmiştir. Birinci Dünya ve İstiklâl Harbinde savaşmış ve gazilik rütbesi almıştır. Hz. Üstad'ın "Sabri, hakikaten Nur'a ve Nur vasıtasıyla imana öyle bir hizmet eylemiş ki, bin hatasını affettirir.", "Sabri (Halıcı), öteki Sabri gibi gayet hâlis ve samimî ve çalışkan bir Nur talebesidir." sözleriyle iltifat ettiği Sabri Halıcı, 1948'de Üstad'ıyla beraber Afyon Hapishanesi'nde yatmıştır.

Kozca Hatibi (Hüseyin Aslan)

Isparta/Sütçüler kazasının bir nahiyesi olan Kozca'da imamlık yapmıştır. Barla ve Isparta'da Üstad'la görüşmüş ve Risaleler'den bazı parçalar yazmıştır. Bediüzzaman'ın "Onu has talebeler içinde mânevî kazançlarına şerik ediyoruz." dediği Hüseyin Aslan, 1888 doğumlu olup, 1965 yılında da vefat etmiştir.

Köroğlu Ahmed

Kastamonu'nun İnebolu ilçesindendir. Risale-i Nur'un postacılarından olan Ahmed Köroğlu, Kastamonu'da yazılan risaleleri İnebolu'ya götürerek Nurlar'a hizmet etmiştir. 1943'de Denizli hapsinde bulunmuştur. 1903 senesinde doğmuş, 1965'de vefat etmiştir. İnebolu Kabristanı'na defnedilmiştir.

Küçük Ali

Nur risalelerini el ile yazılarak çoğaltılmasında büyük hizmetleri bulunan Risale-i Nur talebelerinden biridir. 1907'de dünyaya gelen Küçük Ali Beyefendi, Isparta'nın Atabey ilçesine bağlı Kuleönü köyündendir. Ağabeyi Sarıbaşak Mustafa Beyefendi de kendisi gibi Nur talebesidir. "Güzel, sıhhatli kalemiyle" Risale-i Nur'un yazılmasında gösterdiği cehd ve gayret dolayısıyla birçok kez Üstad Hazretleri'nin "hem Abdurrahman, hem Lütfi, hem Hâfız Ali mânâsını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali" gibi takdir ve iltifatlarına mazhar olan Küçük Ali Beyefendi 1974 yılında Kuleönü köyünde vefat etmiştir.

Lütfi (Abdullah Lütfi Özerdem)

Üstad Hazretleri'nin Ispartalı ilk talebelerindendir. 1881'de doğdu. 1935 yılında Üstadıyla birlikte Eskişehir Hapishanesi'nde tutuklu kalmıştır. Saat tamirciliği yaptığı için "Saatçi Lütfi" olarak da anılmaktadır. Risalelerin elle yazılıp çoğaltılmasında büyük hizmetleri olmuştur. 1974'te İzmir'de vefat etmiştir.

Lütfi (Hâfız Küçük Lütfi)

Bediüzzaman'ın ifadesiyle "has talebelerin içinde letâfet-i kalbiyle ve latif ruhuyla mümtaz" biri olan Atabeyli Hâfız Küçük Lütfi Efendi, Hz. Üstad'ın saff-ı evveldeki talebelerindendir.

1900 yılında doğmuş ve 1935'deki Eskişehir hapsinde Üstad'ıyla beraber kaldıktan bir müddet sonra erken yaşta Rabb'ine yürümüştür. Lütfi ve Zekâî gibi ağabeylerin vefatıyla çok üzüntü yaşayan Hz. Üstad, Atabeyli iki kahraman olan Tahiri Mutlu ve Abdullah Çavuş (Hulûsi-i Sâlis) ağabeylerin Risale-i Nur hizmetlerine başlamalarıyla teselli bulmuş ve ikinci bir Lütfi, Zekâî yeniden hayata gelmiş kadar sevinmiştir.

Marangoz Ahmed

Üstad'ının ifadeleri içinde *"Sava Medrese-i Nuriyesi kahramanlarından ve sâdık, faal, tam çalışan Risale-i Nur talebelerinden ve Barlalı Marangoz Mustafa Çavuş ve Hâfız Mehmed'in tam bir vârisi"* olan Marangoz Ahmed Efendi, 1904 senesinde Sav köyünde dünyaya gelmiştir. Risalelerle Sava Medrese-i Nuriyesi'nin üstadı Hacı Hâfız Mehmed vesilesiyle tanışmış, sonra da Risaleleri hem yazmış, hem de başta ailesi olmak üzere kadın-erkek, çoluk-çocuk herkese yazdırmıştır. Özellikle birçok mâsum çocuk talebelere risaleleri anlattığından ve yazdığından Hz. Üstad tarafından *"mâsumların çavuşu"* lakabıyla taltif edilmiştir. İman ve Kur'ân hizmetlerinde yorulma nedir bilmeden çalışan bu Nur ağabey, 1958 yılında vefat etmiştir. Kabri, Sav köyü mezaristanındadır.

Marangoz Mustafa Çavuş

Bediüzzaman'ın Barla hayatındaki yakın talebelerindendir. 1882'de doğdu. Hayatının on sekiz senesini askerlikle geçirdi. Çanakkale Müdafaasında ve İstiklâl Harbinde bulundu. Hz. Bediüzzaman'a Barla'da *"harika sadakatle"* hizmet eden Mustafa Çavuş 1939'da vefat etmiştir. Vefatından sonra Üstad Hazretleri; *"Merhum ve kıymettar ve çok vefakâr ve fedakâr ve"*

sekiz sene bana hizmet eden bir kardeşimiz Marangoz Mustafa Çavuş yerine, Cenâb-ı Hak, rahmetiyle, kahraman Marangoz Ahmed'i verdi." ifadeleriyle onun iman davasındaki yerine işaret eder.

Mehmed (İbişoğlu Hacı Mehmed)

Hız. Üstad'ın Kuleönü Mübârekler Heyeti'nden ihlâslı, sadâkatli bir talebesidir. Nurlar'ı okuma ve okutma sevdalı olan Mehmed Efendi, aynı zamanda Risaleleri yazmış ve yazdırmıştır. 1900 yılında Kuleönü Köyü'nde doğmuş, 1986'da da vefat etmiştir. Cenazesi köy mezarlığına defnedilmiştir.

(Küçük Hüsrev) Mehmed Feyzi (Pamukçu)

1912'de Kastamonu'da doğdu. Arapça tahsili almış bulunan ve ilim ehli bir zat olarak tanınan M. Feyzi Pamukçu, 1936 yılında Üstad'ın Kastamonu'ya sürgün edilmesinden sonra Nurlarla tanıştı. Üstad'la birlikte Risaleleri baştan sona kadar okuyup Risale-i Nur düşüncesinin anlaşılıp yayılmasında önemli hizmetlerde bulundu. Ömrünü iman ve Kur'ân hizmetine adan Pamukçu 1990 yılında Kastamonu'da vefat etti.

Mehmed Seyrani Hayyat (Mehmed Gezgiç)

Esas ismi Mehmed Gezgiç'tir. 1896'da Isparta'da doğmuştur. Asıl mesleği terziлиktir. Bir ara Seyrani ismindeki camide iki yıl kadar imamlık yaptığından kendisine "Seyrani" lakabı verilmiştir. Âlim ve fâzıl bir Nur talebesi olan Mehmed Gezgiç Risale-i Nurlar'ı yazarak Nur hizmetlerinde bulunmuştur.

Mehmed Zühdü Bedevî

Keçeci Şeyh Mustafa'nın oğludur. Üstad'ın ziyaretine babası ile beraber gitmiştir. Evlerini bir Nur medresesi haline getiren Mehmed Zühdü Efendi ve babası, Kur'ân'ın ve Nurlar'ın öğretilmesi ve yazılması uğrunda fedakârâne hizmet etmişlerdir. Hz. Üstad, 1884'de Isparta'da doğan ve 1943'te vefat eden bu çalışkan talebesinin vefatına çok üzülmüş ve onun hakkında şu ifadeleri kullanmıştır: *"Merhum Mehmed Zühdü'nün vefatı, hakikaten Risale-i Nur cihetinde büyük bir zâyiattır. Fakat Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun ki o mübârek zât, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok hizmet eylemiş. Kırk-elli sene vazife-i nuriyesini, sekiz-on senede tamamıyla yapmış. Ve mânen içimizde, dairemizde o fevkalâde hizmetiyle parlak bir surette yaşıyor. Hasenât cihetinde ölmemiş; daima defter-i a'mâline daha kesretli hasenât yazılıyor."*, *"İki yüze yakın mâsumlara hânesinde Kur'ân'ı ve Risale-i Nur'u ders veren o mübârek zât, aynen Abdurrahman gibi az bir zamanda uzun bir ömrün vazifesini çabuk görmüş, bitirmiş, gitmiş."*

Mesûd (Karaca)

Üstad'ın kâtiplerinden olan Şamlı Hâfız Tevfik'in küçük kardeşidir. Asker olan babasının Şam'a tayini dolayısıyla gençlik yıllarında Şam'da bulunmuştur. Şam dönüşü, aslen Atabeyli olmasına rağmen İslâmköyü'ne yerleşerek, orada ve civar köylerde kâtiplik yapmıştır. Nur hizmetiyle tanıştıktan sonra ağabeyi Şamlı Tevfik gibi risalelerin elle yazılıp çoğaltılmasında çok hizmetleri olmuştur. Risale-i Nur'da "kalemi kerametli Mesûd" unvânıyla yâd edilen ve Eskişehir maznunlarından olan Mesûd Karaca, 1890'da doğmuş, 1955 yılında vefat etmiştir. İslâmköyü Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Mevlânâ Celâleddin Rumî

Horasan'ın Belh şehrinde doğdu. Beş yaşında iken babasıyla birlikte Belh'ten çıkıp hacca gitti. Bir müddet seyahat ettikten sonra Anadolu'ya gelip Erzincan ve Karaman'da oturdu ve nihayet Konya'ya yerleşti. Kendisine Rumî denilmesi o vakit (Diyar-ı Rum) tabir edilen Anadolu'ya yerleşmiş olmasındandır. Konya'da yüzlerce talebesi olan ve o dönemin önde gelen âlimlerinden olan Mevlânâ, Şems Tebrizî ile tanıştıktan sonra tasavvufa yöneldi. Çeşitli eserleri içinde en meşhuru "Mesnevî" adlı eseridir.

Mevlânâ Hâlid-i Bağdadî

Nakşibendiyye tarikatının Hâlidîyye kolunun kurucusudur. 1779'da Süleymaniye şehrine bağlı Karadağ kasabasında dünyaya geldi. Karadağ'da çeşitli hocalardan ders aldı. Daha sonra mantık ve kelim ilmi üzerine yoğunlaşarak bölgedeki diğer ilim merkezlerini dolaştıktan sonra Bağdat'a gitti. Süleymaniye'deki medresenin sorumluluğunu üstlenerek burada yaklaşık yedi yıl müderrislik yaptı. Bu yıllarda siyasi otoriteye uzak durmasını sağlayan zühdü ve derin ilmiyle tanındı. 1805'te hac niyetiyle çıktığı yolculuk esnasında tasavvufa ilgi duymasını sağlayacak hadiselerle karşılaştı. 1809'da Süleymaniye'yi ziyaret eden Hindistanlı bir derviş kendisine Hindistan'a giderek Delhili Nakşibendi şeyhi Abdullah Dihlevî'den el almasını tavsiye etti. Bunun üzerine Delhi'ye gidip Abdullah Dihlevî ile görüşerek kendisine intisap etti. Bir müddet sonra şeyhi tarafından halife olarak Süleymaniye'ye geri gönderildi. Süleymaniye'den sonra Bağdat'ta da irşad faaliyetinde bulunan Mevlânâ Hâlid'in etrafında çok sayıda mürid toplandı. Osmanlı topraklarında sayıları gün geçtikçe artan mensuplarını, irşad etmeleri için birçok halife tayin etti. Daha sonra Şam'a yerleşen Mevlânâ

Hâlid Hazretleri, Şam civarında yayılan bir veba salgını sonucunda 1827'de burada vefat etti. Kabri Şam yakınlarındaki Cebelü-kâsiyun'un civarında bulunmaktadır. Mevlânâ Hâlid'e nisbet edilen ve Nakşibendiyye'nin bir kolu olan Hâlidîyye, tarikatın geleneksel inanç ve uygulamaları yanında şeriata bağlılığı ve cehri zikirden kaçınmaya özel bir önem vermesiyle tanınmıştır. Hâlidîyye, Mevlânâ Hâlid'in yüzlerce halifesi aracılığıyla son derece geniş bir sahaya yayıldı. Balkanlar ve Kırım'dan Güneydoğu Asya'ya kadar ulaştı. Ancak tarikatın asil tesir sahası Osmanlı Devleti'ne bağlı Kuzey Irak, Güneydoğu Anadolu ile Kuzeybatı İran bölgeleriydi.

Molla Abdullah

Üstad Hazretleri'nin "müdakkik bir âlim" olarak takdir ettiği Molla Abdullah, Üstad'ın ağabeyidir. Üstad'ın ilim tahsiline yönelmesinde ağabeyi Molla Abdullah'ın önemli bir tesiri vardır. Üstad Hazretleri 9-10 yaşlarında iken ağabeyinin ilim tahsili sayesinde elde ettiği güzel ahlâkı ve üstün meziyetlerini görüp hayran kalmış ve böylece ilim tahsil etme hususunda ciddi bir şevk duymuştur. Derin bir âlim olan Molla Abdullah'ın Molla Halil Hazretleri'nin Ma'fûvât isimli eserine yazmış olduğu bir şerhi vardır. Üstad Hazretleri'nin ağabeyi Molla Abdullah 1914 yılında Nurs köyünde vefat etmiş olup Nurs mezarlığında medfundur.

Muhyiddin İbn-i Arabî

İslâm düşünce ve tasavvuf tarihinde önemli bir yeri olan Muhyiddin İbn-i Arabî Hazretleri, 1165 yılında Endülüs'ün güneydoğusunda bulunan Mürsiye'de doğdu. İbnü'l-Arabî olarak tanınmakta olup tasavvuftaki otoritesine istinaden "Şeyhü'l-Ekber", dinî ilimlerdeki vukufiyeti ve müceddidliğinden dolayı

da "Muhyiddin" lâkaplarıyla anılmaktadır. Sekiz yaşına gelinceye kadar Mürsiye'de kaldı. Daha sonra ailesi ile birlikte Endülüs'ün başşehri olan İşbiliye'ye göç etti. Endülüs idaresi o sıralarda ilim ve irfana çok önem verdiğinden, başşehir önemli bir kültür merkezi hâline gelmişti. Böylece buraya gelmiş bulunan âlim ve filozoflardan istifade etme imkânını buldu. İbn-i Arabî ilk Kur'ân derslerini tarikat mensubu olan Ebû Abdullah el-Hayyat adlı kişiden aldı. Uzun bir süre zâhiri ilimlerle uğraştıktan sonra mânevî ilimlere ağırlık vermeye başladı. Yirmi altı yaşlarında bulunduğu sırada Sebte, Fas ve Tilimsan ve oradan da Tunus'a giderek buralardaki tasavvuf erbabı kişilerle görüştü. İki yıl geçtikten sonra tekrar İşbiliye'ye döndü. Diğer yandan bir kaç kez gittiği Fas'ta yaklaşık dört yıl kaldı. 1200 tarihinde Mekke'ye giderek ilk defa hac farızasını yerine getirdikten sonra geri döndü. Bilahare tekrar hac farızası için Mekke'ye uzun bir yolculuktan sonra ulaştı ve yol güzergahındaki bazı kabirleri ziyaret etti. Mekke'ye vardıktan sonra uzun bir süre burada kaldı. Fütuhât-ı Mekkiye adlı eserini ilk defa burada kaleme almaya başladı. Buradan ayrıldıktan sonra Bağdat ve Musul'a gitti. Musul'da yaklaşık bir yıl kaldıktan sonra Urfa, Diyarbakır, Sivas ve Malatya'yı da ziyaret etti. Bir ara Konya ve diğer bazı yerlere de gittikten sonra Malatya'ya döndü. Dimaşk'a gidip yerleştikten sonra 1240'da Benîzekilerin mâlikânesinde Hakk'ın rahmetine kavuştu. Kasiyun Dağı eteklerindeki kabristanda defnedildi. Zamanla buralar harap olup, türbe kaybolmuşsa da Yavuz Sultan Selim tarafından tespit ettirilerek onarıldı ve yanına bir câmi ile bir tekke yaptırıldı. Daha sonraki yıllarda da tamir ve onarım gören türbe hâlen ziyarete açık bulunmaktadır. Onun şeriatın zâhirine zıt görünen söz ve düşünceleri, bilhassa vahdet-i vücûdla ilgili görüşleri İslâm tasavvuf ve düşünce tarihinde birçok tartışmaya yol açmıştır. En meşhur eserleri Fütuhât-ı Mekkiye ve Füsûsü'l-Hikem'dir.

Mustafa Gül

1915 Sav Köyü'nde doğan Mustafa Gül ağabey, Risale-i Nur'un kâtiplerindendir. Üstad Hazretleri'ni ilk defa ziyareti, 1942 sonlarında Üstad'ın Kastamonu'dan Isparta Medrese-i Yusufiyesi'ne sevkinden sonra hapishânededir. Yazısıyla Nurlar'a çok hizmet etmiştir. İman ve Kur'ân hizmetlerinde asla isme, resme, görüntüye kıymet vermeyip hep ihlâslı olmayı esas alan bu gül ağabey, 1985 Kasım'ında Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.

Mustafa Hulûsi (Ertürk) (Sanbıçak Mustafa)

Üstad Hazretleri'nin "*Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi*", "*Onun rûhundaki ihlâs ve ileride Risale-i Nur'a edeceği kıymettar hizmeti, güyâ hiss-i kable'l-vukû ile rûhum o gencin rûhunda okudu.*" iltifatlarına mazhar olan muhterem Mustafa Bey, 1905'te Isparta'nın Kuleönü köyünde doğdu. Büyük ruhlu Küçük Ali'nin ağabeyi olup, Nur'larda geçen "Mübarek Heyeti"nin ilki ve ilk temsilcisidir. Denizli hapsinde yatan Nur talebelerinden olan Mustafa Bey 1955 senesinde Kuleönü'nde vefat etmiştir.

Necmeddin Kübrâ

Başta Orta Asya ve çevresi olmak üzere İslâm coğrafyasının bazı bölgelerinde Tasavvuf geleneğinin ve düşüncesinin yayılmasında çok etkileri olmuş büyük mutasavvıflardandır. 1145 senesinde Özbekistan sınırları içindeki Hârezm'in bir köyü olan Hîve'de dünyaya gelmiştir. Asıl adı Ahmed olmasına rağmen "Necmeddin Kübrâ" ismiyle meşhur olmuştur. İlim öğrenme

çağına gelince birçok İslâm memleketine seyahatler yapmış ve oralardaki meşhur âlimlerden dersler alarak hadis, fıkıh, tefsir, kırâat gibi İslâmî ilimlerdeki tahsilini tamamlamıştır. Tasavvuf eğitimini ise daha çok Baba Ferec, İsmail Kasrî ve Bitlisli Şeyh Ammâr-ı Yâsir gibi dönemin meşhur mutasavvıflarının irşad ve terbiyeleri ile almıştır. Böylece zâhirî ve bâtinî ilimlerde kendini yetiştirdikten sonra irşada başlamış, yaşantısıyla ve ilmiyle imana ve İslâm'a çok hizmet etmiştir. Hizmetlerini İslâm düşüncesine zenginlik ve renk katan; Mecdeddin Bağdadî, Baba Kemâl Cendî, Necmeddin Dâye gibi birçok meşhur talebe yetiştirerek taçlandırmıştır. Öyle ki o dönemde "tâlipleri ve sâlikleri kısa zamanda terbiye edip onlara velayet mertebesini kazandıran şeyh" unvanıyla şöhret bulmuştur.

Necmeddin Kübrâ Hz., Cengiz Han'ın Orta Asya ve civarlarında yapacağı bozgun ve istilâları talebelerine haber vermiş, onların zarar görmemeleri ve irşad faaliyetlerinin selâmeti ve devamı için talebelerini memleketlerine göndermiştir. Kendisi de Cengiz Han'ın ordusuyla savaşırken 1221 senesinde şehid olmuştur. Kübreviyye (Zehebiyye) tarikatının da bânisi olan bu büyük veli, kendisinden sonra Tasavvuf ilmine kaynaklık edecek çok kıymetli eserler te'lif etmiştir. Bursevî'nin de şerh ettiği "Usûl-ü Aşere" adlı eseri, en meşhurlarındandır.

Nuri (Benli)

Hız. Üstad'ın ilk talebelerindendir. Bir eli sakat olduğundan "Çolak Nuri" lakabıyla da bilinen Nuri Benli, Isparta'da Saray Palas adında bir otel açmış ve Hız. Üstad orada bir müddet kalmıştır. Denizli hapsinde Üstadıyla hapis yatmıştır. 1889'da doğmuş, 1963 yılında da vefat etmiştir. Kabri, Isparta/Yenice Mezarlığı'ndadır.

Osman Nuri (Tol)

Eski Alay müftülerinden (yarbay) Osman Nuri Bey 1885'de dünyaya gelmiştir. Aslen Ankaralı olup Üstad'ı İstanbul'da milli mücadele yıllarında tanımış daha sonra da Üstad'a olan muhabbet ve bağlılığı devam etmiştir. 1 Ekim 1955'te Ankara'da iken Hakk'a yürüyen Osman Nuri Bey'in kabri Cebeci kabristanında bulunmaktadır.

Re'fet (Barutçu)

Bediüzzaman'ın ilk kâtiplerinden ve birinci talebelerindendir. 1906'da Arnavutluk'un İskodra şehrinde doğdu. Yüzbaşılıktan emekli oldu. 1935'te Eskişehir, 1943'te Denizli, 1948'de Afyon hapis-hânelerinde Bediüzzaman ile beraber bulundu. Üstad Hazretlerinin "aziz, sıddık, ciddi, samimi, âhiret kardeşim ve hizmet-i Kur'âniye'de çalışan bir arkadaşım" diye hitab ettiği Re'fet Barutçu, Üstad'ına sorduğu sorularla da bazı mühim risalelerin yazılmasına vesile oldu. Yüzlerce Risale-i Nur kitabı yazan, binlerce kişiye Kur'ân-ı Kerim öğreten Re'fet Barutçu ömrünün sonuna kadar iman ve Kur'ân dâvâsı yolunda bulundu. 1971'de Ankara'da vefat etti.

Rüştü (Süleyman Rüştü Çakın)

Bediüzzaman Hazretleri'nin yakın talebelerinden biridir. 1899'da Isparta'da doğdu. Hz. Üstad Isparta'ya sürgün edildiğinde yanına gidip sobasını yakma, suyunu getirme, yemeğini pişirme gibi hususî işlerinde hizmet etti. Üstad'ın "Teukîf zamanında bile o merdane hissiyle benim gibi zaif ve hizmete muhtaç bir bîcâreye herkes gözünü benden kaparken, o yardıma koşuyordu." ifadeleriyle anlattığı Rüştü Bey, "mertlik ve misafirperverlik noktasında âli bir seciye"ye sahipti. 1935'de

Eskişehir, 1943'de Denizli ve 1958'de Ankara hapis-hânelerinde tutuklu bulundu. 1974 Temmuz'unda, doğduğu şehir Isparta'da vefat etti.

Sabri (Arseven)

1893'de doğan muhterem Sabri Arseven, Bediüzzaman'ın yakın talebelerindendir. Eğridir'in Bedre köyünde imamlık yapmış, Denizli hapsinde bulunmuş, Bedre köyünden risaleleri "nur iskele memuru" olarak diğer köylere gönderme vazifesini yerine getirmiştir. Çok sâdık ve bağlı bir talebe olduğu için Bediüzzaman Hazretleri kendisine "sıddık" diye hitap etmiştir. Ayrıca "Santral Sabri, Hacı Hâfız Sabri, Hulûsi-i Sani (İkinci Hulûsi)" olarak da tavsif edilmiştir. 1954 yılında vefat eden muhterem Sabri Arseven beyefendinin cenaze namazına Üstad Hazretleri bizzat iştirak etmiştir. Bedre Köyü mezarlığında medfundur.

Salahaddin (Çelebi)

Kastamonu'nun İnebolu ilçesinden olan Salahaddin Çelebi, babası Ahmed Nazif Çelebi gibi "Risale-i Nur'un ehemmiyetli şakirtlerinden" biridir. 1913'de doğdu. 1938'de babası vasiyetiyle Üstad Hazretleriyle tanıştı. Risale-i Nur'u ilk kez teksir makinasıyla çoğaltan kişilerden biri olarak tarihe geçti. Bu durumu kendisi şöyle anlatır: "İstanbul'da bir ticarethanede teksir makinası gördüm. Bu makinanın bir dakikada yüz sahife bastığını öğrenince hemen makinayı satın alarak İnebolu'ya getirdim. İlk defa Nurlardan Yedinci Şua, "Kâinat Seyyahının Müşahadeleri" olan Âyetül-Kübra Risalesini teksirle çoğalttık. İlk nüshayı Üstad'a götürdüğüm zaman fevkâlade memnun oldu. Eserin sonuna hissiyatını şu cümlelerle ifade etti: "Ya Rabbi! bir kalemle beş yüz nüsha yazan Nazif Çelebi ve mübarek

yardımcılarını *Cennetü'l-Firdeuste mes'ûd kıl.*" Salahaddin Çelebi, Denizli ve Afyon hapisanelerinde Üstad'ıyla birlikte bulunmuştur. Hz. Üstad'ın; "Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler: baba, oğul Ahmed Nazif, Salâhaddin. Bu iki zat Risale-i Nur'un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz." ifadeleriyle anlattığı Salahaddin Çelebi, 1977'de vefat etmiştir.

Seyyid Şefik (Arvasî)

Bediüzzaman'ın ilk talebelerinden biridir. 1884'te Van'ın Bahçesaray ilçesine bağlı Arvas köyünde dünyaya geldi. Van'daki Horhor Medresesinde Bediüzzaman'a talebelik yaptı. İşârâtü'l-İ'caz adlı eserin muhatap ve kâtiplerinden biri olan Seyyid Şefik Arvasî İstanbul'a göç etmiş ve yaklaşık on yedi yıl Sultanahmet Camii'nde baş imamlık vazifesi yapmıştır. 1943'teki Denizli hapsinde o da Üstad'ıyla birlikte dokuz ay mevkuf bulunmuştur. 1970 yılında vefat eden Seyyid Şefik Arvasi Edimekapı Şehitliğindeki kabristana defnedilmiştir.

Sıddık Süleyman (Kervancı)

Risale-i Nur'a olan bağlılığı dolayısıyla Bediüzzaman Hazretleri tarafından kendisine "sıddık" unvanı verilen, Barla'da Üstad Hazretleri'ne yardım ve hizmette bulunan Risale-i Nur talebesidir. 1965 yılında Ankara'da vefat etmiştir.

Sokrat (Socrates)

Antik Yunan felsefesinin kurucularındandır. Yazılı bir eser bırakmadığından hayatı hakkında pek bilgi bulunmamaktadır. Felsefe'de ahlâk felsefesinin kurucularından addedilir. Sokrat'ın hayatı ve felsefe anlayışı hakkındaki bilgiler, daha çok meşhur talebesi Eflâtun (Platon) ve (Eflâtun'un talebesi) Aristoteles

vasıtasıyla gelmiştir. Felsefi görüşlerinden dolayı hakkında dâvâ açılmış ve idama mahkum edilmiştir. Eflâtun "Sokrat'ın savunması" adlı eserinde hem hocasının haksız yere idam edilmesini eleştirmiş, hem de Sokrates'in felsefe dünyasının ana temalarını ele almıştır.

Sultan Reşad (5. Mehmed)

Otuz beşinci Osmanlı padişahıdır. Sultan Abdülmecid'in oğludur. Kardeşi 2. Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesinden sonra 1909 senesinde tahta çıkartılmış, 1918'de vefat edinceye kadar saltanatta kalmıştır. Birinci Dünya Savaşı gibi devletin sonunu hazırlayan hâdiselerin patlak verdiği sıkıntılı bir dönemde padişah olmuştur. İttihad ve Terakki'nin devlet idaresindeki hâkim rolü, Osmanlı'nın tahta çıkan en ihtiyar padişahının ülke idaresinde söz sahibi olmasına mani olmuştur. Ancak yumuşak fıtratlı olduğundan iç siyasette herkesi idare etmeye çalışarak meydana gelebilecek muhtemel kargaşaları biraz olsun önlemiştir. Dinî ve mânevî değerlere sahip çıkan Sultan Reşad, Topkapı Sarayı'ndaki Hırka-i Saadet Dairesi'nde, Has Oda'da ve Seferli Koğuşu'nda tâdilâtlar yaptırmıştır. Hz. Üstad Şam'dan döndükten sonra Van'da tesis etmeyi düşündüğü Medresetü'z-Zehra Üniversitesi'ni anlatmak için İstanbul'a geldiğinde, Sultan Reşad'a Rumeli seyahatinde refakat etmiştir. Sultan, bu büyük mütefekkirin eğitim projesinin ehemmiyetini anlamış ve 19.000 altın lira yardımında bulunmuştur. Sultan Reşad, 3 Temmuz 1918'de Kadir Gecesi sabahında vefat etmiştir.

Sultanü'l-Ülemâ (Bahâeddin Veled)

Mevlânâ Celâleddin Rumi'nin babasıdır. 1151'de Belh'de dünyaya gelmiştir. Orta Asya mutasavvıflarından addedilen

Bahâeddin Veled'in, menâkıbnâme kitaplarında daha çok "Sultanü'l-Ulemâ" lakâbıyla iştihar ettiği kaydedilmektedir. Kesin olmamakla birlikte Necmeddin Kübrâ'nın müridlerinden olduğu rivâyet edilir. Kendisine izafe edilen "Maârif" adlı kitapta onun, eşya ve hâdiselerin hakikatlerine, tasavvuf ve zühd hayatına, şeriatın zahirine bağlılığın önemine dair görüşleri yer almaktadır. Bu eser, Tahran'da Bediüzzaman Fûrûzanfer tarafından neşredilmiştir. Bahâeddin Veled, 1231 senesinde vefat etmiştir.

Süleyman (Altuğ)

Sav köyü kahramanlarından Ahmed Altuğ'un kardeşidir. Ağabeyi gibi kendisi de risaleleri yazmak vazifesini aksatmadan ciddiyetle yerine getirmiştir. 1984 yılında hac ibadetinden dönüş sırasında vefat ederek Rabb'ine kavuşmuştur.

Şâhîde (Yüksel)

Hanımlar Rehberi'ndeki "Şâhîde durma böyle, / Hakkı her yerde söyle. / Risale-i Nurlar'la, / İmana hizmet eyle." mısralarıyla tanıdığımız Şâhîde Yüksel Hanımefendi, 1921 Afyon doğumludur. Hazreti Üstad'ı ve Risale-i Nur'u aşk derecesinde seven bir Nur talebesidir. Hazreti Bediüzzaman'ın "Kız kardeşim Âlime Hanım'ın yerine seni kabul ediyorum." iltifatına mazhar olmuştur. Kendisi Kur'an'ı, Nurlar'ı ve şiir yazmayı Üstad Bediüzzaman'ı ziyaret ettikten sonra öğrendiğini nakletmektedir. İstanbul'da vefat etmiştir.

Şamlı Hâfız Tevfik Göksu

1887'de Barla'da doğdu. Şam'da bulunduğu için Risalelerde "Şamlı Hâfız" lakâbıyla anılmaktadır. "Risale-i Nur'un tesvid ve tebyizinde çok hizmeti sebkât eden" Şamlı Hâfız Tevfik, bizzat

Bediüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle "Nur'un birinci kâtibidir." Ömrü boyunca, güzel hattıyla Risalelerin yazılıp çoğaltılmasında önemli bir misyon eda etmiş, 1935 Eskişehir, 1943 Denizli hapislerinde yatmıştır. 1965'te vefat eden muhterem Şamlı Hâfız Tevfik'in kabri Barla mezarlığındadır.

Şefik (Sarioğlu)

Risale-i Nur talebelerindendir. 1905'de Milas'ta doğdu. Bediüzzaman Hazretleri "Yirmi Sekizinci Lem'a"da bir yazısı bulunan Milâslı Şefik Sarioğlu'nu Eskişehir Mahkemesinde "Böyle kıymetli gençleri ehemmiyetsiz bahanelerle çürütmeyi vicdan kabul etmez" ifadeleriyle müdafaa etmiştir. Milâs'ta Şefik Bey olarak bilinen bu Eskişehir maznunu 1954'te vefat etmiştir. Kabri Milâs'tadır.

Şeyh Fehim

Osmanlı'nın son dönemlerinde Doğu Anadolu'da yetişmiş büyük velilerdendir. 1825 senesinde Van'ın Bahçesaray (Müküs) ilçesinin Arvas köyünde dünyaya gelmiştir. Küçük yaşta ilim tahsiline başlamış ve Kur'ân-ı Kerîm'i ezberlemiştir. Gavs-ı Hizan nâmıyla meşhur ve aynı zamanda amcasının oğlu olan Seyyid Sıbgatullah Arvasî'nin vasıtasıyla Hakkarî'nin ilçesi Nehri'ye gidip orada Hz. Mevlânâ Hâlid-i Bağdadî'nin halifelerinden Seyyid Tâhâ-yı Hakkarî'ye intisap etmiştir. Şeyhinin terbiyesinden geçtikten sonra kemâle ermiş ve onun halifesi olmuştur. Sonra da mürşidi tarafından memleketine gönderilip irşadla vazifelendirilmiştir. Bu şekilde Nakşîliğin başta Van ve çevresi olmak üzere bütün Doğu Anadolu'da yayılmasına hizmet etmiştir. 1895'de vefat etmiş ve doğduğu köye defnedilmiştir.

Şükrü Efendi (İçhan)

Üstad Hazretleri'nin Ispartalı talebelerindendir. Eskişehir hapsinden önce 10 ay kadar Isparta'da kalan Üstad'ı evinde misafir etme bahtiyarlığına ermiştir. Risale-i Nur'un telif ve tanzimi burada devam etmiş, İktisat Risalesi ve Hastalar Risalesi gibi bazı mühim kısımlar Şükrü Efendi'nin evinde yazılmıştır. Bitişigindeki bina bir yangın neticesi yanarken Şükrü Efendi'nin ahşap evi bu yangından kurtulur. Üstad Hazretleri bu hâdise hakkında şunları ifade eder: "...Şükrü Efendi Risale-i Nur'un telifine bu iki köşkü verdiği için, onun bereketiyle, harika bir surette, hem kendi hanesi, hem merhum kardeşinin (Nuri Efendi) hanesi o müthiş yangından kurtuldu." Şükrü Efendi 1966 yılında vefat etmiştir.

Tenekeci Mehmed (Özer)

Isparta Nur talebelerinden Mehmed Özer Beyefendi 1892 yılında doğmuştur. "Tenekeci Mehmed" olarak bilinen Mehmet Efendi aynı zamanda hattatlık yapmaktadır. Isparta ve civarındaki camilerde yazmış olduğu levhalar mevcuttur. Üstad Hazretleri'ni tanıması Üstad'ın Burdur'dan Isparta'ya gelişiyle gerçekleşir. Üstad'ın Barla'ya nefyedilmesine kadar sohbetlerine katılmış daha sonra güzel hattıyla Risale-i Nur'un Isparta'da intişarına hizmet etmiştir. Mehmed Özer Beyefendi 1981 yılında vefat etmiştir.

Topal Şükrü

Isparta'nın Osman-ı Hâlidî gibi seneler önceden Bediüzzaman ve Risale-i Nur'un Anadolu'da tulûunu ve zuhurunu haber veren meşhur ehl-i kalb âlimlerindendir. Isparta'da Kepeci Mahallesi'ndeki evinin yanındaki medresede ders

okutmakla meşgul olmuştur. Kabri, Isparta/Sermet Mahallesi Mezarlığı'ndadır. Ayrıca Sikke-i Tasdik risalesinde Süleyman Rüştü ağabeyin yazdığı bir mektupta bu zâttan ve müjdeli şiirinden bahis vardır.

Veli Efendi (Huban)

1898 yılında Eğirdir Gölü içindeki Nis adasında (Yeşilada) dünyaya gelmiştir. Doğduğu adadaki camide imamlık yapmıştır. Hz. Üstad'la tanıştıktan sonra peder ve vâlideyiyle beraber risaleleri yazmak ve muhafaza etmek suretiyle Risale-i Nur'un hizmetinde bulunmuştur. Üstad'ını kendi kayığıyla birkaç kez Nis'den Barla'ya götürmüştür. Hz. Üstad'ın ilk talebelerinden olan Veli Efendi, 1962 senesinde vefat etmiştir. Cenazesi, imamlık yaptığı caminin dibine defnedilmiştir.

Zekâî

Çok kıymetli aziz Üstadına karşı duyduğu derin muhabbetini ve Risale-i Nur'la olan ciddî alâka-yı kalbiyesini, sadece Lahikalardaki hararetili yazılarından ve Hz. Üstad'ın onun hakkında söylediği "*Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum, yine Zekâî namında ve suretinde biraderzadem Abdurrahman'ı yine bana verdi.*" gibi ifadelerden tanıyabildiğimiz Atabeyli (Ağros) Zekâî ağabey; Nur'un samimî, sinesi imanın heyecanıyla dolup taşmış bir talebesidir. Hz. Üstad'ın Lâhikalarda geçen ifadelerine bakıldığında onun Hâfız Ali (Ergün), Küçük Lütü, Mehmed Zühüd Bedevî, Âsım ağabeyler gibi erken yaşta vazifesini tamamlayıp rahmet-i Rahman'a kavuşmuş olduğu anlaşılmaktadır. (Hz. Üstad'ın ifadeleri için bkz.: Barla Lâhikası, 255. Mektup; Kastamonu Lâhikası, 45, 149. Mektuplar. Zekai ağabeyin bazı yazıları için bkz.: Barla Lâhikası, 72, 184, 192. Mektuplar).

Risale-i Nur, Kur'an ayetlerinin nurlu bir tefsiri.. baştan başa iman ve tevhid hakikatleriyle müberrien.. her sınıf halkın anlayışına göre hazırlanmış.. müspet ilimlerle mücehhez.. vesveseli şüphecileri ikna ediyor.. en avıldan en havassa kadar herkese hitap edip, en muannit filozofları dahi teslime mecbur ediyor.

İspat ediyor, arz ve semâvâtın tabakatından, melâike ve ruh bahsinden, zamanın hakikatinden, haşır ve âhiretin vukuundan, cennet ve cehennemın varlığından, ölümün mahiyet-i asliyesinden ebedî saadet ve şekavetin menbâna kadar, akla gelen ve gelmeyen bütün imânî meseleleri en kat'î delillerle, aklen, mantıken, ilmen isbat ediyor. Pozitif ilimlerin müşevviki.. riyâzî meselelerden daha kat'î delillerle akli ve kalbi ikna edip, merakları izale eden bir şaheser...

6,90 TL